

Grey Scale #13

Part Code ST1316

DANES PICTA .COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

im. gen. broni Karola Świerczewskiego

Katedra Historii Sztuki Wojennej

plk dypl. inż.

Tadeusz Popławski

Analiza Łączności

w

Wojsku Lądowym Polskich Sił Zbrojnych
przed 2-gą Wojną Światową
i w Kampanii Wrześniowej

(ZAŁACZNIKI)

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej
S/391

05-000391-001-0

PRACA DOKTORSKA

wykonana pod kierownictwem naukowym
gen. bryg. prof. St. OKĘCKIEGO

WARSZAWA
1962

12636

35
498
195

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni Karola Świerczewskiego

Katedra Historii Sztuki Wojennej

inż. dypl.
Tadeusz Popławski

Analiza Łączności
w
Wojsku Lądowym Polskich Sił Zbrojnych
przed 2-gą Wojną Światową
i w Kampanii Wrześniowej

(ZAŁĄCZNIKI)

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej

S/391

05-000391-001-0

PRACA DOKTORSKA

wykonana pod kierownictwem naukowym
gen. bryg. prof. St. OKĘCKIEGO

WARSZAWA
1962

12636

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

im. gen. broni Karola Świerczewskiego

Katedra Historii Sztuki Wojennej

plk dypl. inż.
Tadeusz Popławski

Analiza Łączności
w
Wojsku Lądowym Polskich Sił Zbrojnych
przed 2-gą Wojną Światową
i w Kampanii Wrześniowej

(ZAŁĄCZNIKI)

PRACA DOKTORSKA
wykonana pod kierownictwem naukowym
gen. bryg. prof. St. OKĘCKIEGO

WARSZAWA
1962

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

1. Bibliografia wykorzystanych źródeł i opracowań	1
2. Pokojowe O.de B. ^{x/} oddziałów wojsk łączności ..	17
3. Organizacja pokojowa centrum wyszkolenia łączności	17
4. Organizacja pokojowa pułku radio	18
5. Organizacja pokojowa batalionu telegraficznego ..	18
6. Organizacja pokojowa kadry batalionu telegraficznego	18
7. Organizacja pokojowa kompanii łączności DP ...	19
8. Organizacja pokojowa szwadronu łączności BK...	19
9. Przebieg zmian organizacyjnych w wojskach łączności w latach 35/39.....	20
10. O.de B. jednostek łączności na dzień 31.12.37r.	22
11. Porównanie wyposażenia w sprzęt różnych armii.	23
12. O.de B. polowych oddziałów wojsk łączności....	24
13. O.de B. krajowych formacji wojsk łączności....	26
14. Skład organizacyjny polowych oddziałów wojsk łączności.....	27
15. Oddziały łączności i wyposażenie na 1.09.39 r.	30
16. Stan ilościowy oficerów łączności w latach 1935/38.....	54
17. Stan ilościowy podoficerów łączności w latach 35/38	55
18. Stan ilościowy szeregowych i funkcjonariuszy cywilnych w latach 35/38.....	56
19. Obsada personalna oficerska przed wojną.....	57
20. Obsada personalna oficerska w czasie wojny....	65
21. Szkolenie szeregowców i podoficerów telegrafistów służby czynnej.....	73
22. Szkolenie szeregowców i podoficerów radiotelegrafistów służby czynnej.....	74
23. Szkolenie podoficerów nadterminowych	75

x/ Skrót: ordre de bataille - dosłownie szyk bojowy, używany jest dla oznaczenia składu organizacyjnego.

24. Szkolenie podoficerów zawodowych wojsk łączności.....	76
25. Przebieg szkolenia w szkole podchorążych łączności.....	77
26. Przebieg szkolenia oficerów służby stałej ..	78
27. Przebieg szkolenia podchorążych i oficerów rezerwy.....	79
28. Szkolenie podoficerów rezerwy głównych rodzajów broni	80
29. Przebieg szkolenia kadry łączności.....	81
30. Wykaz regulaminów i instrukcji łączności....	83
31. Zestawienie zakładów przemysłowych radio-technicznych.....	98
32. Zestawienie zakładów przemysłu kablowego....	99
33. Zestawienie ogólnych kosztów rozbudowy wojsk łączności.....	100
34. Wykres stanu jakościowego sprzętu.....	101
35. Stan ilościowy sprzętu przeznaczonego na wyposażenie wyjściowe.....	102
36. Zestawienie porównawcze zestawienia w sprzęt radio.....	103
37. Zestawienie porównawcze zestawienia w sprzęt ćwiczebny.....	106
38. Środki motorowe i rowery w formacjach łączności.....	107
39. Wydajność oddziałów i środków łączności.....	108
40. Plan łączności przewodowej i jej stan rzeczywisty w dniu 1.09.39 r.....	113
41. Organizacja sieci radiowej na szczeblu operacyjnym.....	114
42. Organizacja sieci radiowej w DP.....	115
43. Organizacja sieci radiowej lotnictwa.....	116
44. Schemat łączności obrony przeciwlotniczej...	117
45. Telekomunikacyjna sieć międzymiastowa w dniu 1.09.39r.....	118
46. Urządzenia radiokomunikacyjne stałe.....	119
47. Schemat i obsada służby telekomunikacyjnej..	120

- III -

48. Schemat i obsada służby radiokomunikacyjnej	121
49. Schemat i obsada Ministerstwa Poczt i Tele- grafów.....	121
50. Rozkaz J. Piłsudskiego "O łączności".....	123
51. Zestawienie źródeł załączników.....	128

B I B L I O G R A F I A

wykorzystanych źródeł i opracowań

A. ŹRÓDŁA ARCHIWALNE /dokumenty z Centralnego Archiwum
Wojskowego/.

AKTA_ODDZIAŁU_I_SZTABU_GŁÓWNEGO

Szef Sztabu

Teczki nr nr: 58, 59, 69, 85.

Kancelaria Szefa Sztabu

Teczki nr nr: 79, 80, 81, 91, 92, 100, 101, 106,
108, 114, 119, 129, 132.

Wydział Ogólnoorganizacyjny

Teczki nr nr: 1, 14.

Wydział Ogólnomobilizacyjny

Teczki nr nr: 3, 38, 51, 63, 64, 67, 115, 134.

Referat Mobilizacyjno-Materiałowy

Teczka nr 9.

Sekretariat Obrony Rzeczypospolitej /SEKOR/

Teczki nr nr: 28/6, 28/1, 60.

Referat gen. Malinowskiego

Teczka nr 2.

Szkoły i instytuty

Teczka nr 8

AKTA_GENERALNEGO_INSTEKTORATU_SIŁ_ZBROJNYCH /GISZ/

Teczki nr nr: 11/4, 11/5, 23/2, 27/1, 46/4, 53/3, 80,
128, 132/1, 171, 176/1, 181/1, 217/3, 219/1, 225/1,

225/3, 300, 301, 386, 480/2, 480/3, 481/6,
487/2, 500/4, 500/5, 503/9, 505/9, 509/6,
520/11, 518/2, 535/4, 535/9, 553/1, 553/2,
553/3.

AKTA_DOWÓDZTWA/_SZEFOSTWA/_WOJSK_ZĄCZNOŚCI

Teczki nr nr: 1, 2, 3, 3a, 4, 4a, 4b, 5, 6, 7, 8,
9, 10, 11, 12, 12a, 13, 14, 15, 16, 17,
18, 19.

AKTA_CENTRUM_WYSZKOLENIA_ZĄCZNOŚCI

Teczki nr nr: 13b, 14, 16.

AKTA_DEPARTAMENTU_ARTYLERII

Teczki nr nr: 142, 142a, 232.

AKTA_DEPARTAMENTU_PIECHOTY

Teczka nr 43.

AKTA_DEPARTAMENTU_KAWALERII

Teczka nr 5.

AKTA_DOTYCZĄCE_KAMPANII_WRZEŚNIOWEJ

Teczki nr nr: II/1/ 1, 4, 5, 6, 7, 22, 51, 52, 106, 157, 170,
226, 275, 328, 357.

II/2/ 9, 10.

II/3/ 2, 24, 25, 26, 27.

II/4/ 1, 2, 3, 4, 54, 57.

DZIAŁ_PRASY_I_WYDAWNICTW_FACHOWO-WOJSKOWYCH_CAW

1. Szczegółowy program szkolenia plutonu łączności opracowany w 1939 r., nr inw. 4521.
2. Wytyczne szkolenia kontyngentu i doskonalenia kadry stałej łączności na zimę 1938/39. Oprac. w 1938 r., nr inw. 4523.

3. Szkol. Kand. na podof. rez. radiomech., część IV. Opracow. w 1936 r., nr inw. 4547.
4. Instrukcja wyszkolenia Junaków PWŁ Oprac. w 1938 r., nr inw. 4567.
5. Postanowienia ogólne. Instr. szkol. część I. Oprac. w 1938 r., nr inw. 4591.
6. Warunki techniczne BBTWŁ Norm wojskowych łączności. Oprac. w 1938 r., nr inw. 4613.
7. Tabele należności mat. łączn. w czasie pokoju. Oprac. w 1937 r., nr inw. 3985.
8. Jak korzystać z poczty, telegrafu i telefonu. Oprac. w 1937 r., nr inw. 3987.
9. Pokojowe tabele sprzętu i mat. łączn. Oprac. w 1937 r., nr inw. 3989.
10. Instr. prowadz. ewid. i przekazywanie szyfrów. Oprac. w 1937 r., nr inw. 3993.
11. Zestawy materiału łączn. Oprac. w 1937 r., nr inw. 3987.
12. Zestawy materiału łączn. Oprac. w 1937 r., nr inw. 3999.
13. Praca w sztabie WJ i rozkazodawstwo szefa łączności. Oprac. w 1937 r., nr inw. 4623.
14. Tymcz. wytyczne organiz. łączn. radiowej w strefie bojowej. Oprac. w 1937 r., nr inw. 6325.
15. Charakter. i możliwości produkc. sprzętu łączn. Oprac. w 1937 r., nr inw. 4616.
16. Łączność. Oprac. w 1936 r., nr inw. 4449.
17. Zestawy służby zaopatr. łączn. Oprac. w 1936 r., nr inw. 5889.
18. Instr. na wypadek strajku pocztowo-telegr. Oprac. w 1936 r., nr inw. 8283.
19. Instrukcja wyszkol. wojsk łączn. Oprac. w 1935 r., nr inw. 4075.

20. Plan.wyszkol. rocz. 1913 na II okres.Telegr.Oprac. w 1935 r., nr inw. 4367.
21. Instr.doskonalenia kadry zawodowej, część III, Łączność. Oprac. w 1935 r., nr inw. 4707.
22. Instrukcja organizacji Ministerstwa Spraw Wojskowych. Oprac. w 1935 r., nr inw. 7299.
23. Służba sztabów. Oprac. w 1934 r., nr inw. 6985.
24. Pokojowe tabele należności mat.łączn. Oprac. w 1934 r., nr inw. 4769.
25. Tabele zestawów sprzętu łączn. Oprac. w 1934 r., nr inw. 4771.
26. Instr.szkol.radiomechaników. Oprac. w 1934 r., nr inw. 4773.
27. Plan doskonalenia kadry ofic. i podof.zaw. CWŁ na 1934/35. Oprac.w 1934 r., nr inw. 7195.
28. Działania łączności. Oprac. w 1933 r., nr inw.4359.
29. Instr.doskonalkadry zawod.,część III. Oprac. w 1933 r., nr inw. 4509.
30. Program III-go pięciomiesięcznego kursu ofic.łączn. przy Wyższej Szkole Wojennej. Oprac. w 1933 r., nr inw.4951.
31. Rozkazodawstwo łączności /ogólne oraz w art./. Oprac. w 1933 r., nr inw. 7165.
32. Załączniki do ogólnej instrukcji asystencyjnej i przeciwstrajkowej. Oprac. w 1933 r., nr inw. 8285.
33. Instr.wyszkolenia WŁ., część III. Wyszkol.szer.łączn. Oprac. w 1932 r., nr inw. 4081.
34. Ogólna instr.walki, część II /Działania poszczególnych broni - łączność/. Oprac.w 1932 r., nr inw.4083.
35. Program pięciomies. kursu doskonalkadry podofic.łączn. pułków broni. Oprac. w 1932 r., nr inw.4435.

36. Ćwiczenie terenowe z org. łączn. w polu w okresie letnim 1932 r. Oprac. w 1932 r., nr inw. 45-41.
37. Łączność. Wykłady w Centrum Wyższych Studiów Wojsk. Oprac. w 1932 r., nr inw. 4551.
38. Działanie łączn. Wykłady na kursach unifik.-dosko-
nal. Oprac. w 1932 r., nr inw. 4557.
39. Szk. Pchor. Program szkolenia podchor. łączn. Oprac.
w roku 1931/32, nr inw., 4565.
40. Sprawozdanie z działalności Rady Technicznej przy
ministrze poczt i telegrafów za rok 32/33. Oprac.
w 1933 r., nr inw. 4573.
41. Program kursu doskońc. podofic. zawod. łączności.
Oprac. w 1932 r., nr inw. 4637.
42. Program - pięciomiesięcznego kursu ofic. łączn. pułków
broni w CWŁ. Oprac. w 1932 r. nr inw. 4639.
43. Instr. wyszkol. juzistów. Oprac. w 1931 r., nr inw.
4085.
44. Rozkaz o wprowadzeniu w życie reorganizacji forma-
cji telegraficznych i Centrum Wyszkol. Łączn. Oprac.
w 1931 r., nr inw. 6337.
45. Instr. wyszkol. dla plut. łączności pp. Oprac. w
1930 r., nr inw. 4011.
46. Instr. wyszkol. Wojsk Łączn. Dział B. Wyszkolenie kon-
tyngentu. Oprac. w 1930 r., nr inw. 4017.
47. Instr. wyszkol. szereg. łączn. innych broni, kandyd.
na podofic. Oprac. w 1930 r., nr inw. 4019.
48. Rozkaz wykonawczy o wprowadzeniu w życie II fazy
org. łączn. na stopie pokojowej. Oprac. w 1930 r.,
nr inw. 5747.
49. Rozkaz wykonawczy o wprowadz. użycia organiz. łączn.
na stopie pokojowej. Oprac. w 1929 r., nr inw. 5881.
50. Tymcz. instr. org. i wykorzyst. łączności radiotelegr.
podczas ćwiczeń międzydywizyjnych. Oprac. w 1928 r.,
nr inw. 4569.

51. Łączność, środki łączności i ich użycie. Oprac. w 1928 r., nr inw. 4709.
52. Użycie i org. śr.łączności w ćwiczeniach letnich. Oprac. w 1927 r., nr inw. 4029.
53. Organizacja radiowywiadu. Oprac. w 1924 r., nr inw. 4571.
54. Taktyka łączn. Wykłady na kursach ofic. Oprac. w 1924 r., nr inw. 4627.
55. Instr. org. pułku łączn. i pułku radiotelegr. Oprac. w 1924 r., nr inw. 5947.
56. Instr. wyszk. wojsk łączn. Oprac. w 1923 r., nr inw. 4793.
57. Organizacja zakładów wojsk. łączn. Czas pokojowy. Oprac. w 1921 r., nr inw. 5717.
58. Organiz. pułków wojsk łączn. Czas pokojowy. Oprac. w 1921 r., nr inw. 5719.
59. Zasady gospod. techn. wojsk łączn. Oprac. w 1920 r., nr inw. 3977.
60. Instr. sł. łączn. dla wojsk wszelkiej broni. Oprac. w 1919 r., nr inw. 6067.

B. RELACJE PRZEDWOJENNYCH OFICERÓW ŁĄCZNOŚCI

a/ Relacje uzyskane w kraju

1. Arszyński Marian mjr. Relacja pisemna z dnia 4 października 1947r. /CAW, Akta z kampanii wrześniowej, t. II/3, str. 109-113/.
2. Biernacki Józef kpt., d-ca plutonu, dow. radiostacji Naczelnego D-dztwa. Relacja pisemna z dnia 27.VIII. 1947r. /CAW, Akta z kampanii wrześniowej, t. II/3, str. 65-74 i 99-108/. Poza tym relacja ustna.
3. Cepa Heliodor gen. bryg., dowódca Wojsk Łączności. Relacja ustna.

4. Firlej mjr, Szef Składnicy Łączności nr 9 w Brześciu n. Bugiem. Relacja pisemna z dnia 28.IX.1947 r. /CAW, Akta kampanii wrześniowej, t.II/3, str.114-116/.
5. Goczałkowski Ludwik inż. ppor., kierownik Oddziału Montażowego PZT. Relacja pisemna z dnia 12.II.1942r. /Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str.93-94/.
6. GAWEŁ Władysław mjr, kierownik Sam.Ref.Studiów Dowództwa Wojsk Łączności. Relacje pisemne z dnia 11.X.1939 r., 6.II.1940 i 9.II.1940 r. /Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str.52-56, 61-77/.
7. GROSZKOWSKI Janusz, prof.wiceprzewodniczący PAN, były oficer łączności, dyrektor PIT. Relacja ustna.
8. Hetper Roman, dowódca Kadry Bat. Łączności. Relacja pisemna z dnia 29.X.1947 r. /CAW, Akta kampanii wrześniowej, t. II/3, str.97-98/.
9. Hubert Tadeusz inż. mjr, pomocnik zastępcy dowódcy Wojsk Łączności do spraw zaopatrzenia. Relacja pisemna /Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str. 56-61/.
10. Heftman. inż. wytwórni radiotechnicznej "AVA". Relacja pisemna /Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str. 57-58/.
11. Konarski Zenon ppłk, kierownik Wydziału Organizacyjnego Dowództwa Wojsk Łączności. Relacja pisemna /Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str. 38-45/.
12. Kijak Stefan płk, zastępca dowódcy Wojsk Łączności do spraw zaopatrzenia. Relacje pisemne z dnia 11.XII.1939 i 12.X.1939 r./Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str.87-92 i 95-96/.
13. Ksionda Rościsław kpt., wykładowca Centrum Wyszkolenia Łączności. Relacja pisemna z dnia 28.VI.1946 r. /CAW. Akta kampanii wrześniowej t II/3 str.75-80/.

14. Lange mjr, szef Wydziału Dozorowania OPL. Relacja pisemna /Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str. 164-178/.
15. Mielec Władysław inż, podchorąży łączności w Zegrzu. Relacja ustna.
16. Mrazek Stanisław ppłk, kierownik Biura Badań technicznych Wojsk Łączności. Relacja pisemna z dnia 17.XII.1942 r. /Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str. 9-15/.
17. Rola Tadeusz mjr dypl., kierownik Sam.Referatu Szefostwa Łączności Sztabu Głównego. Relacje pisemne /Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str. 105-129/.
18. Ryś Henryk płk, podchorąży łączn. w Zegrzu. Relacja ustna.
19. Umiński Stanisław ppor.inż., kierownik Kontroli Technicznej PZT. Relacja pisemna z dnia 12.XII.1942 r. /Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str. 93-94/.
20. Wróblewski Józef płk, zastępca dowódcy Wojsk Łączności d/s szkoleniowych. Relacja pisemna z dnia 12.X.1939 r./Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str. 84-86/.
21. Skibiński Franciszek gen.bryg., szef Sztabu 10 B.Kaw. Zmot. Relacja ustna w 1961 r.
22. Szafran Wojciech ppłk, komendant Szkoły Podchorążych Łączności. Relacja pisemna z dnia 12.X.1939 r. /Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str. 103-104/.
23. Zaleski M. ppłk dypl., szef Wydziału Operac. - techn. Szefostwa Łączności Sztabu Głównego. Relacja pisemna z dnia 12.X.1939 r./Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str. 97-102/.

24. Relacje dwóch anonimowych autorów /Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji, str. 112-129/.

Uwaga: Stopnie wojskowe osób składających relacje odpowiadają datom składanych relacji. Podane stanowiska służbowe zajmowane były przed wybuchem wojny. Ustalono je na podstawie relacji gen.bryg. w stanie spoczynku H.Cepy i innych.

b/ Sprawozdania znajdujące się w Archiwum Instytutu Historycznego im. gen.Sikorskiego w Londynie/AGS/

1. Kpt. Białowiejski: Sprawozdanie nr 4890.
2. Ppor. ~~Bienkowski~~: Sprawozdanie nr 124/39.
3. Ppor. Bilmin: Sprawozdanie nr 1012/40.
4. Por. Bissinger Ferdynand. Sprawozdanie nr 507/40.
5. Płk dypl. Ceba Heliodor. Sprawozdanie nr 416/40.
6. Ppłk Bernacki Wiktor. Notatki.
7. Kpt.dypl. Chamski Zygmunt: Studium Łączności, cz.I.
8. Kpt. Cieniochowski: Sprawozdanie nr 451/40.
9. Por. Dąbrowski: Sprawozdanie nr 1597/37.
10. Kpt. Front Bronisław: Sprawozdanie nr 27/39 oraz sprawozdanie nr 1698/40.
11. Kpt. Gab: Sprawozdanie nr 1318/39.
12. Inż. Graff Tadeusz: Sprawozdanie nr 2618/40.
13. Ppor. Grajecki Zbigniew: Sprawozdanie nr 267/39.
14. Mjr. Grajkowski: Sprawozdanie nr 1416/39.
15. Kpt. Hegner W.: Sprawozdanie nr 3992/40.
16. Per. Hoffmann T.: Sprawozdanie nr 1262/40.
17. Mjr Hubert Tadeusz: Sprawozdanie nr 846/40.
18. Mjr dypl. Jamka Władysław: Notatki.
19. Kpt. Jaklewicz: Sprawozdanie nr 1514/40.

20. Rtm. Kamiński: Sprawozdanie nr 334/39.
21. Mjr Kamionko: Sprawozdanie nr 330/39.
22. Płk Kijak Stefan: Sprawozdanie nr 3444/40.
23. Ppor. Klimsza: Sprawozdanie nr 1936/40.
24. Mjr Klys Kazimierz: Sprawozdanie nr 4243/40.
25. Ppor. Kobaczka: Sprawozdanie nr 3434/40.
26. Ppor. Kociołek Adam: Sprawozdanie nr 394/40.
27. Ppłk Konarski Zenon: Sprawozdanie nr 2285/40.
28. Ppor. Kopiński Jerzy: Sprawozdanie nr 206/39.
29. Por. Kossakowski Z.: Sprawozdanie nr 12/40.
30. Ppor. Krotke-Kochanowski J.: Sprawozdanie nr 3932/40.
31. Ppor. Król Wacław: Sprawozdanie nr 202/39.
32. Mjr inż. Krzyżkowski A.: Sprawozdanie nr 1062/39
oraz Studium łączności; cz.II.
33. Ppor. Kuliński Józef: Sprawozdanie nr 314/39.
34. Ppor. Kuliszewicz Włodzimierz: Sprawozdanie nr 4242/40.
35. Kpt. Kurbiel J.: Sprawozdanie nr 1607/39 i 1836/40.
36. Mjr Lange Teodor: Sprawozdanie nr 1688/40.
37. Kpt. Lubiński Kazimierz: Sprawozdanie nr 625/40.
38. Kpt. Majewski Wiktor: Sprawozdanie nr 1503/40.
39. Mjr Markowski Józef: Sprawozdanie nr 4050/40.
40. Mjr Mrazek Stanisław: Sprawozdanie nr 1631/40.
41. Por. Michałek Wacław: Sprawozdanie nr 937/39.
42. Por. Milli: Sprawozdanie nr 232/40.
43. Kpt. Miłobędzki: Sprawozdanie nr 1352/40.
44. Mjr Naimski Henryk: Notatki.
45. Kpt. Niedziałkowski: Sprawozdanie nr 1951/40.
46. Por. Nowicki: Sprawozdanie nr 1097/40.
47. Kpt. Nykiel Kazimierz: Sprawozdanie nr 2134/40.

48. Ppłk Paciorek Adam: Sprawozdanie nr 3554/40.
49. Ppłk dypl. Pajączkowski-Dydyński: Sprawozdanie nr 771/39.
50. Mjr Piątkiewicz Zdzisław: Sprawozdanie nr 909/40.
51. Mjr dypl. Rola Tadeusz: Sprawozdanie nr 678 i 521/39
52. Kpt. Różycki: Sprawozdanie nr 482/39.
53. Ppor. Sampliński Włodzimierz: Sprawozdanie nr 231/39.
54. Kpt. Skoczewski: Sprawozdanie nr 1549/39.
55. Kpt.dypl.Starkiewicz Zenon: Sprawozdanie nr 555/39.
56. Ppłk Stebelski Aleksander: Sprawozdanie nr 118/40.
57. Kpt.Szanser Adam: Sprawozdanie nr 1992/39.
58. Kpt. Szczęsnowicz W.: Notatki.
59. Ppor.Szymański Zygmunt: Sprawozdanie nr 945/39.
60. Płk dypl.Szyszek-Bohusz: Sprawozdanie nr 1104/39.
61. Kpt. Tarnowski Dariusz: Sprawozdanie nr 2500/40.
62. Ppor. Tryniszewski Bronisław: Notatki.
63. Płk Walikowski: Sprawozdanie nr 1637/39.
64. Mjr Więckowski Edward: Sprawozdanie nr 1793/39.
65. Por.Wiśniewski: Notatki.
66. Por. Witko Edward: Sprawozdanie nr 244/39.
67. Wolski Wacław: Sprawozdanie nr 240/39.
68. Płk Wróblewski Józef: Sprawozdanie nr 3584/40.
69. Ppłk dypl.Zaleski Mieczysław: Sprawozdanie Nr 678/39.
70. Fragmenty ujętych w Studium łączności sprawozdań /nieustalonych autorów/:nr nr 2020/40. 1050/39, 1914/39, 1068/39, 1994/39, 1101/39, 2173/40, 3320/40, 712/40, 1113/39, 1119/39,1999/39, 712/40, 919/40, 1898/40, 3118/40, 3294/40, 4404/40, 1726/39, 1342/39, 1995/39, 1780/40, 1837/40, 2197/40, 3293/40, 3646/40, 3993/40, 4000/40, 1556/39, 615/40, 1895/40, 1176/40, 2010/40, 3247/40, 1556/39, 3922/40, 1824/39.

C. REGULAMINY I INSTRUKCJE SPRZĘTOWE

1. Regulamin wojsk i oddziałów łączności, część III.
Budowa polowych linii telef. i telegr. 1929 r.
2. Regulamin służby ruchu radio-telegraficznego. 1929 r.
3. Regulamin wojsk i oddziałów łączności, część IV.
Budowa stałych linii telegr. i telef. 1931 r.
4. Regulamin wojsk i oddziałów łączności, część V.
Gołębie pocztowe wraz z instrukcją o hodowli i tresurze gołębi poczt. 1931 r.
5. Regulamin wojsk i oddziałów łączności, część II-A.
Służba ruchu telefonicznego. 1933 r.
6. Regulamin wojsk i oddziałów łączności, część II-A.1.
Służba ruchu telegraficznego. 1933 r.
7. Regulamin wojsk i oddziałów łączności, część II-C.
Służba ruchu pomocniczymi środkami łączności. 1933 r.
8. Regulamin służby ruchu radiotelegr. i radiotelefon.
1935 r.
9. Regulamin wojsk i oddziałów łączności, część IV-B.
Budowa półstałych linii telegr. i telef. 1936 r.
10. Regulamin wojsk łączności, część III-B. Ruch radiowy.
1937 r.
11. Regulamin wojsk łączności, część III-A. Ruch telefoniczny. 1937 r.
12. Regulamin wojsk łączności, część III-C. Ruch telegraficzny. 1938 r.
13. Regulamin wojsk łączności, część V-B. Sygnalizacyjne środki łączności. 1938 r.
14. Regulamin wojsk łączności, część V-A. Żywe środki łączności. 1938 r.
15. Instrukcja o sprzęcie łączności, część I. Sprzęt telefoniczny i telegraficzny. 1929 r.

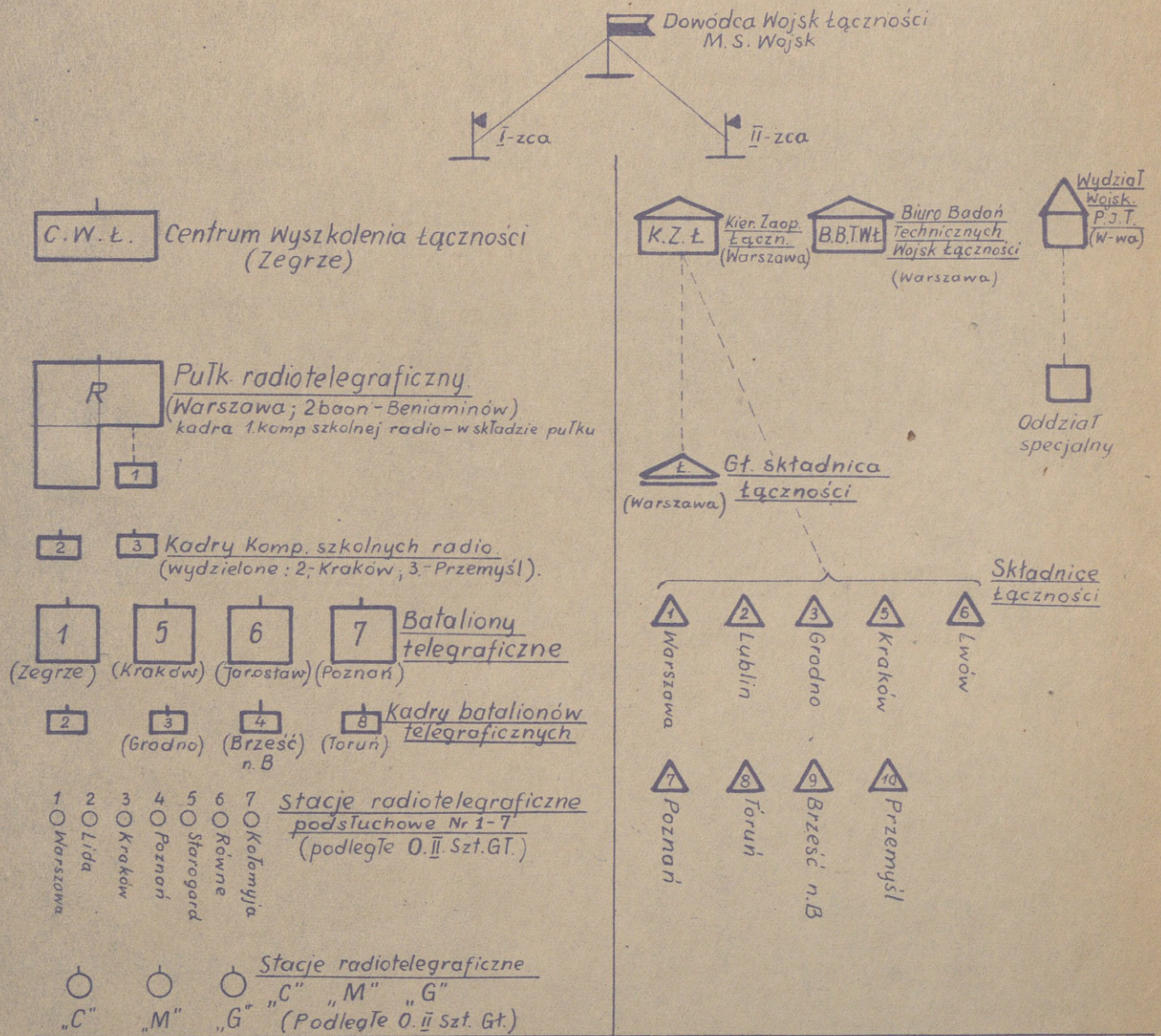
16. Instrukcja o sprzęcie łączności, część II. Sprzęt radiotechniczny. 1929 r.
 17. Instrukcja o sprzęcie łączności, część III. Pomocnicze środki łączności. 1929 r.
 18. Instrukcja o sprzęcie łączności, część IV. Źródła energii i przyrządy pomiarowe. 1929 r.
 19. Instrukcja o sprzęcie łączności, część V. Zestawy sprzętu łączności oraz instrukcja o naprawie sprzętu łączności. 1929 r.
 20. Regulamin wojsk i oddziałów łączności, część VI. Psy meldunkowe wraz z instr. o hodowli i tresurze psów meldunkowych. 1932 r.
 21. Instrukcja o sprzęcie łączności. Łącznica telefoniczna polowa na 30 przewodów z wielokrotnikiem wz. 1933 r. 1933 r.
 22. Instrukcja o sprzęcie łączności, część II-A1. Radiostacje odbiorcze dywizji /ROD/ wz. OP1. 1937 r.
 23. Instrukcja o sprzęcie łączności, część II-B1. Radiostacje odbiorcze wywiadowcze dalekiego działania /ROW/D/. 1937 r.
 24. Instrukcja o sprzęcie łączności, część II. Radiostacja korespondencyjna Dywizji /RKD/. 1937 r.
 25. Instrukcja o sprzęcie łączności. Radiostacja N2. 1939 r.
- D. OPRACOWANIA /publikacje książkowe i artykuły/
1. Blume Hellmut: Die Führungstruppe der Wehrmacht. Union Deutsche Verlagsgesellschaft, Stuttgart 1937.
 2. Bernay Aleksander: Der Rahmen. Verlag "Offene Worte", Charlottenburg 4 1926 r.
 3. Dahlen W: Organizacja i działanie łączności w polu. Wyższa Szkoła Wojenna, Warszawa 1934 r.

4. Dzienniki rozkazów Ministerstwa Spraw Wojskowych wraz z dodatkami tajnymi za lata 1931-1939.
5. Encyklopedia wojskowa: Towarzystwo Wiedzy Wojskowej i Wojskowy Instytut Naukowo-Oświatowy, Warszawa 1937 r; t. V.
6. Filler Władysław: Polowe linie telefoniczne i telegraficzne. Główna Księgarnia Wojskowa, Warszawa 1929 r.
7. H.N.: Użycie radia w polu. Bellona, Londyn 1941 r.
8. G.M. Zarys rozwoju łączności w przedwrześniowej armii polskiej. "Przegląd Łączności", Szefostwo Wojsk Łączności, Warszawa 1957.
9. Gołębiowski Leon: O działaniach łączności na froncie wschodnim w czasie wojny światowej 1914-1918. Wojskowe Biuro Historyczne, Warszawa 1930 r.
10. Glabisz Kazimierz: Na marginesie kampanii wrześniowej. Bellona. Lond'n 1941 r.
11. Górnicki Wiesław: Trzy skandale. Czytelnik, 1956 r.
12. Grosz Wiktor: U źródeł września 1939 r. Czytelnik, 1949 r.
13. Jasiński E i Słowikowski M: Zbiór zasadniczych wiadomości wojskowych. Wilno 1935 r.
14. Kirchmayer Jerzy: Kampania wrześniowa, Czytelnik, 1946 r.
15. Kirchmayer Jerzy: O sztabach i sztabowcach w przedwrześniowym wojsku. Wojskowy Przegląd Historyczny, Warszawa 1960 i 1961 r.
16. Kirchmayer Jerzy: Na marginesie londyńskiego wydania. Polskie Siły Zbrojne w drugiej wojnie światowej, Warszawa 1958 r.
17. Kozłowski Eugeniusz: Wojsko Polskie przed drugą wojną światową. WAP 1961. Praca doktorska dotychczas niepublikowana.

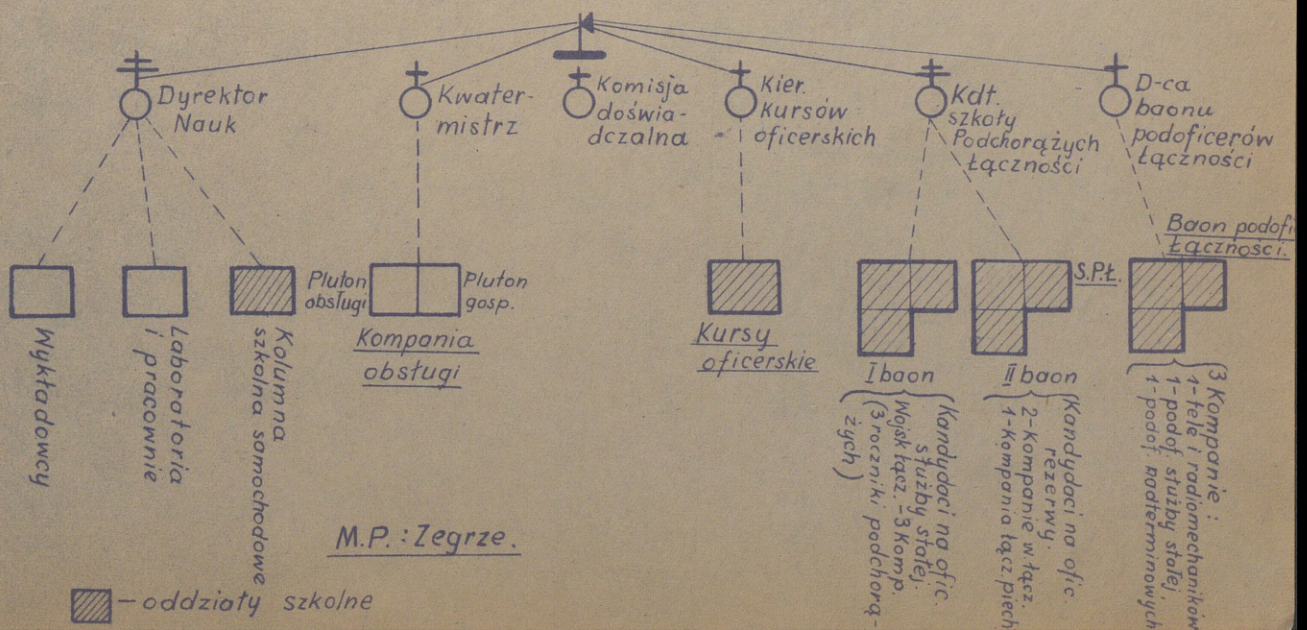
18. Kurpisz J: Łączność w artylerii, Centrum Wyszakolenia Łączności, Zegrze 1932 r.
19. K.W: O właściwe wnioski z błędów istotnie popełnionych. Bellona, Londyn 1942 r.
20. Lisicki T: Łączność w kampanii wrześniowej 1939 r. Bellona, Londyn 1958 r.
21. Najzarek Romuald: Podręcznik łączności dla oficerów w ćwiczeniach letnich. Centrum Wyszakolenia Łączności, Zegrze 1929 r.
22. Norwid-Neugebauer M: Kampania wrześniowa w Polsce w 1939 r. **M.J. Kolin**, Londyn 1941 r.
23. Mrazek St., Jasiński S.: Organizacja i działalność Biura Bad.Techn. Wojsk Łączn. Przegląd Łączności, Warszawa 1957 r.
24. Piątkowski Henryk: Kampania wrześniowa w Polsce 1939r. Światpol, Londyn 1946 r.
25. Piłsudski Józef: Moje pierwsze boje. Inst. J.Piłsudskiego, Warszawa 1938 r.
26. Polskie Siły Zbrojne w drugiej wojnie światowej. Instytut Historyczny im. gen.Sikorського, Londyn 1951r.
27. Podręcznik dla operacyjnej służby sztabów. Koło Oficerów Sztabu Generalnego, Warszawa 1928 r.
28. Podręcznik dla prac sztabów w polu. Wyższa Szkoła Wojenna, Warszawa 1934 r.
29. Przegląd historyczno-wojskowy, tom I-X, Warszawa 1927-1938 r;
30. Przegląd Wojskowo-Techniczny, tom I-XXII. Warszawa 1927-1937 r.
31. Przegląd Łączności, Warszawa 1938-1939 r.
32. Rómmel Juliusz: Za honor i ojczyznę, Warszawa 1958 r.
33. R.T.: Kilka uwag o zagadnieniach łączności w kampanii wrześniowej. Bellona, Londyn 1942 r.

34. Rutkowski Stanisław: System kształcenia i wychowania ofic.zawod.w Polsce w 1918-39, Warszawa 1961. Praca doktorska. U.W.
35. S.S: Z dziejów obrony Warszawy wrzesień 1939 r. Bellona nr 11, Londyn 1941 r.
36. Soldan Georg: Unser Kampf in Polen. F. Brauchman Verlag, München 1939 r.
37. Staniewicz Władysław: Zarys historii wojennej oddziałów wojsk łączności 1918-1920. Pogoń Wilno 1930 r.
37. Samel A: Praca w sztabie W.J. Centrum Wyszukolenia Łączności, Warszawa 1937 r.
38. Szmatołowicz E: Łączność nerw armii. MON, Warszawa 1953r.
39. Wilczyński Władysław: Wojskowa Służba Łączności, Warszawa 1930 r.

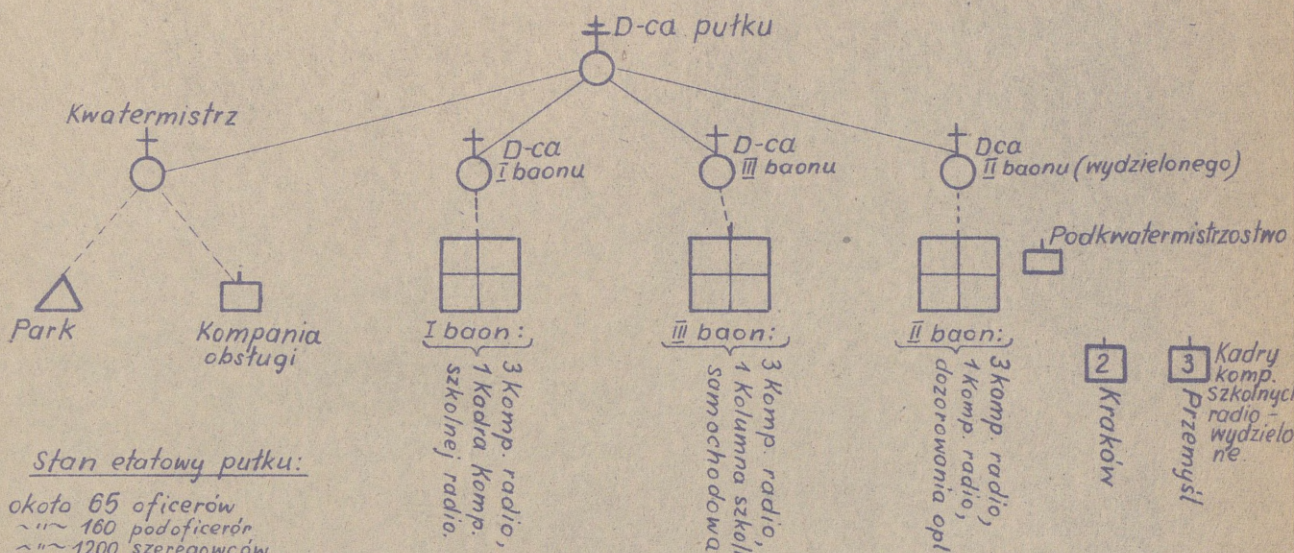
POKOJOWE O.de. B POZADYWIZYJNYCH
ODDZIAŁÓW WOJSK ŁĄCZNOŚCI

ORGANIZACJA POKOJOWA
CENTRUM WYSZKOŁENIA ŁĄCZNOŚCI

ORGANIZACJA POKOJOWA PUŁKU RADIOTELEGRAFICZNEGO

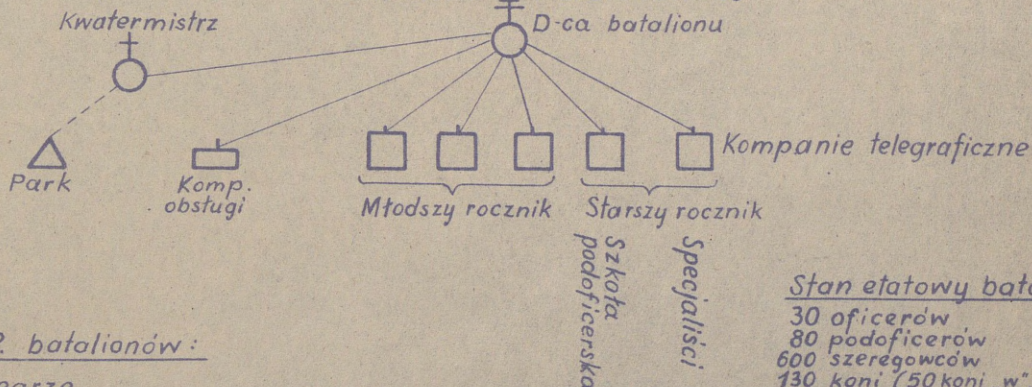

Stan etatowy pułku:

około 65 oficerów
~ 160 podoficerów
~ 1200 szeregowców
zmienna ilość uczniów
250 koni, 24 samoch., 12 rnat

M.P.: Warszawa (II baon - Beniaminów)

ORGANIZACJA POKOJOWA BATALIONU TELEGRAFICZNEGO

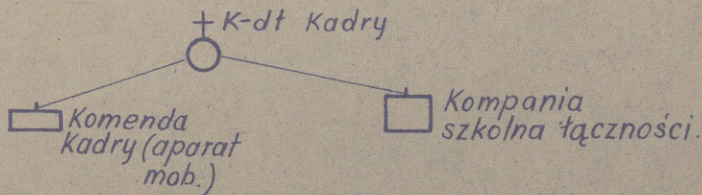
M.P. batalionów:

1. - Zegrze
5. - Kraków
6. - Jarosław
7. - Poznań

Stan etatowy batalionu:

30 oficerów
80 podoficerów
600 szeregowców
130 koni (50 koni „w”, 80 koni
3 samoch. ciężarowe, 1 samoch. tacz.
5 motocykli.

ORGANIZACJA POKOJOWA KADRY BATALIONU TELEGRAFICZNEGO

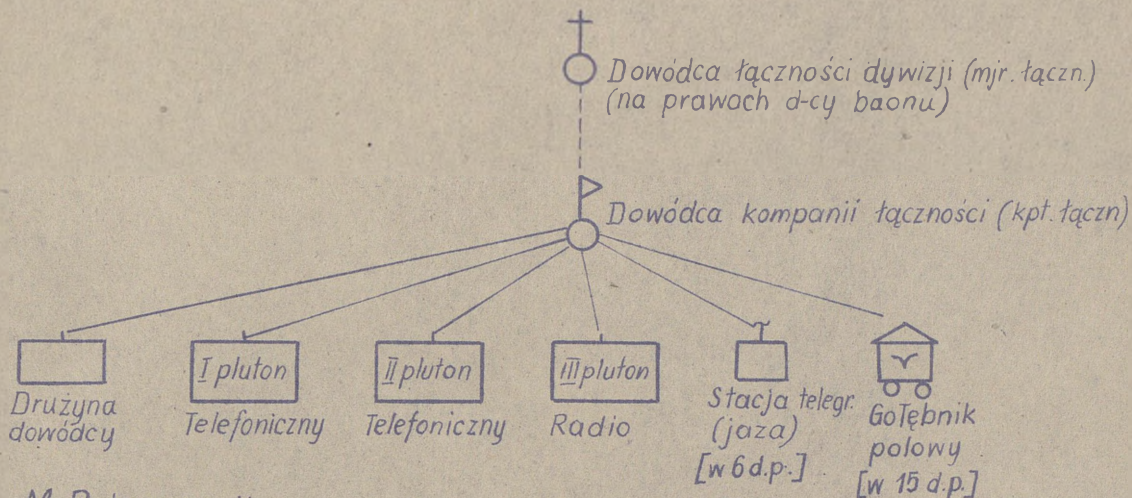
M.P. Kadr.

2. baon teleg. - Krasnystaw,
3. ~ ~ ~ ~ ~ - Grodno,
4. ~ ~ ~ ~ ~ - Brzeski n/B.
8. ~ ~ ~ ~ ~ - Toruń.

Stan etatowy kadry:

7 - oficerów,
21 - podoficerów
20 - szeregowców funkcyjnych
zmienna ilość uczniów,
9 koni (3 konie „w” 6 koni pociągowych)
1 - motocykl
1 - sam. ciężarowy.

ORGANIZACJA POKOJOWA
KOMPANII ŁĄCZNOŚCI DYWIZJI PIECHOTY

M. P. kompanii:

Za wyjątkiem 5 kompanii
- w m.p. dowództwa dywizji.

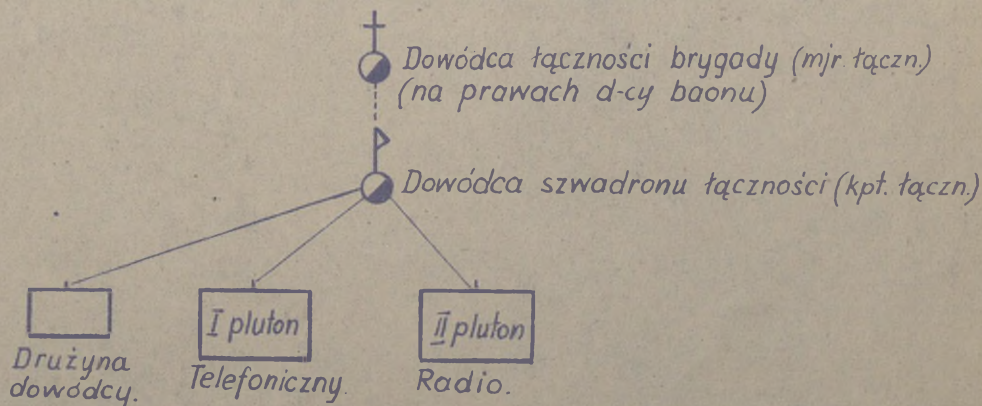
Uwaga:

Kompanie łączności 23 i 28 d.p.
miały etat większy o 50%.
Kompanie łączności o. wał. Wilno
i C.W. Piech. miały skład zbliżony do
kompanii łączności dyw. piech.
z tym że w skład komp. łączności
O.War. Wilno wchodziła stacja
gołębi pocztowych, a w skład komp.
łączności C.W. Piech. - Centralna
Stacja Psów Wojskowych.

Stan etatowy kompanii:

4 oficerów
14 - 18 podoficerów (zależnie od typu kompanii)
130 - 133 szeregowców
32 - 34 konie (14 koni, W", 18-20 koni poczty)
2 samochody ciężarowe,
2 motocykle,
ew. 60 sztuk gołębi pocztowych.

ORGANIZACJA POKOJOWA
SZWADRONU ŁĄCZNOŚCI BRYGADY KAWALERII

M.P. szwadron:

w m.p. dowództwa brygady.

Uwaga:

Szwadron łączności
brygady panc.-mot.
(10 B.K.) miał skład
zbliżony z tym że
był całkowicie zmoto-
ryzowany

Stan etatowy szwadronu:

3 oficerów
12 podoficerów
około 90 szeregowców
~"~ 70 koni
1 samochód ciężarowy
5 motocykli.

Wojska Łączności

zmiany w organizacji w czasie od 1.XII.1934r. do 1.IX.1939r.

Objaśnienie:

A Stan z roku 1934.

B Utworzono (zorganizowano) w 1935r.

C Przeorganizowano w 1935r.

D Utworzono (zorganizowano) w 1936r.

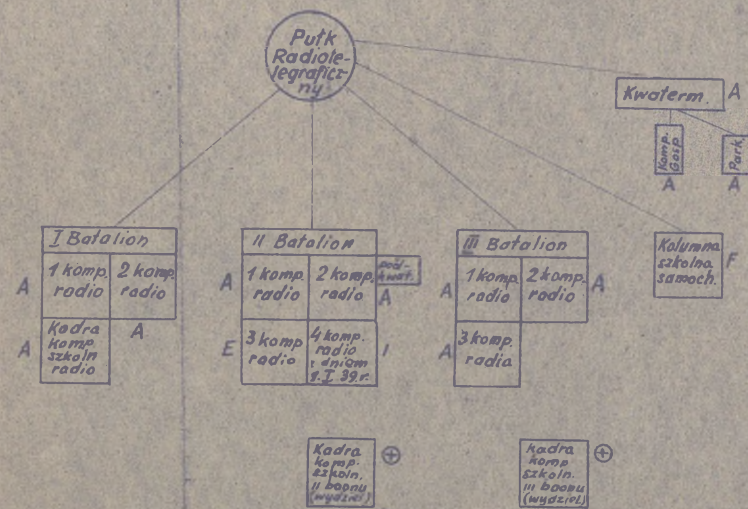
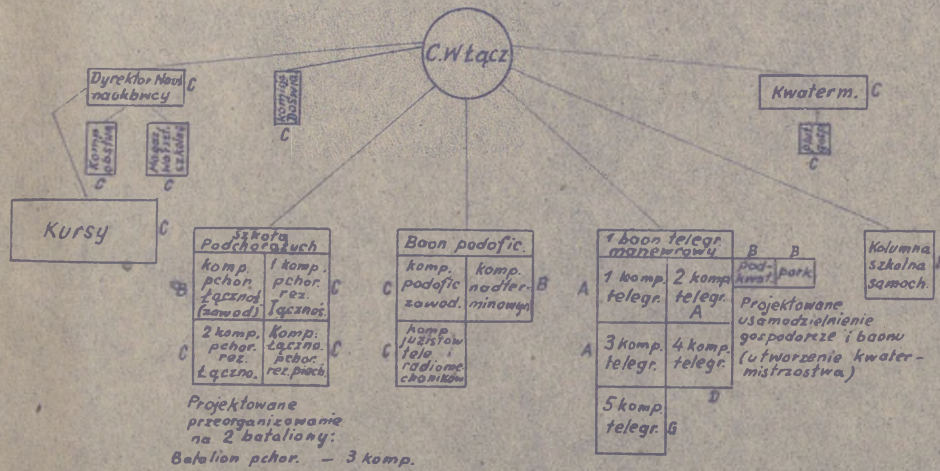
E Przeorganizowano w 1936r.

F Utworzono (zorganizowano) w 1937

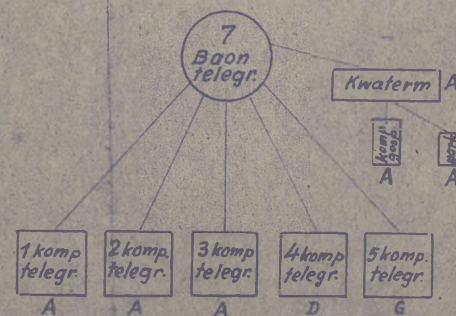
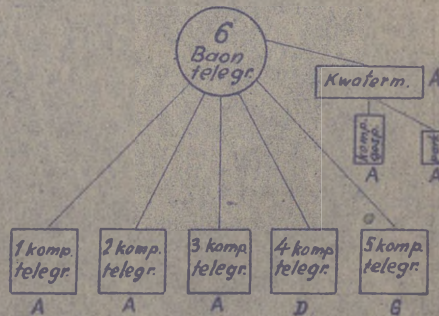
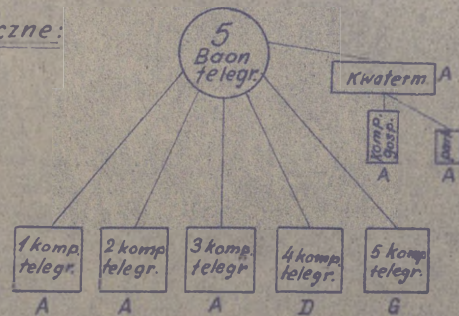
G Przeorganizowano w 1937r.

H Utworzono (zorganizowano) w 1938r.

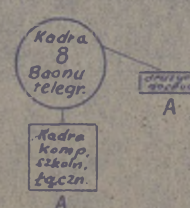
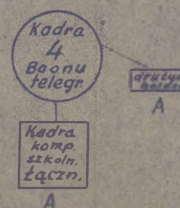
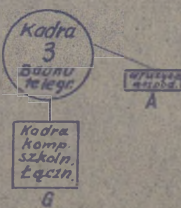
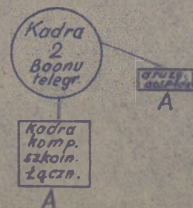
I Przeorganizowano w 1938r.

Baony telegraficzne:

Kadry baonów telegraficznych:

Uwaga: podlega bezpośrednio D-cy Wojsk Łączności.

Wojska łączności

Kompanie łączności dw. piech. (O. War. Wilno)

1d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	2d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	3d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } B	4d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	5d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } A gotyb. staty	6d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	7d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } C gotyb. pol.	8d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	9d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	10d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } A gotyb. pol.
11d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } A stacja juza gotyb. pol. } F	12d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } A stacja juza gotyb. pol. } F	13d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } A stacja juza gotyb. pol. } F	14d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } A gotyb. pol.	15d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } A gotyb. pol.	16d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } A gotyb. pol.	17d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } A gotyb. pol.	18d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } A gotyb. pol.	19d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } A stacja juza gotyb. pol. } F	20d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } A stacja juza gotyb. pol. } F
21d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	22d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	23d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } E stacja juza gotyb. pol. } F Pl. łączn. 23 d.p. } H	24d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	25d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	26d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	27d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	28d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	29d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio }	30d.p. pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } A gotyb. pol.

O. War. Wilno

pl. telef. } pl. telef. } F pl. radio } stacja juza gotyb. staty } A
--

Szwadrony łączności bryg. kaw.

Z dniem 1. IV. 1938r. wszystkie szwadrony łączności przeszły na etat kawalerii; oficerowie szwadronów byli na etacie wojsk łącz.

Mazowiecka b.k. pl. telef. } B pl. radio } F	Wileńska b.k. pl. telef. } B pl. radio } F	Nowogrodzka b.k. pl. telef. } C pl. radio } F	Kresowa b.k. pl. telef. } F pl. radio }	Podolska b.k. pl. telef. } B pl. radio } F	Wołyńska b.k. pl. telef. } F pl. radio }	Krakowska b.k. pl. telef. } F pl. radio }	Wielkopolska b.k. pl. telef. } C pl. radio } F	Pomorska b.k. pl. telef. } B pl. radio } F	Suwalska b.k. pl. telef. } F pl. radio }	Podlaska b.k. pl. telef. } C pl. radio } B
---	---	--	--	---	---	--	---	---	---	---

10 b.k.

pl. telef. } pl. radio } F

Stacje radiotelegraficzne (podsłuchowe, pracowały dla O. II. Szf. Gf.)

"C" } F	"M" } F	"G" } F	nr 1 } C	nr 2 } C	nr 3 } C	nr 4 } C	nr 5 } C	nr 6 } C	nr 7 } C
---------	---------	---------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Biuro Badań
Techn. W. Łącz.

G

Kierownictwo
Zaopatrzenia W. Łącz.

A

Składnice łączności

Główna } A	nr 1 } A	nr 2 } A	nr 3 } A	nr 5 } A	nr 6 } A	nr 7 } A	nr 8 } A	nr 9 } A	nr 10 } A
------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	-----------

Kompania manewrowa łączności C.W. Piech. (z Centralną Stacją Psów Wojskowych)

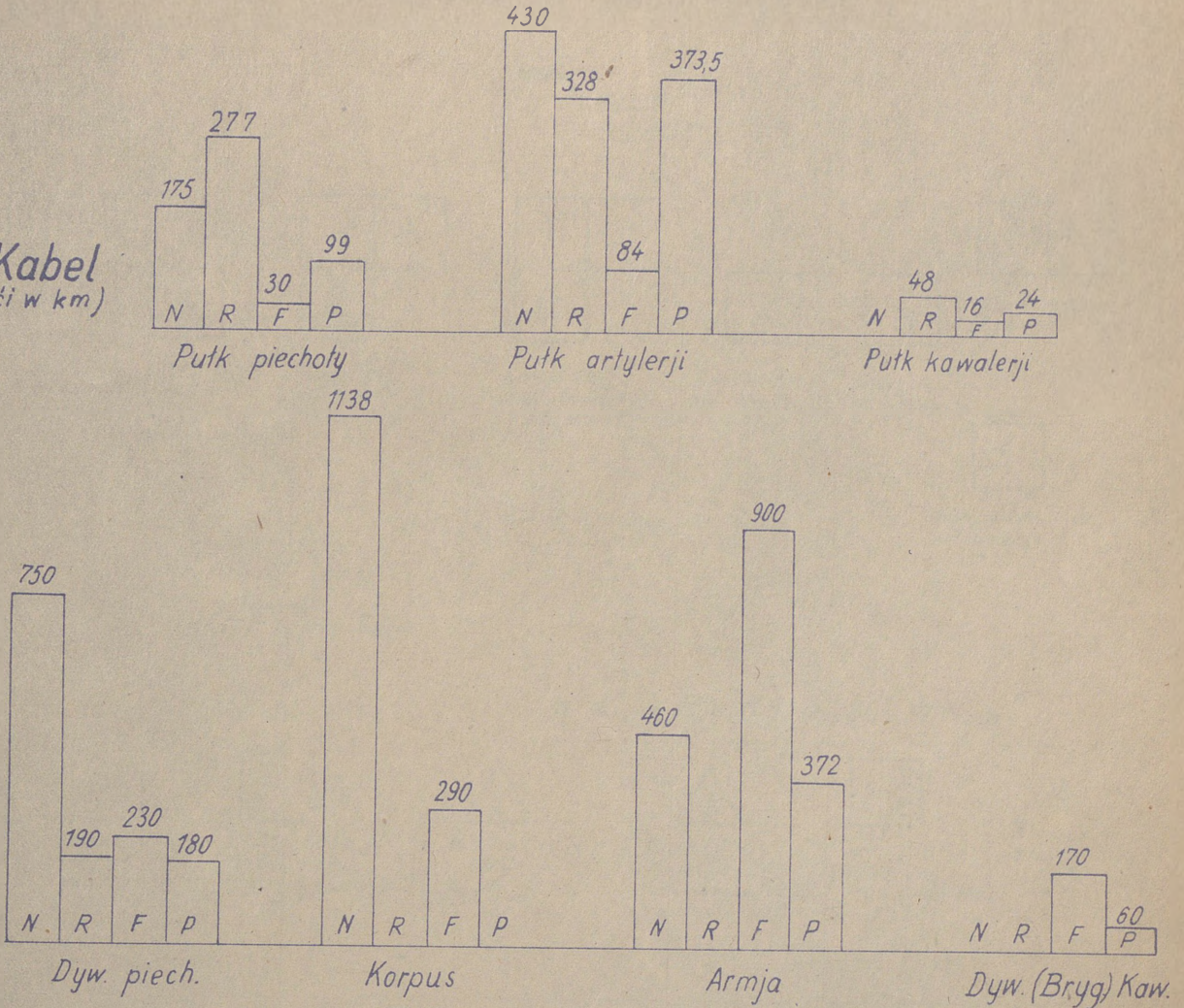
J

GRAFICZNE O. de B. ODDZIAŁÓW WOJSK ŁĄCZNOŚCI
Stan z dnia 31. XII. 1937r

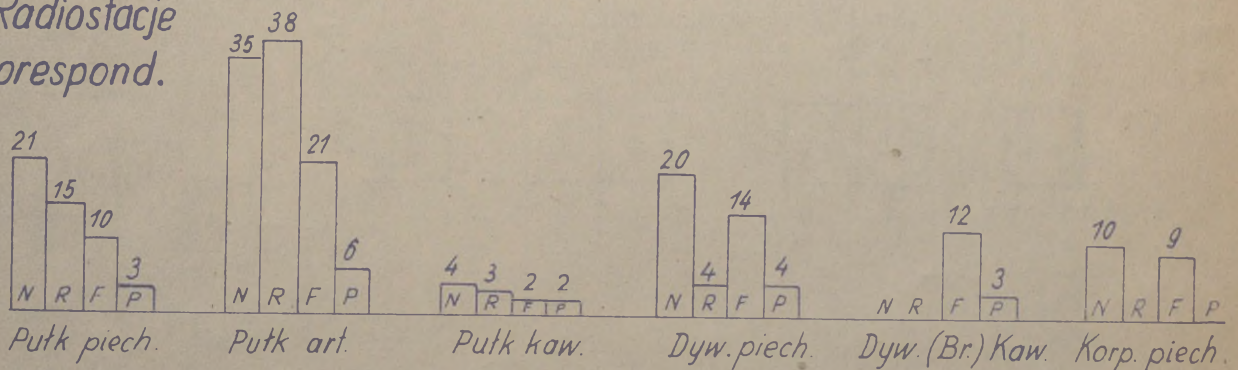
Władze centralne		M. S. Wojsk.		D-two Wojsk Łączności		Sztab Główny		M. P. i T.		M. S. Wewn. K.O.P.		Szeft Łącz.K.O.P.		Ilość jednostek													
		Poza tym w G.J.S.Z. Ofic. łącz. do prac specjalnych												UWAGI													
		I. Wiceminister Dep. Dow. Og. Inne Dep. i D-two Wier. Mar. Wojennej Szef Biura Pers. B. Adm. Armii Współpraca D-two Floty Ref. pers. łącz. bezpośrednia		I. Ogólny II. Mat. Budż. Org. Wysz. Mob. Zasp. Studj. Budj. Mat. Przes. Spec. Waj. Jolny		I. II. III. IV. V. Szef. łącz.		P. I. T. R. W. Wydz. wojsk. R.Z.T.I.R. Dg łącz.		3 szefów łączn. brzyg 7 of. łączn. pułków 1 of. łączn. baonu "Jaryu"		Pluton radiotelegr. d. 3 druzyny 1 szef. w Warszawie 2 ga. brzyg. "Polecie" 3 cia. brzyg. "Podole"															
D.O.K.		I. referent łącz. w wydz. ogóln. Warszawa		II. ref. łącz. wydz. og. Lublin		III. ref. łącz. wydz. og. Grodno		IV. ref. łącz. wydz. og. Łódź		V. ref. łącz. wydz. og. Kraków		VI. ref. łącz. wydz. og. Lwów		VII. ref. łącz. wydz. og. Poznań		VIII. ref. łącz. wydz. og. Toruń		IX. ref. łącz. wydz. og. Brześć n/B		X. ref. łącz. wydz. og. Przemysł		10 ref. łącz. w D.O.K.					
Dyw.		8 Łódź		3 Zamość		1 Wilno		7 Częstochowa		6 Kraków		5 Lwów		14 Poznań		4 Toruń		9 Brześć n/B		2 Przemysł		30 szefów łączności dyw. piech. 30 komp. łącz. d.p. w tym: 6 komp. telegr. 2 st. telegr. 5 komp. telegr. z gołębnikami					
Piech.		19 Łomża		13 Równe		19 Wilno		10 Łódź		21 Biała Cieszyń		11 Stanisławów		17 Gniezno		15 Bydgoszcz		20 Baranowice		22 Przemysł		12 szefów łączn. b.k. 11 szwadronów łącz. bk. 1 oddział łączności 10 B.K. zmot.					
Bryg. Kaw.		Mazowiecka B.K. Warszawa		Wołyńska Równe		Wilńska Wilno		Podlaska B-stok		Krahowska Kobleryn pod Krakowem		Podolska Lwów		Wielkopolska Poznań		Pomor. Toruń		Nowogrodzka Baranowice		10 B.K. Rzeszów		Szwadron łączności składa się z 1 plutonu telef. i 1 plutonu radio. Etat kompanii: 4 of., 11 podof. zaw. 3 podof. nadt., 130 szeregowych służby czynnej, 14 koni "W" i 14 koni "AL". Ponadto skład kompanii łączności 11, 12, 13, 19, 20 i 23 dyw. piech. wchodziły stacje telegr. zaś w skład komp. łącz. 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 25 i 30 d.t. - gołębники polowe.					
Inne oddz.		C.W. Piech. Rembertów		0 War. Wilno																		Szwadron łączności składa się z 1 plutonu telef. i 1 plutonu radio. Etat szwadronu: 3 of., 10 podof. zaw., 2 podof. nadt., 76 szeregowych służby czynnej, 52 konie "W", 10 koni "AL", 12 koni "AK". 10 B.K. posiadał zmotoryzowany oddział łączności w składzie 3 patroli telef., 2 patroli radio, i 2 motocyklistów. W listopadzie 1937 r. oddział został przeorganizowany na szwadron kpr.					
Stacje telegr.		M.S. Wojsk Sztab Główny		D.O.K. II pozatem w 13 d.p.		D.O.K. III - pozatem w D.O.War. Miasto 19 d.p. i st. telegr. Nr 2		D.O.K. IV		D.O.K. V pozatem w 23 d.p.		D.O.K. VI pozatem w Mi. 12 d.p.		D.O.K. VII		D.O.K. VIII - pozatem w stacji telegr. Nr 5.		D.O.K. IX pozatem w 20 d.p.		D.O.K. X		Szefowie łączn.: 0 War. Wilno 0 War. Pięch. Komp. łączności 0 War. Wilno Plus łącz. man. 5 w piech.					
Centr. Oddz. Wojsk Łączności		C.W. Łączn. pchor. podof. Zegrze		Krosnystaw		Grodno		Kraków		Poznań		Toruń		Brześć n/B		Jarosław						Etat C.W. łączn. / z 1 baonu telegr. /: 74 of. 164 podof. zaw. i nadt., 464 szer. służby czynnej, 42 funkc. cyf., 113 koni "W", 108 koni pociagowych. Etat baonu telegr. samodzielny: 31 of. 81 podof. zaw. i nadt., 419 szer. służby czynnej, 69 koni "W", 66 koni pociagowych. Etat kadry baonu telegr.: 7 of., 21 podof. zaw., i nadt., 26 szer. służby czynnej, 3 koni "W", 6 koni pociagowych. Etat pułku radiotelegr. / razem z wydz. kadrami komp. szk. r. telegr. /: 62 of., 170 podof., zaw. i nadt., 1193 szer. służby czynnej, 150 koni "W", 100 koni pociagowych. Etat kadry komp. szk. radiotelegr. wydzielonej: 3 of., 1 podof. zaw. i nadt., 15 szer. służby czynnej, 4 konie "W", 6 koni pociag. Etat stacji radiotelegr. Nr 1: 1 of., 1 podof. zaw. 28 urz. cyw. 3 n.f. Etat stacji radiotelegr. Nr 2, 3, 4, 5, 6 i 7: 1 of., 1 podof. zaw. 34 urz. c. 3 n.f. Etat Biura badań technicznych Wojsk Łączn.: 9 of. 45 urz. cyw. 9 n.f. Etat Kierownictwa zaopatrzenia Wojsk Łączn.: 7 of. 17 urz. cyw. 3 n.f. Etat Głównej Składnicy Wojsk Łączności: 2 of. 11 urz. cyw. 9 n.f. Etat Składnicy Łączności Nr 1: 2 of. 2 podof. zaw. 5 urz. cyw. 3 n.f. Etat Składnicy Łączności Nr 2, 3, 5, 8, 9 i 10: 1 of. 2 podof. zaw. 4 urz. cyw., 3 n.f. Etat Skład. Łączności Nr 7: 1 of. 2 podof. zaw. 5 urz. cyw. 4 n.f. Etat Skład. Łączności Nr 6: 1 of. 2 podof. zaw. 4 urz. cyw. 4 n.f.					
Legenda		Baon telegr.		Kadry baonu telegr.		Komp. telegr. dyw. piech.		Stacja telegr. wchodzące w skład komp. telegr. d.p.		Pluton radio gołębki polowe		Stacja stacja gołębki przydzielona do komp. telegr. 5 piech.		Szwadron łączności b.k. (plut. telef. i plut. radio.)		Komp. łączności 0 War. Wilno		Plut. manewr. łączności z centr. stacją psów wojsk.		Baon telegr. radio		Kadry komp. szkolnej baonu radio		Stacja radiotelegr. (podsluch)		Główna składnica łączności w łączności	

Graficzne porównanie ilości sprzętu łączności przed rozbudową łączności

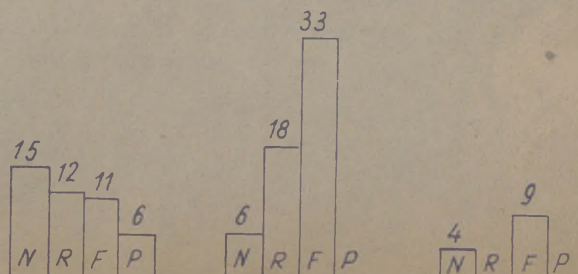
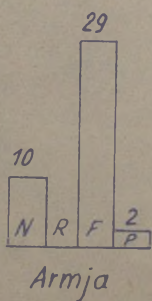
Kabel
(ilości w km)

Radiostacje korespond.

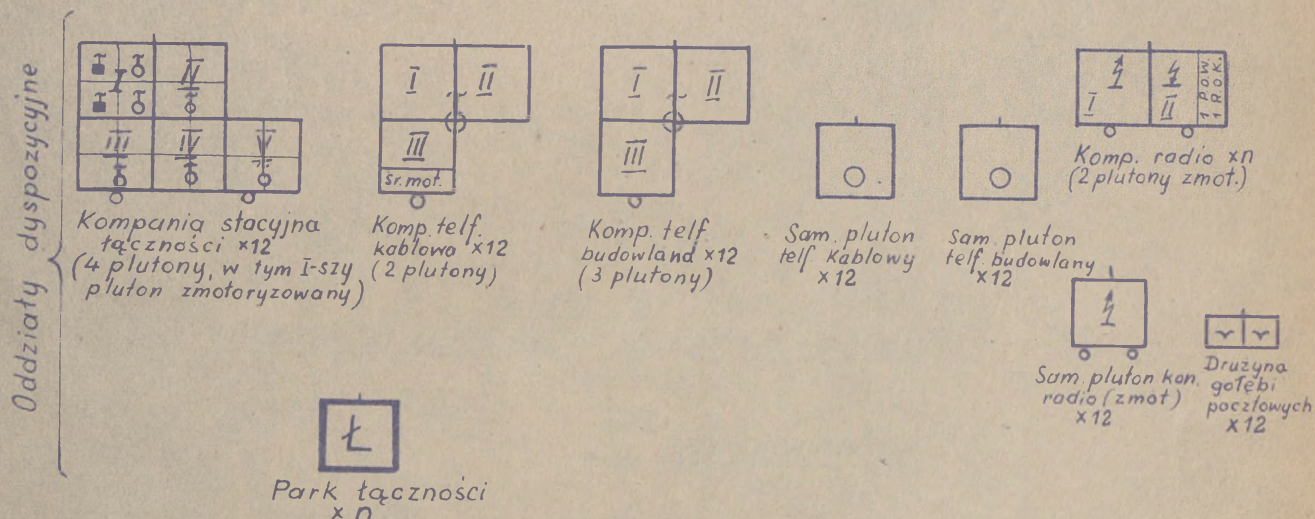
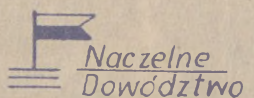
Aparaty optyczne

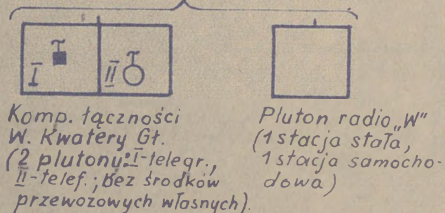
Legenda

N - Niemcy ; R - Z.S.R.R.
F - Francja ; P - Polska.

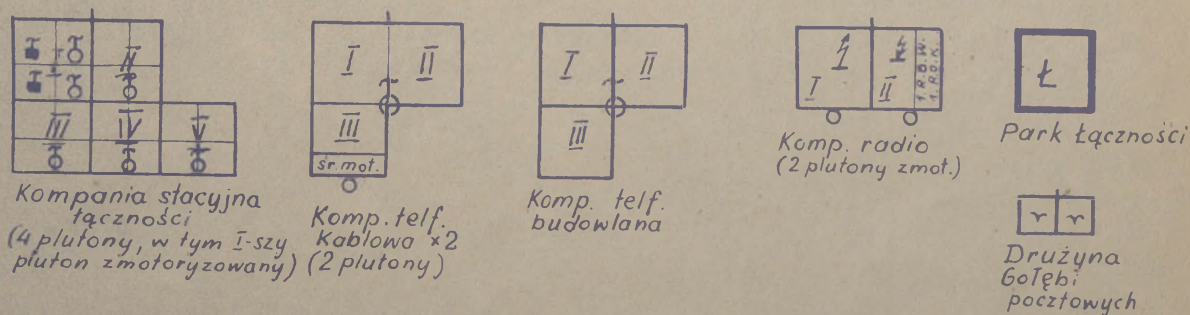
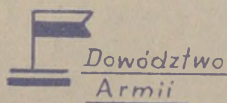
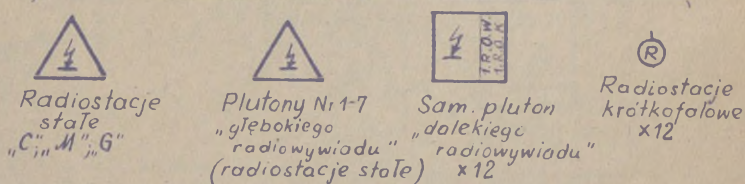
O. de. B
POŁOWYCH ODDZIAŁÓW WOJSK ŁĄCZNOŚCI

W. Kwatera Główna

W dyspozycji O. II. Sztabu N. Wodza

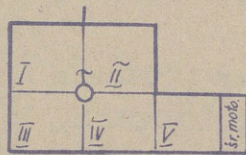
- Uwaga:
- Powyższe oddziały stanowiły minimalne wyposażenie armii;
 - Wyposażenie sam. grupy operacyjnej - jak armii (bez parku łączności);
 - w/g zamierzeń kompanie stacyjne i budowlane do końca 1941r miały być całkowicie zmotoryzowane.

O. de. B.
POŁOWYCH ODDZIAŁÓW WOJSK ŁACZNOŚCI
 (ciąg dalszy)

 D-two Dyw. Piech.

Pluton łączności
 Kwatery głównej
 (w 2/3 zmot.)

Kompania telefoniczna
 4 plutony
 (Motoryzacja na stan
 jednego plutonu do
 1941 roku)

Pluton
 radio
 (4 radiostacje)

Drużyna
 parkowa
 łączności

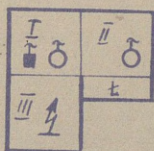
Pluton bliskiego
 radiowymiaru

Pluton podsłuchu
 telefonicznego.

D-two Bryg. Kaw.

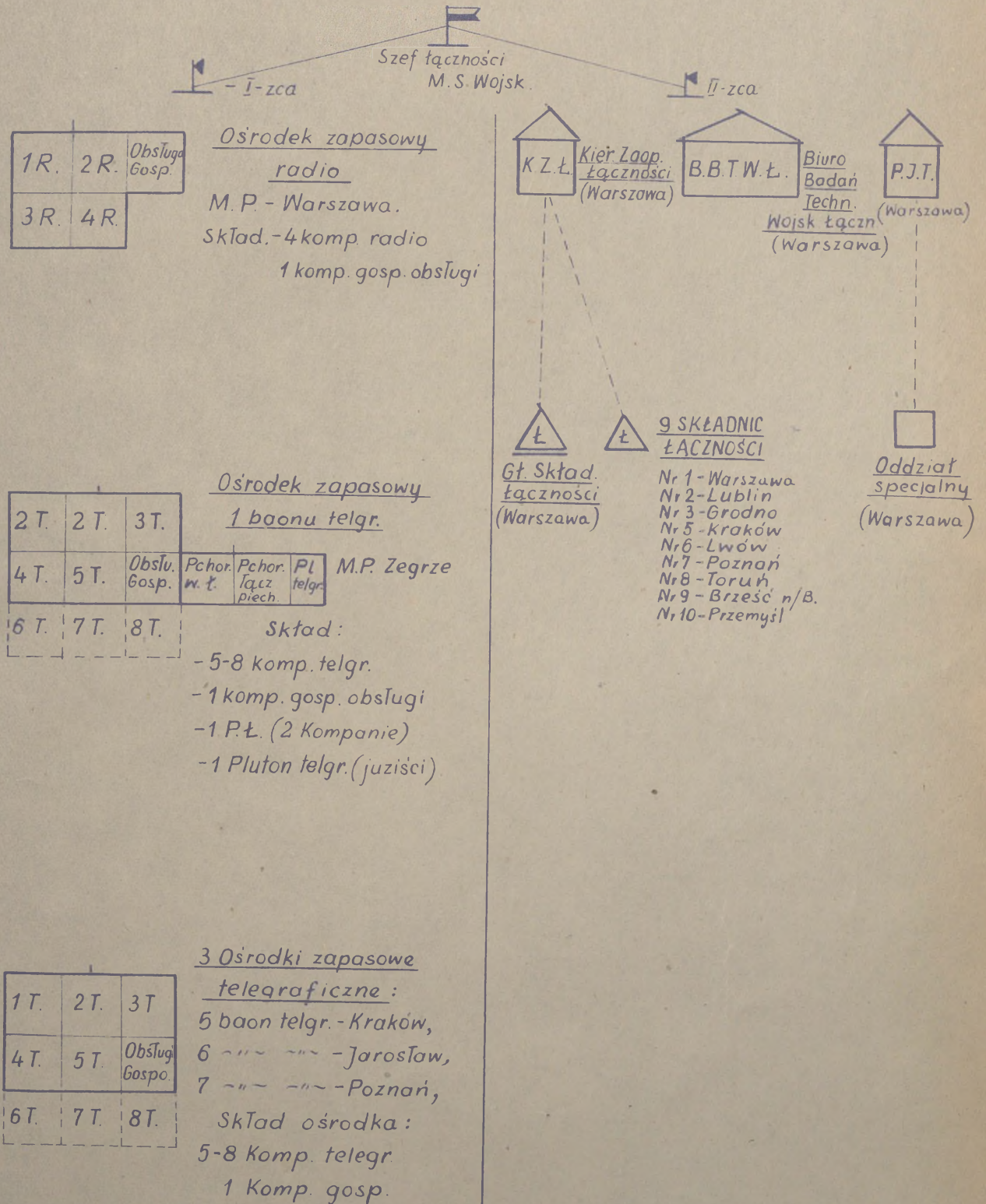
Szwadron łączności
 (3 plutony + drużyna parkowa)

Uwaga:

W 10 B.K. (panc. - mot.) szwadron
 łączności całkowicie zmotoryzowany,
 o składzie zbliżonym.

O. de B

KRAJOWYCH FORMACJI WOJSK ŁACZNOŚCI

SKŁAD ORGANIZACYJNY POLOWYCH ODDZIAŁÓW WOJSK ŁĄCZNOŚCI

Oddziały telefoniczne i telegraficzne	Oddziały radio	Oddziały mieszane
1/ <u>Kompania łączności Kwaterny Głównej</u> - I pluton telegraficzny: 3 drużyny telegraficzne - II pluton telefoniczny: 4 drużyny telefoniczne Kompania nie posiadała własnych środków przewozowych.	1. <u>Pluton radio "W"</u> <u>Naczelnego Dowództwa</u> - 1 radiostacja "W" stała - 1 radiostacja "W" samoходowa 2. <u>Kompania radio/zmot./</u> - I pluton korespondencyjny: - 1 stacja RKG/A stacja "W1"x - 1 stacja RKD/stacja "W2"x - II pluton odbiorczy: 2 stacje ROW / 3 stacje ROW/x 2 stacje ROK / 3 stacje ROK/x - 3 motocykle z wózkiem	1. <u>Pluton łączności Kwaterny Głównej DP</u> 1 patrol teleg. /samoch./ 2 drużyny telef. /samoch./ 1 drużyna telef. /wozowa/ 2 patrole łączności z lotnikiem /mot./ 2 patrole łączności z lotnikiem /konne/ 1 patrol motocyklistów / 4 motocykle/ 1 patrol kolarzy / 4 rowery/
2/ <u>Kompania stacyjna łączności</u> - I pluton /zmotoryzowany/: 2 drużyny telegraficzne 2 drużyny telefoniczne - II, III i IV plutony /trakcja konna/: po 3 drużyny telefoniczne - 4 motocykle z wózkiem 3/ <u>Kompania telef.kablowa</u> - 2 patrole telef.konne - I i II plutony /trakcja konna/:	3. <u>Samodzielny pluton radio korespondencyjny /zmot./</u> 1 stacja RKG/A / 1 stacja "W1"x 1 stacja RKG/A / 1 stacja "W2"x 1 motocykl z wózkiem	2. <u>Szwadron łączności BK</u> - I pluton Kwaterny Głównej: 1 patrol teleg. /wozowy/ 2 patrole telef. /taczankowe/

Oddziały telefoniczne i telegraficzne	Oddziały radio	Oddziały mieszane
<p>po 4 drużyny telefoniczne po 1 motocyklu z wózkiem - 2 samochody ciężarowe 4/<u>Kompania telef. budowlana</u> - I, II i III plutony /trakcja konna/; po 4 drużyny telefoniczne po 1 samochódzie ciężarowym po 1 motocyklu z wózkiem - 1 samochód ciężarowy - 1 motocykl z wózkiem</p>	<p>4. <u>Samodzielnny pluton dalekiego radiowywiadu /zmot./</u> 2 stacje ROW /3 stacje ROW/x 2 stacje ROK /3 stacje ROK/x 1 motocykl z wózkiem 5. <u>Radiostacje "C", "M" i "G"</u> Radiostacje stałe dla potrzeb O. II Sztabu Naczelnego Wodza 6. <u>Radiostacje nr 1-7</u> Radiostacje stałe O, II Sztabu Nacz. Wodza dla celów "głębokiego radiowywiadu" 7. <u>Pluton radio DP</u> /trakcja konna/; 1 drużyna RKD /1 stacja "W2"/x 1 drużyna RKD /1 stacja "N1/S/x 2 patroli N1/T 1 motocykl z wózkiem</p>	<p>2 patroli łączności z lotnikiem /konne/ 1 patroli łączności z lotnikiem /mot./ 1 patroli mot. /2 sam. osob. + 2 mot./ 1 patroli kolarzy /4 rowery/ - II pluton telef.:: 6 patroli telef. /taczankowe/ 1 motocykl z wózkiem - III pluton radio: 1 drużyna RKD /stacja "W2"/ 2 patroli N1/T/ + 1 stacja N1/S/ 1 motocykl z wózkiem - Drużyna parkowa łączności: 1 sam. cięż. + 3 wozy parokonne tele i radiomechanicy</p>
<p>5/<u>Samodzielnny pluton telef. kablowy:</u> - 1 patrol telef. konny - 4 drużyny telef. /wozowe/ - 1 samochód ciężarowy - 1 motocykl z wózkiem 6/<u>Samodzielnny pluton telef. budowlany:</u> - 4 drużyny telef. /wozowe/ - 1 samochód ciężarowy - 1 motocykl z wózkiem 7/<u>Kompania telefoniczna DP</u> /trakcja konna/ - 3 patroli telef. konne - I pluton; - 4 drużyny telef. /wozowe/</p>	<p>3. <u>Park łączności</u> - Magazyn: dział techniczny - Warsztat: dział teletechniczny dział radio</p>	<p>3. <u>Park łączności</u> - Magazyn: dział techniczny - Warsztat: dział teletechniczny dział radio</p>

Oddziały telef. i teleg.	Oddziały radio	Oddziały mieszane
<ul style="list-style-type: none"> - II, III i IV plutony: po 3 drużyny telef. /wozowe/ - 2 samochody ciężarowe - 3 motocykle z wózkami 		<ul style="list-style-type: none"> - 3 samochody ciężarowe 1 motocykl z wózkiem 4. <u>Drużyna parkowa łączności</u> <u>DP</u> 2 samochody ciężarowe 4 wozy parkowe tele i radiomechanicy 5. <u>Samodzielna drużyna gołę- bi pocztowych:</u> 2, gołębniki polowe /trakcja konna/ - po 60 szt. gołębi 6. <u>Szwadron łączności</u> <u>brygady panc.-mot.</u> 10 <u>BK</u> -całkowicie zmoto- ryzowany - I pluton kwatery głów- nej: 2 patrole telefoniczne 2 patrole łączności z lotnikiem 1 patrol motocyklistów /6 motocykli/ - II pluton telefoniczny: 6 patroli telefonicznych 1 motocykl RKD/S 2 patrole N1/S, 1 pa- trol N3/S 1 motocykl z wózkiem

Uwaga: x Oznacza projektowaną wymianę radiostacji
starego typu na nowy oraz zwiększenie ilości
ci radiostacji ROW i ROK.

ORGANIZACJA ODDZIAŁÓW ŁĄCZNOŚCI PUŁKÓW BRONI, ODDZIAŁÓW WOJSK ŁĄCZNOŚCI

I ZESPÓŁÓW PRACY ORAZ ICH WYPOSAŻENIE W DNIU 1.IX.1939 r.

wg etatów wojennych

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
1. W dowództwie pułku	<p style="text-align: center;"><u>ODDZIAŁY ŁĄCZNOŚCI PUŁKÓW BRONI</u></p> <p style="text-align: center;">A. Pułk piechoty</p> Oficer łączności /kpt/ - d-ca plutonu /chorąży/ - z-ca d-cy plutonu/sierżant/ równocześnie podoficer sprzę- towy - 5 patroli telefonicznych pieszych	motocykl rower rower
2. Pluton łączności do- wództwa pułku	- 1 patrol radio - 1 patrol łączności z lotni- kiem /pieszy/ - 1 patrol gońców konnych - 1 patrol kolarzy - d-ca plutonu /por./ - z-ca d-cy plutonu /sierżant/, równocześnie podoficer sprzę- towy	2 łącznice 40 pol., 5 zesta- wów telef. patrolowych/w tym 2 na 1 wozie taborowym, a 3 na 3 biedkach/ 1 radiostacja N4/T 1 zestaw płacht 4 gońców konnych 4 rowery koń wierzchowy
3. Pluton łączności baonu		rower

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
	<ul style="list-style-type: none"> - 5 patroli telefonicznych pieszych - 1 patrol radio - 1 patrol łączności z lotnikiem /pieszy/ - 1 patrol psów meldunkowych - 1 patrol gońców konnych - 1 patrol kolarzy - 4 patrole telef.piesze - 1 patrol telef.konny - 1 patrol telefoniczny pieszy - 1 patrol telefoniczny konny 	<ul style="list-style-type: none"> 2 łącznice 6 poł., 5 zestawów telef.patrolowych /w tym 2 na wozie taborowym, a 3 na 3 biedkach/ 1 radiostacja N2/B 1 zestaw płacht 4 psy /projekt/ 2 gońców konnych 3 rowery 1 łączn. 6 poł., 4 zest. telef.patrolowe oraz 4 wozy telef. 1 zestaw telef.patrol. /bez kabla/ sakwy telef. 1 zestaw telef.patrol. 1 wóz telefoniczny 1 zestaw telef.patrol. /bez kabla/ oraz sakwy telef.
<p>4. W baterii artylerii pułku lub w plutonie artylerii pułku</p> <p>1. Pluton łączności</p>	<p>B. Pułk kawalerii</p> <ul style="list-style-type: none"> - d-ca plutonu /rtm/ - z-ca d-cy plutonu /wachmistrz / równocześnie podoficer sprzętowy - 2 patrole telefoniczne juczne - 2 patrole telef.taczankowe 	<ul style="list-style-type: none"> koń wierzchowy koń wierzchowy 2 zestawy telef.juczne 2 łącznice 6 poł., 2 zestawy telef.i 2 taczanki

Wyszkolenie	Skład oddziału	Wyposażenie
	<ul style="list-style-type: none"> - 2 patrole radio - 2 patrole łączności z lotni- kiem /konne/ - 1 patrol motocyklistów - 1 patrol kolarzy 	<ul style="list-style-type: none"> 2 radiostacje N1/T 2 zestawy płacht 4 motocykle 4 rowery
<p>2. Drużyna łączności</p>	<p><u>C. Dyon kawalerii dywizji</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - d-ca drużyny /wachmistrz/ równocześnie podoficer sprzę- towy - 1 patrol telefoniczny juczny - 1 patrol telefoniczny taczan- kowy - 1 patrol radio - 1 patrol łączności z lotni- kiem /konny/ - 1 patrol motocyklistów - 1 patrol kolarzy 	<ul style="list-style-type: none"> koń wierzchowy 1 zestaw telef.juczny 1 łączn.6 poł., 1 zestaw telef., 1 taczanka 1 radiostacja N1/T 1 zestaw płacht 2 motocykle 2 rowery
<p>3. Pluton łączności</p>	<p><u>D. Pułk kawalerii zmotoryzowany</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - d-ca plutonu /rotmistrz/ - z-ca d-cy plutonu /wachmistrz/ równocześnie podof.sprzętowy - 4 patrole telefoniczne 	<ul style="list-style-type: none"> samochód "kaziak" 2 łącznice 6 poł., 4 zestawy telef.patrol., 4 sam.ciężaro- we 1-tonowe

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
	<ul style="list-style-type: none"> - 4 patrole radio - 2 patrole łączności z lotnikiem - 1 patrol motocyklistów 	<ul style="list-style-type: none"> 4 radiostacje N1/S 2 zestawy płacht, 2 furgoniki 4 motocykle
4. Drużyna łączności	<p><u>E. Dyon rozpoznawczy zmotoryzowany</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - d-ca drużyny /wachmistrz/ równocześnie podoficer sprzętowy - 3 patrole radio 1 patrol łączności z lotnikiem - 1 patrol motocyklistów 	<ul style="list-style-type: none"> 1 motocykl z wózkiem 3 radiostacje N1/S 1 zestaw płacht i 1 furgonik 3 motocykle
1. Pluton łączności dowództwa pułku	<p><u>F. Pułk artylerii lekkiej</u></p> <p>d-ca plutonu /kpt/</p> <ul style="list-style-type: none"> - z-ca d-cy plutonu /ogniomistrz/, równocześnie podoficer sprzętowy - 4 patrole telefoniczne piesze - 1 patrol radio 	<ul style="list-style-type: none"> koń wierzchowy koń wierzchowy 2 łącznice 10 pol., 4 zestawy telef. patrolowe, 4 wozy telefoniczne 1 radiostacja N1/T /projekt/

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
2. Pluton łączności dowództwa dywizjonu	<ul style="list-style-type: none"> - d-ca plutonu / por. / - 3-ca d-ty plutonu / ogniomistrz / równocześnie podoficer sprzętowy - 4 patrole telefoniczne piesze - 1 patrol telefoniczny konny - d-ca drużyny / ogniomistrz / równocześnie podoficer sprzętowy - 4 patrole telefoniczne piesze - 1 patrol telefoniczny konny - 3 patrole radio 	<ul style="list-style-type: none"> koń wierzchowy koń wierzchowy 2 łącznice 6 poł., 4 zest. patrolowe, 4 wozy telefoniczne 1 zestaw telef. patrolowy / bez kabla /, sakwy telefoniczne koń wierzchowy 1 łącznica 6 poł., 4 zest. telef. patrolowe, 4 wozy telefoniczne 1 zestaw telef. patrol / bez kabla / i sakwy telefoniczne 3 radiostacje N2/T / projekt
3. Drużyna łączności baterii		
	<p>G. Pułk artylerii ciężkiej - jak p.a.1. /z tym, że wszystkie radiostacje typu N1/T/</p>	

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
1. Pluton łączności kwatery głównej dywizji piechoty /gospodarczo przydzielony do komp. telef.DP/	<p><u>ODDZIAŁY WOJSK ŁĄCZNOŚCI</u></p> <p>A Dywizja piechoty</p> <ul style="list-style-type: none"> - d-ca plutonu /kpt.-por./ - z-ca d-cy plutonu /por./ - 1 patrol telegraficzny - 2 drużyny telefoniczne stacyjne - 1 drużyna telefoniczna stacyjna - 3 telemechaników - 2 patrole łączności z lotnikiem /mot./ - 1 patrol motocyklistów - 1 patrol kolarzy - d-ca kompanii /kpt./ - z-ca d-cy kompanii/kpt.-por./ do spraw gospodarczych - poczet dowódcy kompanii: sierżant-szef, pisarz, pdf. sprzętowy, pdf. broni, pdf. samochodowy, pdf. sanit., pdf. gosp., pdf. furażowy, pdf. weter., 2 podkuwaczy 	<p>samochód ciężarowy, 1 zestaw Hughesa</p> <p>2 samochody ciężarowe, 2 zestawy telefoniczne stacyjne</p> <p>2 wozy telefoniczne, 1 zestaw telef.drużynowy</p> <p>3 zestawy telemechanika</p> <p>2 motocykle, 2 zestawy płacht</p> <p>5 motocykli z wózkiem</p> <p>4 rowery</p> <p>motocykl z wózkiem</p> <p>motocykl z wózkiem</p>
2. Kompania telefoniczna dywizji piechoty		<p>2 kuchnie polowe, 6 wozów tab.,</p> <p>2 samochody ciężarowe /dyspozycyjne d-cy kompanii/, projektowano zwiększenie dla umożliwienia przewożenia</p>

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
		1 pluton, to jest do ilości: 1 furgonik, 2 samochody ciężarowe 2 tonowe 4 samochody ciężarowe, 1-tonowe. 3 zestawy telefoniczne /bez kabla/ 3 wozy telefoniczne koń wierzchowy rower 8 wozów telef., 4 zestawy telef., konie wierzchowe dla każdego d-cy drużyny, rowery dla każdego z-cy d-cy drużyny zestaw telemech. i rowery motocykl z wózkiem wóz parokonnny koń wierzchowy rower 6 wozów telef., 3 zest. telef. konie wierzchowe dla dowódcy drużyny, rowery dla z-ców d-ców drużyn zestaw telemechanika i rower motocykl z wózkiem wóz parokonnny
- 3 patrole telef. konne /w dyspozycji d-cy komp./ - 1 pluton telef. w składzie: d-ca plutonu /por.-ppor./ z-ca d-cy plutonu /sierżant/ 4 drużyny telefoniczne	1 telemechanik 1 motocyklista 1 wóz żywnościowo-bagażowy - II, III i IV pluton telef., każdy w składzie: d-ca plutonu /por.-ppor./ z-ca d-cy plutonu /sierżant/ 3 drużyny telefoniczne	
	1 telemechanik 1 motocyklista 1 wóz żywnościowo-bagaż.	
	<u>U w a g a:</u> Projektowano zwiększenie kompanii do 5 plutonów /w tym jeden dla AD/	

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
3. Pluton radio dywizji piechoty /gospodarczo przydzielony do kompanii telefonicznej DP/	<ul style="list-style-type: none"> - d-ca plutonu /kpt.-por./ - z-ca d-cy plutonu /sierżant / równocześnie pdf.sprzętowy - 1 drużyna RKD /zastępcza radiostacji W2/ - 1 drużyna RKD /zastępcza radiostacji N1/S/ - 2 patroli N1/T - 1 radiomechanik - d-ca drużyny /chorąży/ - 4 telemechaników - 3 radiomechaników - 8 taborowych - 4 kierowców samochodowych 	<ul style="list-style-type: none"> motocykl z wózkiem rower 1 RKD 1 RKD 2 N1/T zestaw radiomech. i rower 2 samochody ciężarowe 4 wozy techniczne parokonne zapas sprzętu technicznego
4. Drużyna parkowa łączności /gospodarczo przydzielona do kompanii telefonicznej DP/	<ul style="list-style-type: none"> - d-ca szwadronu /kpt./ - poczet d-cy szwadronu: sierżant-szef., pisarz pdf.sprzętowy, pdf.samochodowy, pdf.broni i gosp.pdf. fu-rażowy, 2 podkuwaczy, pdf.sanit, pdf.weter. - I pluton Kwatery Głównej w składzie: 	<ul style="list-style-type: none"> motocykl 1 kuchnia polowa, 4 wozy taborowe, 1 samochód ciężarowy /dyspozycyjny/
1. Szwadron łączności	<ul style="list-style-type: none"> B. Brygada kawalerii 	

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
	d-ca plutonu /por./ /sierżant/ z-ca d-cy plutonu /sierżant/ 1 patrol telegraficzny 2 patrole telef.taczankowe	koń wierzchowy koń wierzchowy 1 wóz parokonnny, 1 zestaw morsa, 2 taczanki telef. parokonne, 2 łącznice 40 pcł., 2 zestawy telef. patrole.
	2 telemechaników 2 patrole łączności z lotni- kiem /konne/ 1 patroli motocyklistów 1 patrol kolarzy	2 zestawy telemechanika 2 zestawy płacht 4 motocykle z wózkami 4 rowery
-	II pluton telefoniczny w składzie: d-ca plutonu /por./ /sierżant/ z-ca d-cy plutonu /sierżant/ 6 patroli telef.taczankowych	koń wierzchowy koń wierzchowy 6 taczanek telef.patrolowych 6 zestawów telef.patrolowych 3 łącznice 6 pcł. zestaw telemechanika motocykl z wózkami wóz parokonnny
-	1 telemechanik 1 motocyklista 1 wóz żywnościowo-bagażowy III pluton radio w składzie: d-ca plutonu /por./ /sierżant/ z-ca d-cy plutonu /sierżant/ 1 drużyna RKD/zastępcza radiostacji W2/ 2 patrole N4/T	koń wierzchowy koń wierzchowy 1 RKD/zaprzęg 4 konny/ 2 N4/T

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
<p>U w a g a: Projektowano dodanie czterech stacji, a mianowicie N1/S</p> <p>- drużyna parkowa łączności w składzie: d-ca drużyny /chorąży/ 3 telemechaników 2 radiomechaników</p>	<p>1 radiomechanik 1 motocyklista 1 wóz żywnościowo-bagażowy</p>	<p>zestaw radiomech. motocykl z wózkiem wóz parokorny</p> <p>1 samochód ciężarowy 3 wozy telef.parokonne zapas sprzętu technicznego</p>
1. Szwadron łączności	<p>C. <u>Brygada kawalerii zmotoryzowana</u></p> <p>- d-ca szwadronu /kpt./ - poczet d-cy szwadronu: sierżant-szef, pisarz, pdf. sprzętowy, pdf.samochodowy, pdf. broni i gosp., podof. sanitarny</p> <p>I pluton Kwatery Głównej w składzie: d-ca plutonu /por./ z-ca d-cy plutonu/sierżant/ 2 patroli telefoniczne</p> <p>1 telemechanik 2 patroli łączności z lotnikiem</p>	<p>samochód "Łazik"</p> <p>2 samochody ciężarowe 1 kuchnia polowa-przyczepka do samochodu, 1 przyczepka drukarzowa na materiały pędne</p> <p>motocykl z wózkiem</p> <p>2 łącznice 10 pol., 2 zest. telef.patrolowe, 2 samochody ciężarowe 1-tonowe 1 zestaw telemechanika</p> <p>2 furgonki, 2 zestawy płacht</p>

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
	1 patrol motocyklistów II pluton telefoniczny w składzie: d-ca plutonu /por./ z-ca d-cy plutonu/sierżant/ 6 patroli telefonicznych 1 telemechanik 1 motocyklista III pluton radio w składzie: d-ca plutonu /por./ 4 patroli radio 1 radiomechanik 1 motocyklista	3 motocykle z wózkiem i 3 motocykle bez wózka motocykl z wózkiem 3 łączn. 6 poź., 6 zest.telef. patrol., 6 samoch.ciążar.1-ton. 1 zestaw telemechanika motocykl z wózkiem motocykl z wózkiem 2 RKD/S i 2 N1/S zestaw radiomechanika motocykl z wózkiem
1. Kompania stacyjna łączności	D. <u>Armia</u> - d-ca kompanii /kpt./ - poczet d-cy komp.: sierżant szef, pisarz, pdf.sprzętowy, pdf.samoch., pdf.broni, pdf.gosp.,pdf. sanit.,pdf.wet., podkuwa- cze I pluton Kwatery Głównej w składzie: d-ca plutonu /por./ z-ca d-cy plutonu/por.- ppor./	motocykl z wózkiem motocykl z wózkiem 1 kuchnia polowa 6 wozów tabacowych motocykl z wózkiem

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
2. Pierwsza kompania telefoniczno-kablowa /do budowy linii kablowych i półstałych/	<p>2 drużyny telegraficzne</p> <p>2 drużyny telef.stacyjne</p> <p>4 telemechaników</p> <p>1 patrol motocyklistów</p> <p>II, III, IV pluton stacyjny każdy w składzie:</p> <p>d-ca plutonu /por./</p> <p>z-ca d-cy plutonu /sierżant/</p> <p>3 drużyny telef.stacyjne</p> <p>1 telemechanik</p> <p>1 wóz żywnościowo-bagażowy</p> <p><u>U w a g a:</u> Projektowano zwiększenie II, III i IV plutonu o jedną drużynę, dodanie V plutonu o czterech drużynach oraz zmotoryzowanie całej kompanii.</p> <p>- d-ca kompanii /kpt./</p> <p>- poczet d-cy kompanii:</p> <p>sierżant-szef, pisarz, pdf.</p> <p>sprzątowy, pdf.samoch.,</p> <p>pdf.broni i gosp., pdf.</p> <p>sanit., pdf.weter., podkuwa-</p> <p>cze</p>	<p>3 samochody ciężarowe 2-ton. i 6 zestawów juza</p> <p>2 samoch.ciężar.2-ton.z przy- czepkami dwukołowymi i 2 ze- stawy telef.stacyjne.</p> <p>4 zestawy telemechanika</p> <p>4 motocykle z wózkami</p> <p>koń wierzchowy</p> <p>rower</p> <p>3 wozy telefoniczne, w każdej drużynie koń wierzchowy dla d-cy drużyny, rower dla z-cy d-cy, 3 zestawy telef.stacyjne</p> <p>zestaw telemech. i rower wóz parokonnny</p> <p>motocykl z wózkami</p> <p>1 kuchnia polowa</p> <p>2 samochody ciężarowe/dyspozycyjne/ 4 wozy taborowe</p>

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
	- 2 patrole telefoniczne konne	2 wozy telef., 2 zest.patrol. /bez kabla/
	- I i II pluton każdy w składow- dzie:	koń wierzchowy rower
	d-ca plutonu /por./ z-ca d-cy plutonu /sierżant/ 4 drużyny telef.	8 wozów telef. konie wierzch. dla każdego d-cy drużyny, ro- wery dla każdego z-cy d-cy druž- 4 zestawy telef.drużynowe
	1 telemechanik 1 motocyklista 1 wóz żywnościowo-bagażowy	zestaw telemek. i rower motocykl z wózkiem wóz parokonnny
U w a g a:	1/ w razie użycia kompanii do budowy linii półstałych dochożą do każdego plutonu - podwoły na słupki;	
	2/ projektowano zwiększenie kompanii o jeden pluton oraz zwiększenie ilości samochodów, tak żeby można było załadować jeden pluton; trzeba byłoby więc dodać 1 furgonik oraz 4 samochody 1-tonowe	
3. Druga komp. telef. kablowa	skład i wyposażenie - jak pierwszej kompanii telef.kablowej	
4. Kompania telef.budow- lana/ do budowy linii stałych i półstałych/	- d-ca kompanii /kpt./ - poczet d-cy kompanii sierżant-szef, pisarz, pdf. sprzątowy, pdf.samoch., pdf. broni i gosp.,pdf. sanit.,pdf.weter.,podku- wacze	motocykl z wózkiem 1 kuchnia polowa 6 wozów taborowych 1 samochód ciężarowy

Wyszczególnienie	Szef oddziału	Wyposażenie
	- I, II i III pluton każdy w składzie:	
	d-ca plutonu /por./	koń wierzchowy
	z-ca d-cy plutonu /sierżant/	rower
	4 drużyny telefoniczne	8 wozów telef., 2 zestawy do budowy linii na półpluton, sprzęt liniowy na 20 km linii dwuprzewod., w każdej drużynie po 2 rowery
	1 samochód ciężarowy	motocykl z wózkami
	1 motocyklista	wóz parokłonny
	1 wóz żywnościowo-bagażowy	
	U w a g a: Do przewozu słupów - podwoły	
5. Kompania radio	- d-ca kompanii /kpt./	motocykl z wózkami
	- poczet d-cy kompanii	
	sierżant-szef, pisarz,	
	pdf.sprzętowy, pdf.samoch.,	
	pdf.broni i gosp.	
	- I pluton korespondencyjny	
	w składzie:	
	d-ca plutonu /por./	motocykl z wózkami
	z-ca d-cy plutonu /sierżant/	
	1 drużyna radio	1 RKG/A na 3 samoch.techn.
	1 drużyna radio	1 RKD/S na 1 samoch.techn.
	2 radiomechaników	
	- II pluton - odbiorczy	
	w składzie:	

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wypośażenie
<p><u>U w a g a:</u> Projektowano zastąpienie stacji RKG/A - stacją W1, stacji RKD/S - stacją W2 oraz dodanie po 1 ROW/D i 1 ROK/D w II plutonie.</p>	<p>d-ca plutonu /por./ z-ca d-cy plutonu/sierżant/ 2 drużyny odbiorcze 2 drużyny goniometryczne 2 radiomechaników</p>	<p>motocykl z wózkiem 2 ROW/D na 2 samoch.ciążar. 2 ROK/D na 2 samoch.ciążar.</p>
<p>6. Park łączności</p>	<p>- komendant parku /kpt./ - magazyn: a/ dział teletechniczny b/ dział radio - warsztat: a/ dział teletechniczny b/ dział radio - d-ca drużyny /chcraży/ - 2 gołębniki polowe - 2 wozy taborowe</p>	<p>motocykl z wózkiem 3 samochody ciężarowe ponadto w miarę potrzeby samochody ciężarowe na za- potrzebowanie u kwatermistrza armii po 60 gołębi w gołębniku</p>
<p>7. Samodzielna drużyna gołębi pocztowych</p>	<p><u>U w a g a:</u> Projektowano zmotoryzowanie gołębników polowych</p>	<p>po 60 gołębi w gołębniku</p>
<p>1. Kompania stacyjna łączności</p>	<p><u>E. O d w o d y</u> skład i wyposażenie jak w armii</p>	<p></p>
<p>2. Kompania telefonicz-na kablowa</p>	<p>Projektowano całkowite zmotoryzowanie kompanii telefoniczno-budowlanych w odwodach Naczelnego Dowództwa.</p>	<p></p>

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
3. Kompania telefoniczna budowlana		
4. Samodzielny pluton telef. kablowy /do budowy linii kablowych i półstałych/	<ul style="list-style-type: none"> - d-ca plutonu /kpt.-por./ - poczet dowódcy: z-ca d-cy plutonu, równo- cześnie sierż. szef, pisarz, pdf. sprzętowy, pdf. broni i gosp., pdf. sanit. - 1 patrol telef. konny - 4 drużyny telefoniczne - 1 telemechanik - 1 samochód ciężarowy - 1 motocyklista 	<ul style="list-style-type: none"> koń wierzchowy 2 wozy taborowe i 3 rowery 1 wóz telef. 1 zestaw telef. patrolowy /bez kabla/ 8 wozów telef., w każdej drużynie konie wierzch. dla d-ców drużyn i rowery dla d-ców d-ców drużyn, 4 zestawy telef. drużynowe zestaw telemechanika i rower 2 zestawy do budowy linii półstał. na półpluton motocykl z wózkiem
<p><u>U w a g a:</u> W razie użycia plutonu do budowy linii półstałych dochodzą podwoje na słupki</p>		
5. Samodzielny pluton telefoniczno-budowlany /do budowy linii stałych i półstałych/	<ul style="list-style-type: none"> - d-ca plutonu /kpt.-por./ - poczet dowódcy: 	<ul style="list-style-type: none"> koń wierzchowy

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
	<p>z-ca d-cy plutonu, równocześnie sierżant-szef, pisarz, pdf.sprzętowy, pdf.broni i gosp.,pdf.sanit.</p> <p>- 4 drużyny telefoniczne</p>	<p>2 wozy taborowe 3 rowery</p>
	<p>- 1 samochód ciężarowy - 1 motocyklista</p>	<p>8 wozów telef. w każdej drużynie po 2 rowery, 2 zestawy do budowy linii na półpluton, sprzęt liniowy na 20 km linii dwuprzewodowej motocykl z wózkami</p>
6. Kompania radio	<p>skład i wyposażenie jak w armii</p>	<p>motocykl z wózkami</p>
7. Sam.pluton radiokorespondencyjny	<p>- d-ca plutonu /kpt.-por./ - poczet d-cy: pisarz, pdf.broni i gosp. - 1 drużyna radio - 1 drużyna radio</p>	<p>RKG/A na 3 samoch.techn. RKD/S na 1 samoch.techn.</p>
	<p>Projektowano zastąpienie: stacji RKG/A - stacją W1 stacji RKD/S - stacją W2</p>	<p>motocykl z wózkami</p>
8. Sam.pluton radio-odbiorczy /dla radiowywiadu dalekiego/	<p>- d-ca plutonu /kpt.-por./ - poczet d-cy: pisarz, pdf.broni i gosp. - 2 drużyny radio-odbiorcze - 2 drużyny radio-goniometryczne</p>	<p>2 ROW/D na 2 sam.cieżarow 2 ROK/D na 2 sam.cieżarow</p>
	<p>Projektowano wyposażenie każdej DF w pluton radiowywiadu bliskiego: 3 ROW/B + 3 ROK/B oraz w pluton podskuchaw telefonicznego /3 drużyny podskuchaw/.</p>	

U w a g a:

U w a g a:

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
9. Park łączności	Skład i wyposażenie - jak w armii	
10. Sam. drużyna gołębi pocztowych	ZESPOŁY PRACY ŁĄCZNOŚCI	<u>Sprzęt łączności</u> - 2 ap. telefoniczne - 4,5 km kabla B - zestaw narzędzi do budowy
Patrol telefoniczny pieszy /w piechocie, artylerii i saperach/	1 pdf., 3 telefonistów, 1 taborowy, 2 konie pociągowe do wozu lub 1 koń pociągowy do biedki	<u>Środki lokomocji</u> - w piechocie i sap. - 1 wóz taborowy na 2 patrole lub 1 biedka na 1 patrol - w artylerii - wóz telefoniczny
Patrol telefoniczny konny /w art. lekkiej i ciężkiej/	1 pdf., 4 telefonistów, 5 koni wierzch.	<u>Sprzęt łączności</u> - 2 ap. telefoniczne - zestaw narzędzi do budowy - sakwy telefoniczne
Patrol telefoniczny konny w d.a.k.	1 pdf., 4 telefonistów, 1 taborowy, 5 koni wierzch., 2 konie pociągowe	<u>Sprzęt łączności</u> - 2 ap. telefoniczne - 4,5 km kabla B - zestaw narzędzi do budowy

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
Patrol telefoniczny tarczankowy /w pułkach kawalerii, w kaw.dyw.oraz w szwadronach łączności/	1 pdf., 4 telefonistów, 1 taborowy, 4 konie wierzch., 1 telefonista i 1 taborowy /jadą na taczance/, 2 konie pociągowe	<u>Środki przewozowe</u> wóz telefoniczny <u>Sprzęt łączności</u> - 2 ap. telefoniczne - 7,5 km kabla B - zestaw narzędzi do budowy - 1 taczanka telefoniczna
Patrol telefoniczny juczny /w pułkach kaw. i w kaw.dyw./	1 pdf., 4 telefonistów, 5 koni wierzchowych i 1 koń juczny	<u>Sprzęt łączności</u> - 2 ap. telefoniczne - 3 km kabla B - sakwy telefoniczne
Patrol telefoniczny zmotoryzowany	1 pdf., 4 telefonistów, 2 kierowców samochodowych	<u>Sprzęt łączności</u> - 2 ap. telefoniczne - 7,5 km kabla B - zestaw narzędzi do budowy <u>Środki przewozowe</u> - samochód ciężar. 1-tonowy
Patrol telegraficzny zmotoryzowany /w plutonie łączn.kw.gł.DP/	1 pdf., 3 juzystów, 2 kierowców samochodowych	- 1 zestaw Juza, 1 samochód ciężarowy 2-tonowy

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
Patrol telegraficzny /szwad. łącz. BK/	1 pdf., 3 morsistów, 1 taborowy	1 zestaw morsa, 1 wóz parokonnny
Drużyna telegraficzna /w komp. stacyjnej armii/	2 pdf., 10 telegrafistów i kierownicy samochodów	Sprzęt łączności na 2 drużyny telegraficzne: 1 łącznica teleg. 6 zestawów Juza
Drużyna telefoniczna stacyjna zmotoryzowana /w komp. stac. armii i w plut. łączn. kw. gł. dyw. piech./	2 pdf. telefonistów i 2 kierowników samochodowych	Środki przewoz. dla dwu drużyn 3 samochody ciężarowe
Drużyna telefoniczna stacyjna na 1 wozie /w komp. stacyjnej armii/	2 pdf., 10 telefonistów 1 taborowy, 2 konie pociągowe	Sprzęt łączności - 1 łącznica 30 poł. - 1 łącznica 10 poł. - 4 ap. telef. polowe - 8 km kabla A - zestaw narzędzi do bud. linii - zestaw stacyjny /ap. telef. polowe, biurkowe, łącznice/ Środki przewozowe 1 samochód ciężarowy 2-ton.

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wypośażenie
<p>Drużyna telefoniczna na 2 wozach /w komp.telef.kabla w sam.plut.telef.kabl., w komp.telef.dyw.piech. w plut. łączn.kw.gł.dyw.piech./</p>	<p>2 pdf., 10 telefonistów, 2 taborowych, 1 koń wierz- chowy /dla d-cy drużyny//, 4 konie pociągowe</p>	<p>- 4 ap.telef.polowe - 8 km kabla A - zestaw narzędzi do budowy linii</p> <p><u>Środki przewozowe</u> - 1 wóz telefoniczny - 2 rowery</p> <p><u>Sprzęt łączności</u> - 4 ap. telefoniczne - 12 km kabla A - zestaw narzędzi do bud. linii polowych</p> <p><u>Środki przewozowe</u> - 2 wozy telefoniczne - 1 rower</p>
<p>Drużyna telefoniczna na 2 wozach /w komp.plut. budowlanym/</p>	<p>2 pdf., 10 telefonistów, 2 taborowych</p>	<p>- 1/2 zest.do bud.linii stacyjnych - sprzęt lin./w 4 drużynach i na 1 sam.cieź. plutonu, sprzęt lin. na 20 km linii dwuprzewodowej/ - 2 wozy - 2 rowery</p>

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
Drużyna radio RKG/A	2 pdf. i 5 szer.-radiotelegrafistów 6 szer.-kierowcy samoch., równocześnie elektromechanicy do obsługi zespołu spalinowo-elektrycznego	<u>Sprzęt łączności</u> - nadajnik i odbiornik RKG/A - zespół spalin.-elektr. - sprzęt masztowy <u>Środki przewozowe</u> 3 samochody Renault
Drużyna radio RKD/S /w komp.radio, armii sam.plut, radio oraz zmotoryzow./	2 pdf. i 5 szer.-radiotelegrafistów 2 szer.-kierowcy samoch.	<u>Sprzęt łączności</u> - nadajnik i odbiornik RKD - 1 odbiornik ROD - sprzęt masztowy <u>Środki przewozowe</u> - 1 samochód Renault lub ciężarowy
Drużyna radio RKD /w plutonie radio DP/	2 pdf. i 5 szer.-radiotelegrafistów 1 szer.-taborowy przy wozie taborowym 4 konie pociągowe	<u>Sprzęt łączności</u> - nadajnik i odbiornik RKD - 1 odbiornik ROD - sprzęt masztowy <u>Środki przewozowe</u> - 1 wóz taborowy - 2 dwukółki sprzężone RKD - 2 rowery

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wypożyczenie
Drużyna RKD /w szwadronach łączności/	2 pdf. i 5 szer.-radiotelegrafistów 2 szer.-jezdni zaprzęgu radiostacji 6 koni wierzchowych dla radiotelegrafistów /4 radiotelegrafista z ROD jedzie na taczance/ 4 konie pociągowe	<u>Sprzet łączności</u> - nadajnik i odbiornik RKD - 1 odbiornik ROD Sprzet masztowy <u>Środki przewozowe</u> - 2 dwukółki sprężone RKD
Drużyna ROW/D lub ROK/D	2 pdf. i 5 szer.-radiotelegrafistów 2 kier.samocho., równocześnie elektromechaników do obsługi zespołu spalinowo-elektryczn.	<u>Sprzet łączności</u> - odbiornik - zespół spalin.-elektr. <u>Środki przewozowe</u> - samochód ciężarowy
Patrol radio N1/S	1 pdf. i 4 szer.-radiotelegrafistów 1 szer.-kierowca samoch.	<u>Sprzet łączności</u> - nadajniki i 2 odbiorniki <u>Środki przewozowe</u> - samochód techniczny
Patrol radio N1/T, N2/I i N2/B	1 pdf. i 4 szer.-radiotelegrafistów 1 szer.-taborowy 2 konie pociągowe do taczanki lub 1 koń pociągowy do biedki.	<u>Sprzet łączności</u> - nadajnik i 2 odbiorniki <u>Środki przewozowe</u> - taczanka lub biedka

Wyszczególnienie	Skład oddziału	Wyposażenie
	dla podoficera: - w wojskach łączności kaw. i art. kon wierzchowy - w piechocie - rower obsługa stacji M2/B cała pieszo	
Patrol łączności z lotnikiem /konny/ w plutonie kw. gł. dyw. piech. i w kaw.	1 pdf., 3 sygnalistów, 4 konie wierzchowe	zestaw płacht i przykazywacza meldunków
Patrol łączności z lotnikiem pieszy /w piechocie/	1 pdf i 2 sygnalistów	" "
Patrol łączności z lotnikiem /na motocyklu/ w plutonie kw. gł. dyw. piech. /	1 pdf., 1 sygnalista i 1 motocyklista	" "
Patrol łączności z lotnikiem /na furgoniku/ w brygadzie zmotoryzowanej	1 pdf., 2 sygnalistów, 1 kierowca samochodu	" "
Samodzielną drużyną gołębi pocztowych	1 pdf., 8 szer. pielęgniarzy gołębi, 8 jezdnych do zaprzęgu 2 gołębników /czterokonne/ 2 taborowych do wozów	2 gołębniki polowe po 60 szt. gołębi 2 gołębniki czterokonne 2 wozy taborowe 5 rowerów

OFICEROWIE WOJSK ŁĄCZNOŚCI

	Gen. bryg.	Porucznik	Podporucznik	Major	Kapitan	Porucznik	Podpor.	Razem
Etat	1. XII. 1934 r.	8	19	65	174	175		442
	1. X. 1938 r.	10	29	96	203	253		590
	Różnica	+2	+10	+29	+29	+78		+148
Zamierzenia na rok 1938/39 i 1939/40		+5	+10	+21	+41	+63		+140
Stan faktyczny	1. XII. 1934 r.	1	12	47	127 ^b	168	114	469
	1. X. 1938 r.	3	19	82 ^a	160 ^c	198 ^c	73	535
	Różnica	+2	+7	+85	+33	+31	-41	+66
Różnica do etatu	1. XII. 1934 r.	-1	-7	-18	-47	+107		+27
	1. X. 1938 r.	-1	-10	-12	-43	+18		-55 ^d oraz 56 ^d -130 ^d oraz 56 ^d
a/ w tym 3 kontraktowych b/ w tym 1 kontraktowy i 18 administracyjnych, pochodzących z wojsk łączności c/ w tym 3 administracyjnych, pochodzących z wojsk łączności d/ W ilości 56 oficerów mieszczą się oficerowie znajdujący się poza formacjami wojsk łączności /Komenda placu Gdynia KRU Kowel odkomenderowani do dyspozycji Inspektora Saperów Szt.Gl., odkomenderowani na kursy WS Wojsk., C.W.Piech., C.W.Łączn./..								
Ubytek od 1. XII. 1934 r. do 1. 10. 1938 r.	-	1	6	6	14	22	3	52
Awanse	w roku 1935		1	8	22	36	1	68
	w roku 1936		4	17	14	35	2	73
	w roku 1937		5	15	24	39	43	128
	w roku 1938		6	12	29	28	25	100
Ogółem za 4 lata awansowało	-	3	16	52	89	138	71	369

PODOFICEROWIE WOJSK ŁĄCZNOŚCI

	Chorążcy	St. sierż.	Sierżant	Plutonowy	Kapral zawod.	Nadterm.	Razem
Etat							
1. XII. 1934 r.	wg stopni nieustalony						1209 ^a
1. X. 1938 r.	58	132	260	298	241	188	1177 ^b
Utworzenie 11 szwadronów łączności		8	8	52	27	16	1111 ^b
Różnica							+79
Zamierzona na rok 1938/39 i 1939/40	+16	+25	+26	+10	-3	-16	+58
Stan faktyczny	40	137	206	249	234	286	1152
1. XII. 1934 r.	46	124	249	297	198	225	1139
1. X. 1938 r.	1	9	11	28	39	35	123
Utworzenie 11 szwadronów łączności	+7	-4	+54	+76	+3	-26	+110
Różnica do etatu	-12	-8	-11	-1	-43	+37	-57
1. XII. 1934 r.							-38
1. X. 1938 r.							
a Odliczono 78 stanowisk podofic. przemianowanych na urzędników cywilnych na stacjach radiotelegr. / podsłuchowych/.							
b Po odliczeniu 21 podofic. plut. teleg. BK Poznań, Białystok, Baranowicze istniejących w roku 1934.							
Ubytek od 1. XII. 1934 r. do 1. X. 1938 r.	4	21	48	30	18	246	367
Awanse							
w roku 1935		10	22	13			45
w roku 1936		3	51	65			119
w roku 1937		3	35	65			103
w roku 1938	10	12	30	53			105
Ogółem za 4 lata awansowało	10	28	138	196			372

KONTYNGENT WOJSK ŁĄCZNOŚCI
/szeregowcy/

Etat	1. XII. 1934 r. 1. X. 1938 r. R ó ż n i c a Utworzono 11 szwadronów łączn. Ogółem zwiększenie	6070 7118 +1048 710 a +1758	a Po odliczeniu etatów trzech plut. teleg. BK z 1934 r.
Zamierzenia	na rok 1938/39 i 1939/40	+1013	
Stan faktyczny	Wcielenie-listopad 1934 r. Wcielenie-styczeń 1939 r. R ó ż n i c a 11 szwadronów łączności Ogółem zwiększenie	3884 4378 +484 485 +979	Od 1915 rocznika poczynając, zredukowano czas trwania służby o 3 miesiące. Do 1936 r. wcielenie odbywało się w listopadzie. Od 1937 r. poborowi zostają wcieleni w drugiej połowie styczenia. W 1939 r. zostaną wcieleni 11 stycznia

FUNKCJONARIUSZE CYWILNI

Etat	Urzędników cywilnych	Międzyfunkcyjnych	a/ W tym:
1. XII. 1934 r.	286	99	
1. X. 1938 r. Różnica	370 + 84 ^a	95 -4	78 stanowisk przemianowanych na urzędnic. cyw. - podof. zawod. ze stacji radio /podsluchowych/
Zamierzenia na rok 1938/39 i 1939/40	+ 8	+10	

Załącznik nr 19

OBSADA PERSONALNA OFICERSKA WOJSK ŁACZNOŚCI
PRZED WOJNĄ

1/ INSTYTUCJE CENTRALNE

a/ Dowództwo Wojsk Łączności Ministerstwa Spraw
Wojskowych /od 1.XII.1934 r./:

- Dowódca - płk dypl. Heliodor Cępa - od 1.XII.1934r.
- I zastępca - płk Józef Wróblewski - od 1.XII.1934r.
- II " - płk Stefan Kijak - od 1.XII.1937r.
- Szef Wydziału I Og.-Org. - ppłk Zenon Konarski
- od 1.XII.1934r.
- Szef Wydziału II Wyszcz.- ppłk Roman Łączyński
/poprzednio ppłk Zdzisław Jarosz-Kamionka,
2/ ppłk Bat Wincenty/.
- Szef Wydziału III Mat.-Budż. - mjr Tadeusz Hu-
bert /poprzednio ppłk Józef Wanat/.
- Kier.sam.referatu studiów - mjr Władysław Gaweł
- od 2.XII.1934 r.
- Kier.sam.referatu przemysłu wojennego - mjr Tade-
usz Idzikowski - od 1.XII.1937 r.
- Dowództwa grup łączności: pierwszej-ppłk Aleksan-
der Stebelski, drugiej - płk Jan Kaczmarek

b/ Szefostwo Łączności Sztabu Głównego /od 2.I.1937 r./:

- Szef Łączności - płk dypl. Józef Łukomski -
- od 1.I.1937 r.
- Kier.sam.ref.og. - mjr dypl. Tadeusz Rola -
- od 1.I.1937 r.
/poprzednio od 1932 r. ref.łączn.Sztabu/.
- Kier.sam.ref.techn.- mjr Tadeusz Hoffman -
- od 1.I.1937 r.

c/ Oddział II Sztabu Głównego

- Biuro Szyfrowe: - kier.ref.wschód - mjr Bronisław
Mikiewicz;
- kier.ref.zachód - mjr Maksymilian
Ciężki

- d/ Szefostwo Sztabu Lotnictwa /w Sztabie Głównym/:
- Referat łączności - kpt. Adam Szanser.
- e/ Szefostwo Fortyfikacji Sztabu Głównego:
- Referat łączności - mjr Władysław Wilczyński.
- f/ Biuro Wojskowe Ministerstwa Poczty i Telegrafów:
- Dyrektor - ppłk Adam Paciorek
- Zastępca - mjr Mieczysław Mickaniewski
- g/ Inspektorat Obrony Powiatowej Państwa:
- Oficer łączności - mjr Teodor Lange
- h/ Dowództwo Lotnictwa Ministerstwa Spraw Wojskowych:
- Szef łączności - ppłk Stanisław Pociask.
- Zastępca - mjr Stanisław Noworoński.
- i/ Dowództwo OPL Ministerstwa Spraw Wojskowych:
- Szef Wydziału Dozorowania:
1/ ppłk Aleksander Stebelski;
2/ ppłk Edward Gorczyński.
- j/ Oficerowie łączności w Inspektoratach Armii
- Inspektorat Armii gen. broni Sosnkowskiego
- mjr Stefan Śliwowski.
- " " " dyw. Rómka - mjr Chalupka.
- " " " dyw. Kutrzeby
- mjr Artur Bedlewicz.
- " " " dyw. Szyllinga - mjr Chmura.
- " " " dyw. Fabrycego
- mjr Józef Szubert
- " " " dyw. Piskora
- mjr Adam Parafiński
- " " " dyw. Bortnowskiego
- mjr Kochański.
- " " " dyw. Dąb-Biernackiego
- mjr Marian Malewicz
- " " " dyw. Burhardt-Bukackiego
- mjr Zygmunt Chimiak
- " " " bryg. Przedrzymirskiego
- mjr Synoś.

Uwaga: Wymienieni pod literą j/ oficerowie pełnili funkcje zastępców właściwych oficerów łączności Inspektorów Armii, którymi byli wyżsi oficerowie wojsk łączności, przewidziani na dowódców łączności armii podczas wojny. Wspomniani wyżsi oficerowie wojsk łączności obsadzali w czasie pokoju przeważnie stanowiska dowódców większych oddziałów wojsk łączności /np. pułk radio, baony telegraficzne/. Począwszy od końca marca 1939 r. zostali oni powołani do prac w Inspektoratach Armii - jako dowódcy łączności.

k/ Dowództwo KOP:

- Szef łączności: 1/ ppłk Edward Gorczyński;
- 2/ mjr Jerzy Uszycki.

l/ Biuro Badań Technicznych Łączności /od 1.XII.1934 r./:

- Kierownik - ppłk inż. Kazimierz Gaberle /od 1.XII. 1934 r./
- Zastępca - mjr Stanisław Mrazek /poprzednio major Stanisław Noworolski/.

ł/ Kierownictwo Zaopatrzenia Łączności /od 1.XII.1934r./:

- Kierownik - ppłk Józef Wanat - od 1.XII.1937 r. /poprzednio ppłk Stefan Kijak/.
- Zastępca - mjr Stanisław Jaeschke /poprzednio ppłk Winiarski/.
- Oficer łącznikowy przy PZTiR - kpt. Leon Góralski /poprzednio mjr St.Mrazek i kpt.Podolecki/.

m/ Główna Składnica Łączności:

- Zarządca - mjr Domurat /poprzednio mjr Jakubiak/.

n/ Składnica Łączności:

- Nr 1 - zarządca kpt. Sarnecki /poprzednio kpt. Janocha/.
- Nr 2 - " kpt. Szyszko-Bohusz.
- Nr 3 - " kpt. Podhajski.
- Nr 5 - " kpt. Obtulowicz.
- Nr 6 - " kpt. Rauch.
- Nr 7 - " kpt. Góral.
- Nr 8 - " kpt. Derdelewicz.

Nr 9 - zarządca kpt. Firlej.

Nr 10- " kpt. Relich.

o/ Wydział Wojskowy Państwowego Instytutu Telekomunikacyjnego /PIT/:

Szef wydziału - mjr inż. Ignacy Harski

/poprzednio ppłk inż. Kazimierz Krulisz/.

p/ Referenci, a później szefowie łączności DOK:

DOK nr I - 1/ kpt. Fabianowski; 2/ ppłk Wincenty But;
nr II - 1/ kpt. Nowakowski; 2/ mjr Lucjan Reclaw;
nr III - 1/ kpt. Raksimowicz; 2/mjr Roman Banaszak;
nr IV - 1/ kpt. J. Ombach; 2/kpt.Józef Ombach;
nr V - 1/ vacat; 2/ppłk Henryk Doskoczyński;
nr VI - 1/ kpt.Staniewicz; 2/mjr Rawski;
nr VII - 1/ kpt.Rywacki; 2/kpt.Góral;
nr VIII - 1/ kpt. Pszonka; 2/ vacat;
nr IX - 1/ kpt. Sadowski; 2/ vacat;
nr X - 1/ vacat 2/mjr Edmund Iwaszkiewicz.

2. SZKOLNICTWO

a/ Centrum Wyszakolonia Łączności /Zegrze/:

- Komendant - 1 /płk Jan Kaczmarek ; 2/ - vacat.
- Zastępca - ppłk Romuald Najzarek
- Kwatermistrz - kpt. Staniewicz /poprzednio
mjr Wardziński/.

Szkoła Podchorążych Łączności:

- Komendant - ppłk Wojciech Szafran /poprzednio
mjr Jerzy Uszycki/.
- Dowódca baonu pchor.służby stałej - mjr Stanisław
Dobosz.
- Dowódca baonu pchor.rezerwy - mjr Henryk Naimski.

Batalion podoficerów łączności:

Dowódca - mjr Wiktor Mackowiak /poprzednio ppłk dypl.
Mieczysław Zaleski/.

b/ Wyższa Szkoła Wojskowa /Warszawa/:

Wykładowcy łączności: - ppłk dypl. Mieczysław Zaleski;
/poprzednio ppłk dypl. Józef Łukomski/;
- mjr dypl. Władysław Jamka
/poprzednio mjr dypl. Jerzy Krupisz/;
- mjr Władysław Filler.

c/ Centrum Wyszakolenia Piechoty /Rembertów/:

Wykładowcy łączności: - mjr Jakubowski
/poprzednio mjr Łobocki/;
- mjr Polz /poprzednio kpt. Lipski/;
- kpt. Zbigniew Lipski.

Kompania łączności: dowódca - por. Moderski Józef
/Merklejn/

3. POZADYWIZYJNE ODDZIAŁY WOJSK ŁĄCZNOŚCI

a/ Pułk radiotelegraficzny /Warszawa: II baon -
- Beniaminów:

- Dowódca pułku - ppłk Władysław Malinowski.
- Zastępca dowódcy - ppłk Mieczysław Ornatowski.
- Kwatermistrz - mjr Stanisław Czubiński
/poprzednio mjr Jaeschke/.
- Dowódca I baonu - kpt. dypl. Zygmunt Chamski
/poprzednio mjr Czubiński/.
- Dowódca II baonu - kpt. Tabean
/poprzednio mjr Parafiński/.
- Dowódca III baonu - mjr Mieczysław Zaremba.
- Dowódca Kadry Komp. Szkolnej II baonu /wydzielonej/
- kpt. Leopold Piątkiewicz.
- Dowódca Kadry Komp. Szkolnej III baonu /wydzielonej/
- por. Puciata.

b/ Bataliony telegraficzne

1. Batalion telegraficzny /Zegrze/:

- Dowódca baonu - ppłk Stanisław Rausz
/poprzednio mjr Michał Karwowski/.

- Zastępca dowódcy - mjr Wardziński.
- Kwatermistrz - kpt. Ciszynski.

2. Batalion telegraficzny Kraków:

- Dowódca baonu - ppłk Ignacy Drewnowski-Junosza.
- Zastępca dowódcy - mjr Tadeusz Batowski.
- Kwatermistrz - kpt. Wilhelm Pszonka.

3. Batalion telegraficzny - Jarosław:

- Dowódca baonu - ppłk Wiktor Bernacki /poprzednio ppłk Stebelski Aleksander/.
- Zastępca dowódcy - mjr Eugeniusz Łysak
- Kwatermistrz - mjr Witek.

4. Batalion telegraficzny - Poznań:

- Dowódca baonu - mjr dypl. Władysław Janka /poprzednio ppłk Romuald Najzarek/.
- Zastępca dowódcy - mjr Kazimierz Korasiewicz /poprzednio mjr Roman Banaszak/.
- Kwatermistrz - kpt. Piotrowski /poprzednio mjr Kazimierz Lewandowski/.

c/ Kadry batalionów telegraficznych:

- Komendant kadry 2 baonu telegr. /Krasnystaw/
 - mjr Wincenty Terlikowski.
- Komendant kadry 3 baonu telegr. /Grodno/
 - mjr Michał Czajka.
- Komendant kadry 4 baonu telegr. /Brześć n.Bugiem/
 - mjr Hetper /poprzednio mjr Mieczysław Zaremba.
- Komendant kadry 8 baonu telegr. /Toruń/
 - ppłk Edward Wolski /poprzednio kpt. Wilhelm Pszonka/.

d/ Stacje radiotelegraficzne /podsluchowe/:

- Kier. stacji nr 1 /Warszawa/ - kpt. Cybulski.
- Kier. stacji nr 2 /Lida/ - urzędnik, of. rezerwy.
- Kier. stacji nr 3 /Kraków/ - urzędnik, Miszozyk.
- Kier. stacji nr 4 /Stargard/ - kpt. Bogusław Wolniak.
- Kier. stacji nr 5 /Poznań/ - kpt. Kazimierz Zieliński

- Kier.stacji nr 6 /Równe/ - por. Leja.
- Kier.stacji nr 7 /Kołomyja/ - urzędnik, Stefan Jagiełło.
- Stacja "C" i "M": por.Włodarski Janusz i por.Springer.
- Stacja "G" - kpt. Sobiecki.

4. ODDZIAŁY WOJSK ŁĄCZNOŚCI WIELKICH JEDNOSTEK

a/ Dywizje piechoty:

- 1 DP - dowódca łączności - mjr Zygmunt Gordon.
- 2 DP - dowódca łączności - mjr Stefan Prokop.
- 3 DP - dowódca łączności - kpt. Kazimierz Kierszniewski.
- 4 DP - dowódca łączności - mjr Emerling.
- 5 DP - dowódca łączności - mjr Samel.
- 6 DP - dowódca łączności - mjr Stanisław Rościszewski
- 7 DP - dowódca łączności - kpt. Banasiak.
- 8 DP - dowódca łączności - kpt. Standziak.
- 9 DP - dowódca łączności - mjr Rudnicki.
- 10 DP - dowódca łączności - mjr Czesław Jaworski.
- 11 DP - dowódca łączności - kpt. Stanisław Gospodarczyk.
- 12 DP - dowódca łączności - kpt. Unieszowski.
- 13 DP - dowódca łączności - kpt. Eugeniusz Kister.
- 14 DP - dowódca łączności - mjr Mreła.
- 15 DP - dowódca łączności - mjr Bohdan Starkiewicz.
- 16 DP - dowódca łączności - mjr Józef Morkowski.
- 17 DP - dowódca łączności - mjr Pawłowski.
- 18 DP - dowódca łączności - kpt. Florian Cerkaski.
- 19 DP - dowódca łączności - mjr Kuligowski.
- 20 DP - dowódca łączności - kpt. Domaszewicz.
- 21 DP - dowódca łączności - mjr Józef Chebda.
- 22 DP - dowódca łączności - kpt. Antoni Dworzyński.
- 23 DP - dowódca łączności - mjr Idzikowski
- 24 DP - dowódca łączności - kpt. Dobrzański
/poprzednio mjr Hojarski/.
- 25 DP - dowódca łączności - mjr Stengret.
- 26 DP - dowódca łączności - mjr Filip.
- 27 DP - kpt. Kmiecik /poprzednio mjr Hetper/.
- 28 DP - dowódca łączności - kpt. Machalski Roman.
- 29 DP - dowódca łączności - mjr Hamerski.

30 DP - dowódca łączności - mjr Maron-Marewicz.

b/ Obóz Warowny Wilno:

Dowódca łączności - ppłk Karwowski Michał

c/ Brygady kawalerii:

- Mazowiecka BK - dowódca łączności -
- mjr Jerzy Brodzikowski.
- Wołyńska BK - dowódca łączności
- kpt. Izidor Malinowski.
- Podlaska BK - dowódca łączności
- kpt. Jerzy Sowiński.
- Suwalska BK - dowódca łączności
- kpt. Berlach-Tukalski.
- Krakowska BK - dowódca łączności
- mjr Jan Zgorzelski.
- Podolska BK - dowódca łączności
- mjr Ferdynand Beck.
- Wielkopolska BK - dowódca łączności
- kpt. Stanisław Wilczek.
- Pomorska BK - dowódca łączności
- kpt. Wacław Dрамиński.
- Nowogródzka BK - dowódca łączności
- kpt. Szczeszek.
- Wileńska BK - dowódca łączności
- mjr Wacław Orchowski
- Kresowa BK - dowódca łączności - kpt. Kowal
- 10 BK /panc.-mot./ - dowódca łączności
- mjr Jan Grajkowski
- Warszawska bryg.panc.
mot./w stanie uruchomienia
od wiosny 1939 r./ - dowódca łączności
- kpt.dypl.Zenon Starkie-
wicz.

OBSADA PERSONALNA OFICERSKA WOJSK ŁACZNOŚCI
W CZASIE WOJNY

1. ARMIA W POLU

a/ Naczelne dowództwo łączności:

- Naczelny dowódca - płk dypl. Heliodor Cępa
- I zastępca dowódcy - płk dypl. Józef Łukomski
/poprzednio szef Łączn.Sztabu Głównego/.
- II zastępca dowódcy - mjr inż. Antoni Krzyczkowski
/Delegat Ministerstwa Poczty i Telegrafów/

Wydział operacyjno-techniczny:

- Szef wydziału - ppłk dypl. Mieczysław Zaleski
/od 27.VIII.1939 r./.
- Kier.referatu telekomunikacji: mjr Tadeusz Hoffman
/poprzednio w Szefostwie Szt.Główn./
- Referent: kpt. Jeżewski /od Brześcia -por.Muraszko/.
- Kier.referatu radiokomunikacji: mjr dypl.Rola Tadeusz
/poprzednio w Szefostwie Szt.Głównego/.
- Referent: kpt. Mieczysław Wargalla.

Samodzielny referat organizacyjny:

- Kier.referatu - mjr dypl.Władysław Jamka /od 29.VIII.
1939 r./.
- Referent: kpt. Wincenty Szczęsnowicz.

Wydział Zaopatrzenia Technicznego:

- Szef wydziału: ppłk Stanisław Heger-Szymański.
- Kier.referatów: kpt. Marian Stańczuk;
kpt. Karol Pudło.

Adiutant:

- Kpt. Wojnarowicz Walenty.

Rezerwa oficerów /obsada węzłów, delegacje, specjalne zlecenia/:

- 1/ - ppłk Aleksander Stebelski,
- ppłk Edward Wolski,
- ppłk Zenon Konarski /od 9.IX.1939/,

- kpt. dypl. Zygmunt Chamski /od 4.IX.1939/,
- kpt. Roman Niemiński /stacja Hughesa Sztabu Głównego - kierownik w czasie pokoju/,

- 2/ - mjr rez. Kazimierz Klys,
- kpt rez. Józwiak,
- ppor. rez. Jan Milewski;

- 3/ - mjr w st.sp. Eggers.

Uwaga: W zestawieniu podano rzeczywistą obsadę, która była niższa od przewidywanej z powodu niestawiennictwa kilku oficerów /reklamacje/ lub braku pokrycia /rezerwa oficerów miała wynosić 20 /.

b/ Dowództwa armii i samodzielnych grup operacyjnych
oraz dowództwa Wielkich Jednostek:

Samodzielna Grupa Operacyjna "Narew":

Grupa operacyjna: { Dowódca łączności - mjr Tadeusz Błonski.
Delegat Ministerstwa Poczt i Telegr.
- mjr rez. Antoni Łukoś.

- 18 DP - dowódca łączności kpt. Florian Cerkaski

- 33 DP - dowódca łączności

- Suwalska BK - dowódca łączności kpt. Brelach-Tukalski.

- Podlaska BK - dowódca łączności kpt. Jerzy Sowiński.

Armia "Modlin":

Armia: { Dowódca łączności - ppłk dypl. W. Jamka.
Referenci: - mjr Władysław Synoś.
- mjr dypl. Jerzy Krupisz.
- kpt Zubalewicz
Delegat Ministerstwa Poczt i Telegrafów
- inż. Rajmund Sosinski

- 8 DP - dowódca łączności - kpt. Standziak.

- 20 DP - dowódca łączności - kpt. Domaszewicz.

- Nowogródzka BK - dowódca łączności - kpt. Szczerzek.

- Mazowiecka BK - dowódca " - mjr Jerzy Bredzikowski.

Armia "Pomorze":

Armia: { Dowódca łączności - płk Jan Kaczmarek
Referent - mjr Stanisław Kochański
Delegat M.P. i T. - inż. Stanisław Ostrowski.

- 4 DP - dowódca łączności: mjr Emerling.
- 9 DP - " " mjr Rudnicki.
- 15 DP - " " mjr Bogdan Starkiewicz.
- 16 DP - " " mjr Józef Morkowski.
- 27 DP - " " kpt. Kmiecik.
- Pomorska BK " " kpt. Wacław Dramiński.
- Pomorska brygada piechoty - dowódca łączności?
- Morska brygada piechoty - " " ?

Armia "Poznań":

Armia: { Dowódca łączności - ppłk Roman Łaczyński.
Referent - mjr Artur Bedlewicz.
Delegat M.P. i T. - inż. Witold Kolankowski.

- 14 DP dowódca łączności - mjr Merła.
- 17 DP dowódca łączności - mjr Pawłowski.
- 25 DP dowódca łączności - mjr Stengert.
- 26 DP dowódca łączności - mjr Filip.
- Wielkopolska BK dowódca łączności
- kpt. Stanisław Wilczek.
- Podolska BK dowódca łączności
- mjr Ferdynand Beck /?/.

Armia "Łódź":

Armia: { Dowódca łączności - ppłk Władysław Malinowski.
Referent - mjr Chałupa.
Delegat Ministerstwa Poczty i Telegrafów
- inż. Józef Możejko.

- Grupa operac. Grupa organiz. gen. Thommie: d-ca łączności
- mjr Zygmunt Chimiak .
referent - kpt. Palige.

- 2 DP - dowódca łączności - mjr Stefan Prokop /?/
- 10 DP - " " - mjr Czesław Jaworski /?/
- 28 DP - " " - kpt. Roman Machalski /?/
- 30 DP - " " - mjr Maron-Marwicz /?/
- Wołyńska BK d-ca łączności - kpt. Izydor Malinowski /?/
- Kresowa BK " " - kpt. Kowal /?/
- 1/2 bryg.kaw. KOP d-ca łączności /?/

Armia "Kraków":

- Armia: {
Dowódca łączności - ppłk Drewnowski-Junosza Ignacy
Referenci : - mjr Chmura,
- kpt. Leopold Piątkiewicz
Delegat Ministerstwa Poczty i Telegrafów
- inż. Tadeusz Słomczyński
- Grupa operac.gen.Sadowskiego - d-ca łączności
- mjr Adam Parafiński
 - Grupa operac.gen.Boruty-Spiechowicza - d-ca łączności
- mjr Gustek
referent - kpt. Mazur
 - Grupa forteczna /Śląsk/: d-ca łączności - kpt. Fedak.
6 DP - d-ca łączności - mjr Stanisław Rościszewski.
7 DP - d-ca łączności - kpt. Banasiak.
21 DP - d-ca łączności - mjr Józef Chebda.
22 DP - d-ca łączności - kpt. Antoni Dworzański.
23 DP - d-ca łączności - mjr Idzikowski.
55 DP - d-ca łączności - - ?
 - Krakowska BK - d-ca łączności - ?
 - 10 BK /panc.-mót./ d-ca łączności - mjr Jan Grajkowski.
 - 1 brygada góraska - d-ca łączności - kpt. Schlar /?/.

Armia "Karpaty":

- Armia: {
Dowódca łączności - ppłk Wiktor Bernacki.
Referenci: mjr Józef Schubert i kpt.Dudziński
Delegat MP i T: inż. Ambroży Kowalenko /?/
- Grupa operac. "Jasło" gen.Łukeskiego - d-ca łączności
- mjr Kazimierz Hojarski.

- 11 DP - dowódca łączności - kpt. Stanisław Gospodarczyk.
- 24 DP - dowódca łączności - kpt. Dobrzański.
- 38 DP - dowódca łączności - kpt. Leonowicz
- 2 bryg.górska d-ca " - kpt. Mariusz Olechowski
- 3 bryg.górska d-ca " - kpt. Wacław Woronowicz

Armia odwodowa gen. Dąb-Biernackiego:

Armia: {
Dowódca łączności - ppłk Stanisław Rausz.
Referencii - mjr Malewicz i kpt. dypl. Karol-
kiewicz.
Delegat MP i T - p. Kisielewski.

Grupa operacyjna gen. Skwarczyńskiego - d-ca łączności
- mjr Jakubowski.

Grupa operacyjna gen. Dreszera - d-ca łączności - ?

- 3 DP dowódca łączności - kpt. Kazimierz Kierszniewski.
- 12 DP " " - kpt. Uniszowski.
- 13 DP " " - kpt. Eugeniusz Kister.
- 19 DP " " - mjr Kuligowski.
- 29 DP " " - mjr Hamerski /?/.
- 36 DP " " - mjr Ignacy Skarżeński.
- Wileńska BK dowódca łączności
- mjr Wacław Orchowski.

Odwód północny /wszedł później w skład Armii "Modlin"/:

Grupa operacyjna gen. Kowalskiego:

- 1 DP dowódca łączności: mjr Zygmunt Gordon.
- 41 DP " " kpt. Władysław Brejdygant.

Obwodowe jednostki:

- 5 DP dowódca łączności - mjr Samel /?/.
- 35 DP " " - mjr Wardziński.
- 39 DP " " - ?
- 44 DP " " - ?
- 45 DP " " - nie zmobilizował się.
- Warszawska bryg. panc.-mot. - dowódca łączności -
- kpt. dypl. Karol Starkiewicz.

c/ Różne dowództwa utworzone doraźnie w czasie działań

Dowództwo frontu północnego

Obsada dowództwa łączności frontu prawdopodobnie ta sama co w armii odwodowej gen. Dąb-Biernackiego.

Dowództwo frontu południowego:

- Dowódca łączności - ppłk Romuald Najsarek
/podobno nie był we Lwowie, lecz
w II rzucie Sztabu frontu w Złoczowie; początkowo
funkcję tę pełnił kpt. Dąbrowski/.
- Referenci - zostali wysłani z Brześcia n. Bugiem
do Lwowa jako referenci : ppłk Wincenty But i
kpt. Fechter.
- Ponadto podobno organizowali łączność we Lwowie:
mjr Noworolski, kpt. Henryk Niedziałkowski i
kpt. Sabath /kpt. Niedziałkowski były dowódca łącz-
ności obrony miasta Lwowa/.

Dowództwo Obrony Wisły /gen.dyw.Piskor/:

- Dowódca łączności - mjr Jan Zgorzelski.
- Referenci: kpt. Bronisław Front i por. Dunikowski.
- Delegat M.P.i T - Henryk Kuczyński.

Dowództwo Obrony Warszawy /gen.bryg. Czuma/:

- Dowódca łączności - ppłk Gorczyński.
Referenci: inż. Zygmunt Szparkowski
inż. Wacław Froelich
inż. Zenon Szpigler.

Dowództwo Grupy KOP /gen.Kruszewskiego/:

- Dowódca łączności - mjr Uszycki Jerzy.

d/ Lotnictwo:

Naczelnny Dowódca - szef łączności nacz.d-cy lotnictwa
Lotnictwa: - mjr Teodor Lange,
referenci - kpt. Adam Szanser i
por. Bissinger.

Brygada Myśliwska: szef łączności - p.o.kpt.Tadeusz Legeżyński,
d-ca 1 komp. dozorowania OPL

Brygada Bombowa: szef łączności - /?/,
2 kompania dozorowania OPL - d-ca por.
Kazimierz Ochab

e/ Oddział II Sztabu Głównego - Biuro Szyfrowe:

- Mjr Zenon Budkiewicz.
- Mjr Bronisław Mikiewicz.
- Mjr Maksymilian Ciężki.

f/ Sieć radiowa Oddziału II Sztabu Naczelnego Wodza:

- Stacja nr 1 - kpt Cybulski.
- " nr 2 - kpt.Cichowski.
- " nr 3 - urz. Miszczyk.
- " nr 4 - kpt. Bogusław Wolniak.
- " nr 5 - kpt. Kazimierz Zieliński.
- " nr 6 - por. Leja.
- " nr 7 - por. Zujartowski-Markianowicz.
- " "C" i "M" - por. Włodarski i por. Springer.
- " "G" - kpt. Franciszek Sobecki.

2. FORMACJE KRAJOWE

a/ Szefostwo łączności Ministerstwa Spraw Wojskowych:

- Szef łączności - płk Józef Wróblewski.
- I zastępca - płk Stefan Kijak
- II zastępca - ppłk Zenon Konarski /do 8.IX.1939r/
- Szef Wydziału I Og.-Org. - mjr Jan Bartkowski
- " " II Wyszcz. - ppłk dypl. w st.spocz.
Juliusz Ornatowski
- " " III Mat.-Budż. - mjr Tadeusz Hubert.
- Kier.sam.ref.studiów - mjr Władysław Gaweł.
- " " " przemysłu woj.- mjr Tadeusz Idzikowski.

b/ Biuro Wojskowe Ministerstwa Poczty i Telegrafów:

- Dyrektor - ppłk Adam Paciorek.
- Zastępca - mjr Mieczysław Mickaniewski.

c/ Szefostwo Łączności Lotnictwa Ministerstwa Spraw
Wojskowych

Szef łączności - p.o. mjr Stanisław Noworolski.
/Szef łączności ppłk Stanisław Pociask; przebywał
w Anglii celem zakupu sprzętu łączności/.

d/ Biuro Badań Technicznych Łączności:

Kierownik - ppłk inż. Kazimierz Gaberle.
Zastępca kier. - mjr Stanisław Mrazek.

e/ Kierownik Zaopatrzenia Łączności:

- Kierownik - ppłk Józef Wanat.
- Zastępca kier. - mjr Stanisław Jaeschke
- Oficer łącznikowy przy PZT i R - kpt. Leon Góralski.

f/ Wydział Wojskowy PIT i Oddział Specjalny:

Kierownik - mjr inż. Ignacy Harski

g/ Szefostwo Łączności DOK - obsada jak w czasie pokoju.

h/ Główna składnica i składnice - w DOK Nr V, szefem łącz-
ności był kpt. Jan Dąbrowski.

i/ Ośrodki zapasowe

Ośrodek zapasowy pułku radio:

Dowódca - ppłk Mieczysław Ornatowski.
Zastępca - mjr Stanisław Czubiński.

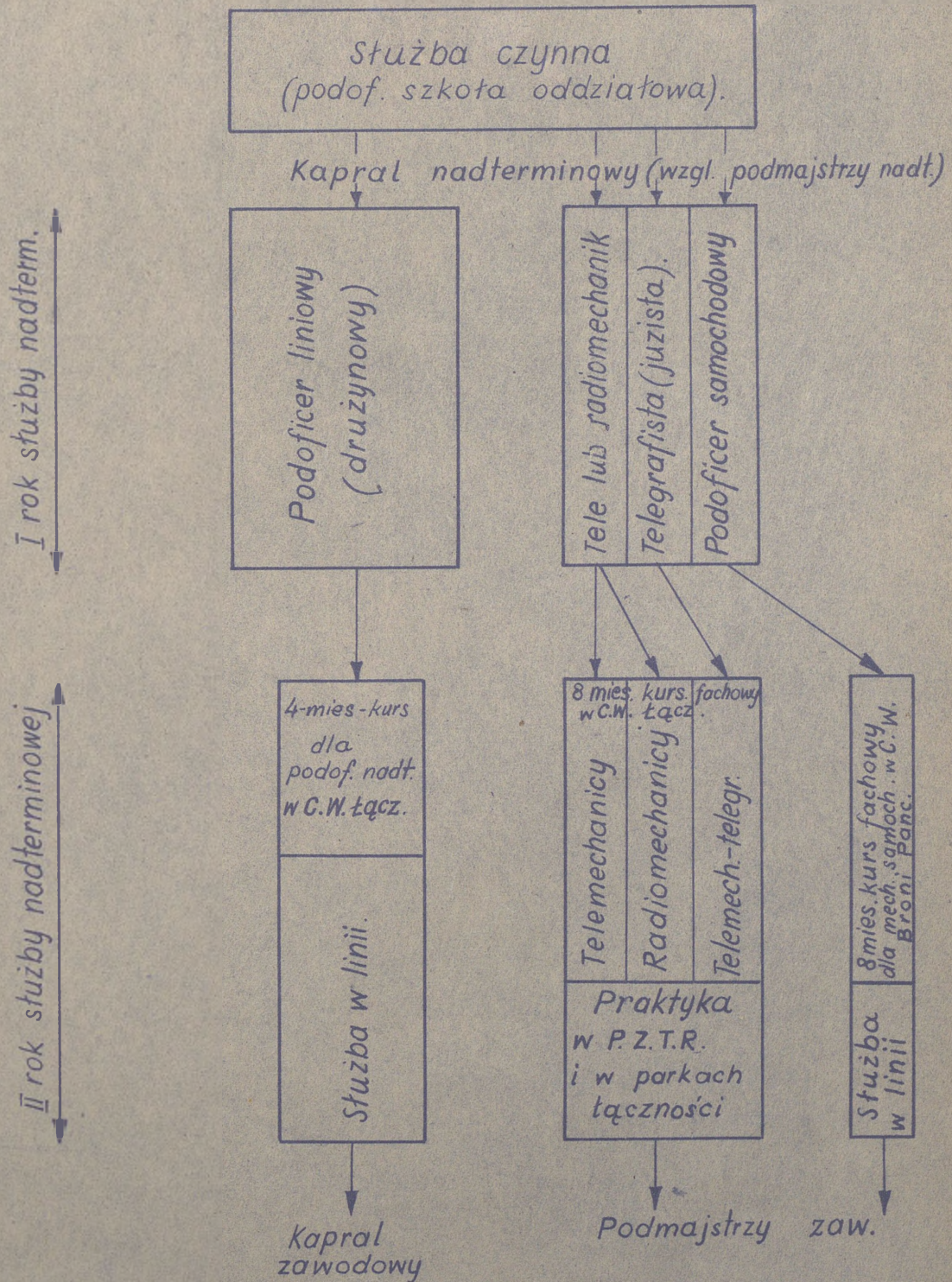
Ośrodki zapasowe batalionów telegraficznych:

- Ośrodek Zapasowy 1 baonu telegr. -
dowódca - ppłk Wojciech Szafran
- Ośrodek Zapasowy 5 baonu telegr. -
dowódca - mjr Tadeusz Batowski
- Ośrodek Zapasowy 6 baonu telegr. -
dowódca - mjr Eugeniusz Łysak
- Ośrodek Zapasowy 7 baonu telegr. -
dowódca - mjr Kazimierz Korasiewicz

SZKOLENIE SZEREG. I PODOF. SŁUŻBY CZYNNEJ
W FORMACJACH TELEGRAFICZNYCH

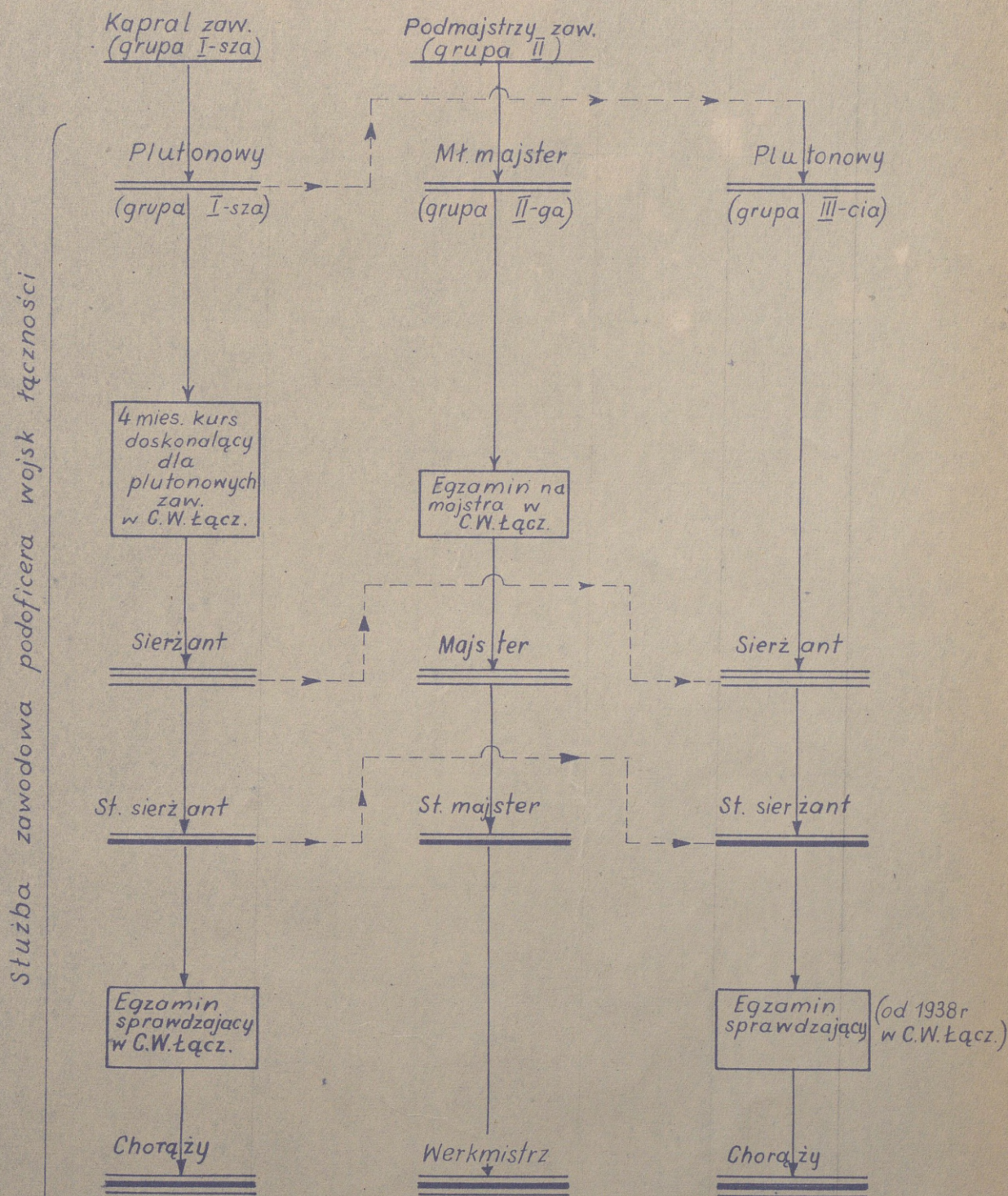
Okres szkolenia	Miesiąc	Podokres szkolenia	Specjaliści									
I	10 stycznia	1. Szkolenie pojedynczego żołnierza.	Telefoniści									
	lutego											
	marzec	2. Szkolenie w zespołach.	Telefoniści (grupa konna)	1-szy Kurs szkoly podoficerskiej - 5 1/2 mies.	1-szy Kurs kierowców samochod. i mot. - 5 1/2 mies.							
	kwiecień											
	maj					3. Szkolenie w ramach plutonu i kompanii	Telefoniści (grupa piesza)	Obestanie 50% norm. produkcji: 1) podf. telef. stac. 2) podf. telef.	Obestanie 50% norm. produkcji: Uwaga: Do obsługi samoch. i motocykli po zwolnieniu st. rocznika.			
	czerwiec											
	lipiec											
	sierpień											
wrzesień												
październik	4. Doskonalenie i specjalizacja pojedynczego żołnierza w ramach zespołów, plutonów i kompanii.	Telefoniści stacyjni.	Telefoniści i telemechanicy.	Telegraficy	Pielęgniarze gołębi	Funkcyjni	Telefoniści Konni	Sygnaliści	Taborowi	Z dniem zwolnienia starszego rocznika do rezerwy.	2-gi Kurs szkoly podoficerskiej - 5 mies.	2-gi Kurs kierowców samochod. i mot - 6 mies.
listopad												
grudzień												
styczeń												
lutego												
marzec												
kwiecień												
maj												
czerwiec												
lipiec												
sierpień												
wrzesień												
II	październik	4. Doskonalenie i specjalizacja pojedynczego żołnierza w ramach zespołów, plutonów i kompanii.	Telefoniści stacyjni.	Telefoniści i telemechanicy.	Telegraficy	Pielęgniarze gołębi	Funkcyjni	Telefoniści Konni	Sygnaliści	Taborowi	2-gi Kurs szkoly podoficerskiej - 5 mies.	2-gi Kurs kierowców samochod. i mot - 6 mies.
	listopad											
	grudzień											
	styczeń											
	lutego											
	marzec											
	kwiecień											
	maj											
	czerwiec											
	lipiec											
sierpień												
wrzesień												

SZKOLENIE PODOFICERÓW NADTERMINOWYCH WOJSK ŁĄCZNOŚCI

Uwaga: Ograniczona ilość miejsc na kursach dla nadterminowych nie pozwalała na to by wszyscy kandydaci do służby zawodowej kończyli kurs już w 2-im roku służby nadterminowej. Część z tych kandydatów odbywała kurs dopiero w 3-im, wzgl. 4-ym. (wyjątkowo) roku służby.

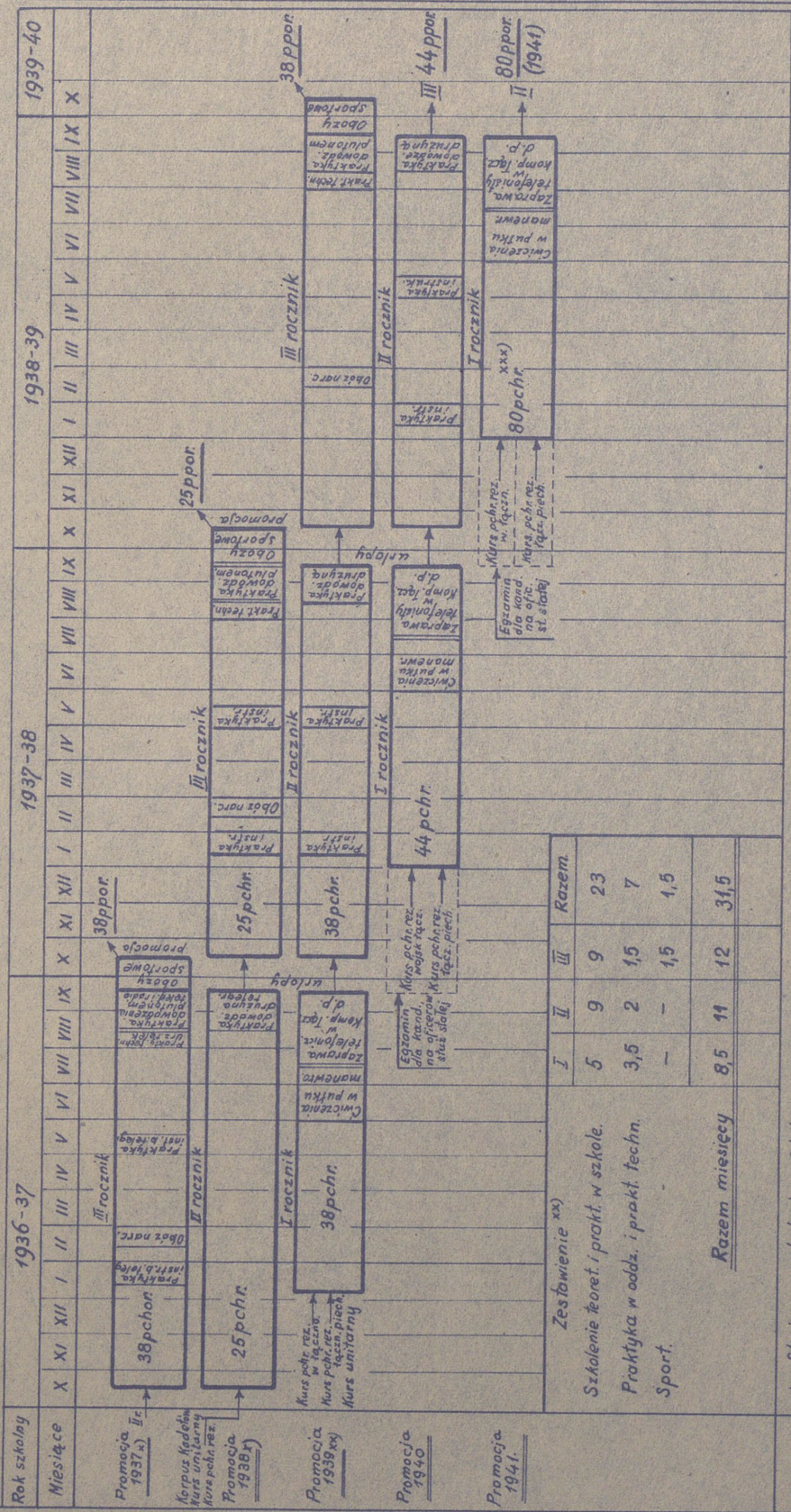
SZKOLENIE PODOFICERÓW ZAWODOWYCH
WOJSK ŁĄCZNOŚCI

Uwaga :

- grupa I-sza : podoficerowie liniowi ;
- ~"~ II-ga : podoficerowie specjaliści (tele. i radiomechanicy telegrafisci i podof. samochodowi)
- ~"~ III-cia : podoficerowie adm.

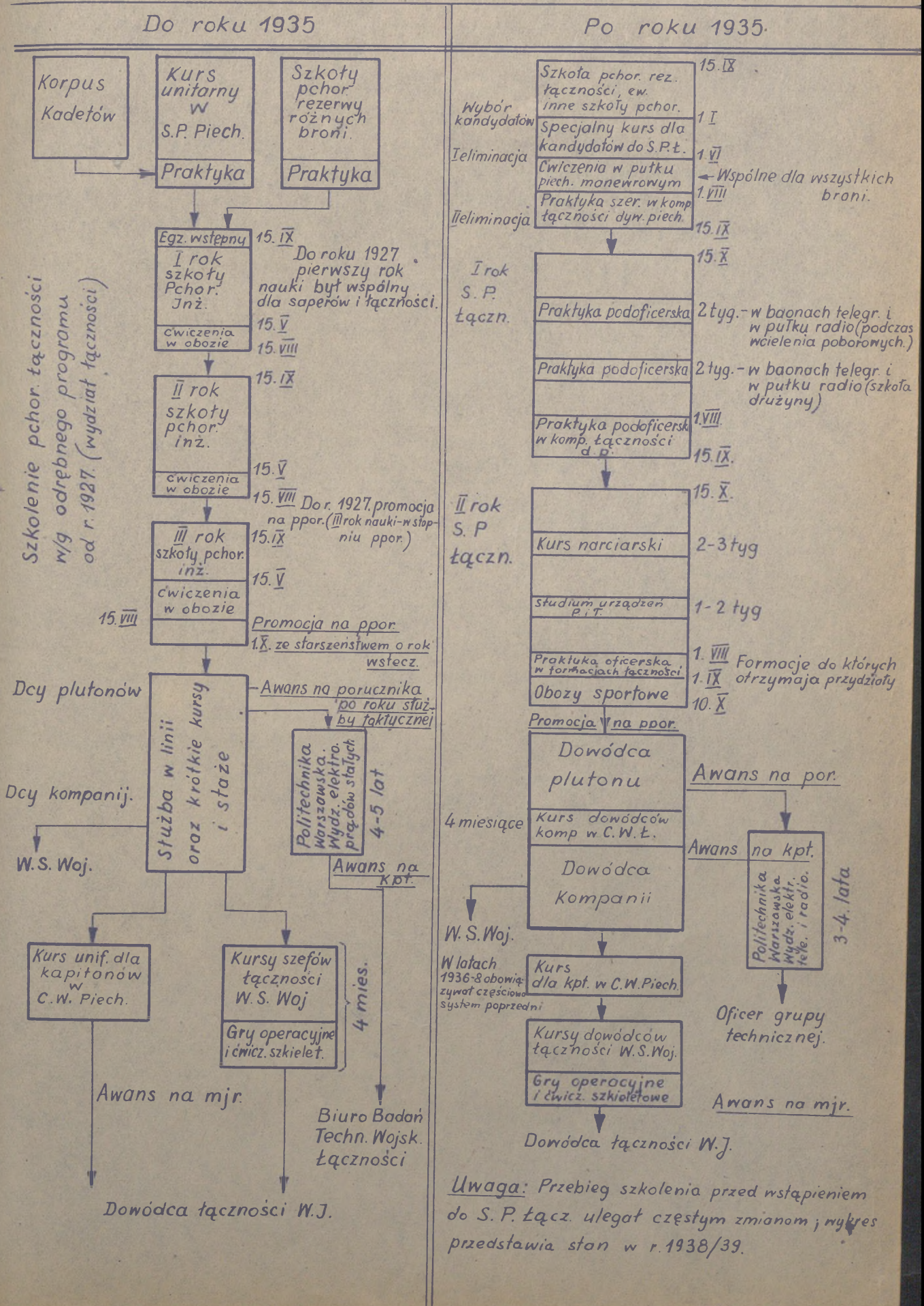
GRAFICZNE ZESTAWIENIE
Przebiegu Szkolenia w Szkole Podchorążych Łączności

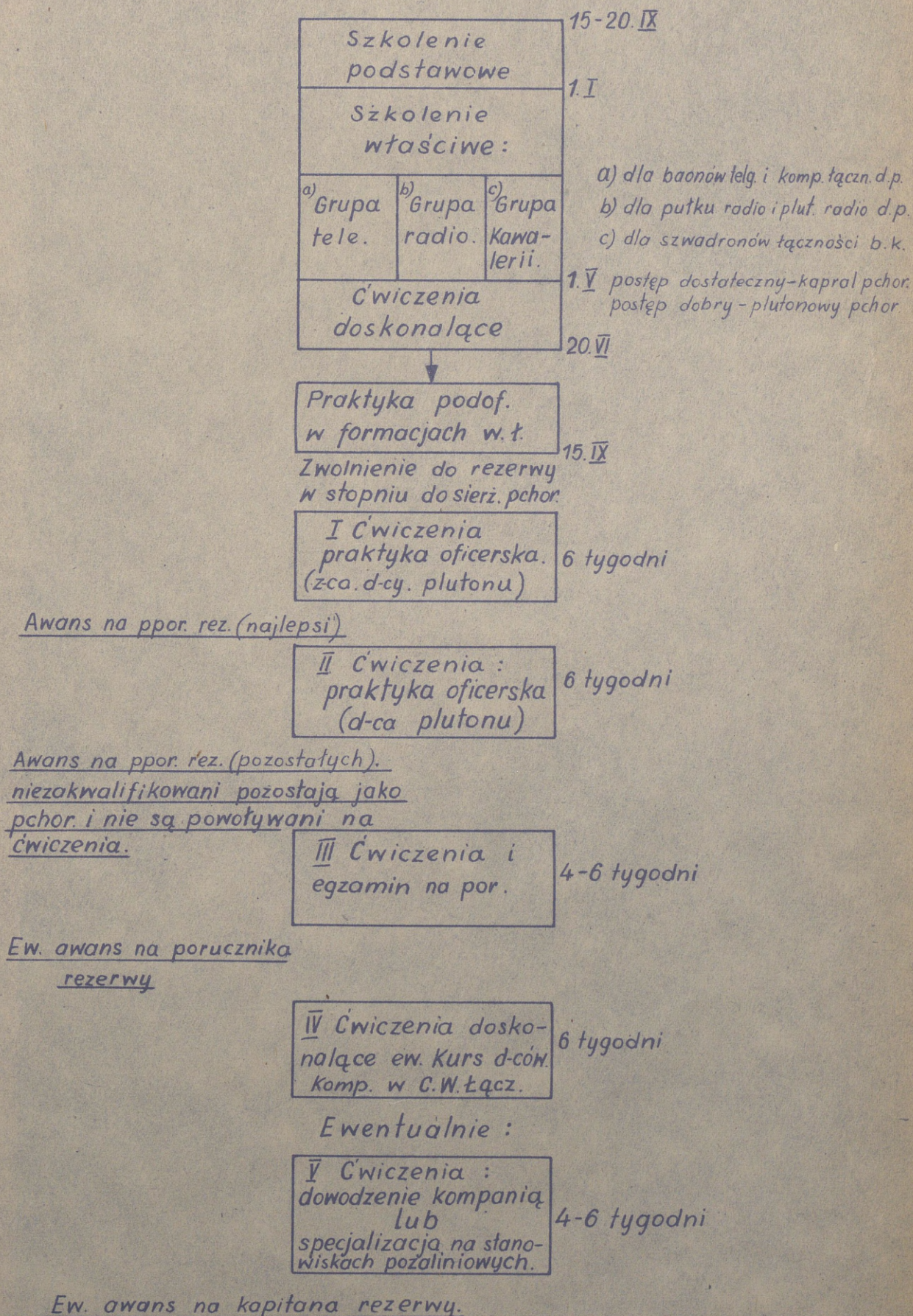
x) Skrócone szkolenie - 2 lata w łączności.
xx) Normalny przebieg szkolenia - 3 lata w łączności.
xxx) Konfiguery zwiększony (Dep. DO 1.4903/myszk. tj. 37)

Uwagi:

PRZEBIEG SZKOLENIA OFICERÓW WOJSK ŁĄCZNOŚCI
SŁUŻBY STAŁEJ

PRZEBIEG SZKOLENIA PODCHORAŻYCH
I OFICERÓW REZERWY WOJSK ŁĄCZNOŚCI

SKOLENIE PODOFICERÓW REZERWY GŁÓWNYCH RODZAJÓW

BRONI

Specjalność wojskowa	Rodzaj broni	Jednostka szkoląca	Kursy
Telefoniści	Kawaleria /szw. łączności BK i pułki kawalerii	Komp. szkolna łączności kadry 3 baonu telegr. /Grodno/	W ciągu roku dwa kursy trwające po pięć miesięcy. /Na kursie 50% norm produkcji/. Kadra otrzymywała uczniów z wszystkich OK
	Piechota, saperzy, broń pancerna, lotnictwo	Komp. szkolna łączności kadry 2,4,8 baonów telegr. /Krasnystaw, Brześć n. Bugiem i Toruń/	W ciągu roku dwa kursy trwające po pięć miesięcy. /Na kursie 50% norm produkcji/. 2 kadry otrzymywały uczniów z 3 OR, 1 kadra - z 4 OK
<p><u>Uwaga:</u> Począwszy od r. 1937 artyleria szkoliła kandydatów na podoficerów rezerwy, telefonistów we własnym zakresie</p>			
Radiotelegrafisci	Piechota i artyleria	Kadry kompanii szkolnych 1,2,3 baonów radio /Warszawa, Kraków, Przemyśl/	W ciągu roku dwa kursy trwające po cztery miesiące
	Kawaleria /szw. łączności b.k. i pułki kaw./.	Kadry kompanii szkolnych 2,3 baonów radio /Kraków i Przemyśl/	Jeden kurs czteromiesięczny w ciągu roku
	Lotnictwo i broń pancerna	Kadra kompanii szkolnej 1 baonu radio /Warszawa/	Jeden kurs czteromiesięczny w ciągu roku
Radio-mechanicy	Szwadrony łączności b.k. broń pancerna i lotnictwo	Kadra kompanii szkolnej 1 baonu radio /Warszawa/	Jeden kurs czteromiesięczny w ciągu roku /jako odrębna klasa kursu wyż. wym./

Uwaga: Stale wzrastające normy wyposażenia broni głównych w sprzęt radio powodowały konieczność szkolenia coraz większej ilości kandydatów na podoficerów rezerwy-radiotelegrafistów. Istniejące 3 kadry kompanii szkolnych radio, ze względu na szczupłość pomieszczeń i ograniczoną kadre instruktorską, były obciążone do ostatecznych granic. W tych warunkach projekt utworzenia baonów szkolnych stawał się coraz bardziej palący.

SZKOLENIE KADRY W. ŁACZNOŚCI I ŁACZN. P.R.W. PLAN KURSÓW, PRAKTYK I EGZAMINÓW

1936/37			1937/38										1938/39								
Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Pazdziernik	Listopad	Grudzień	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Pazdziernik
CENTRUM WYSZKOLENIA ŁACZNOŚCI																					
2.X.36. 12 I. Kurs d-ców komp. w łącz.																					
21.IX.36. 27 5 XXIII. Kurs of. łącz. P.R.W. 12 ofc. kawal. 16 ofc. artyl.		21 II. Kurs d-ców komp. w łącz. 16 ofc. w łączności.																			
1.X.36. 11 III. Kurs dosk. dla plut. p.r.w. 57 plut.		21 XXV. Kurs ofc. łączności p.r.w. 17 ofc. kawalerii 22 ofc. artylerii										26 7 10 XXVI. Kurs ofc. łączności p.r.w. 30 ofc. piechoty 1 ofc. marynarki woj. 1 ofc. saperów 5 ofc. lotnictwa 6 ofc. broni panc.									
1.X.36. 11 V. Kurs instr. dla nadterm. łącz. p.r.w. 102 nadf.		3 7 IV. Kurs doskonalenia dla plut. w łącz. 28 plut. wojsk łącz. 4 plut. K.O.P. 1 bosm-mat. maryn. woj.										5 10 V. Kurs doskonalący dla plut. w łączności 20 plut. w łączności 4 plut. broni panc. 1 bosm-mat. mar. woj. 10 plut. K.O.P.									
4 II. Kurs fachowy dla nadterminowych tele- i radiomech. 17 podof. wojsk łącz. 6 podof. lotnictwa 4 podof. broni panc.		1 14 V. Kurs instr. dla nadterm. wojsk łączności 40 nadf. w łącz. 10 nadf. mar. woj. 10 nadf. broni panc. 14 nadf. K.O.P.										2 2-12.IX. VI. Kurs instr. dla nadterm. łącz. p.r.w. 40 nadf. piechoty 67 nadf. artylerii 24 nadf. kawalerii 1 nadf. lotnictwa 5 nadf. saperów 13 nadf. K.O.P.									
		15 18 Praktyka w P.Z.T. i R. i parkach 1 ofc. i 4 podofic. zaw.										7 23.XI. III. Kurs fachowy dla nadterminowych tele- i radiomech. 15 podof. wojsk łączności 41 podof. broni panc. 1 podof. marynarki woj. 6 podof. K.O.P.									
15.X.(16.VII)36		Promocja 38 ppor. III. rocznik Szkoły Pchor. łącz. prom. 1937 = 38 pchor.										Promocja 38 ppor. III. rocznik Szkoły Pchor. łącz. prom. 1938. 25 pchor.									
15.X.(16.VII)36		Promocja 25 pchor. II. rocznik Szkoły Pchor. łącz. prom. 1938 = 25 pchor.										Promocja 38 ppor. II. rocznik Szkoły Pchor. łącz. prom. 1939. 38 pchor.									
4		Promocja 39 pchor. I. rocznik Szkoły Pchor. łącz. prom. 1939 = 39 pchor.										Promocja 44 pchor. I. rocznik Szkoły Pchor. łącz. prom. 1940 44 pchor.									
20.IX.36		Kurs pchor. rezerwy wojsk łączności										21 164+5 Kurs pchor. rezerwy wojsk łączności									
20.IX.36		Kurs pchor. rezerwy łączności-piechoty										21 80 Kurs pchor. rezerwy łączności piechoty									

CENTR. WYSZK. PIECHOTY											WYŻSZA SZKOŁA WOJENNA										
Kurs unifik.-doskonalący dla kpt. 6 kpt. w łącz.											Kurs ofic. sztabowych w łącz. 23 ofic. w łącz.										
<p>INNE KURSY</p> <p>Kurs inf. uzbrojenia dla z-ców p. i b. telegr. /3dni/ - 5 ofic. w łącz.</p> <p>Kurs dla podof. samoch./garażowych/ 1.X.37-5.IV.38 - 15 podof. zaw. w łącz.</p> <p>Kurs fachowy dla nadf. mech. sam. 23.X.37-22.VI.38 - 2 podof. nadf.</p> <p>Kurs instr. ćwic. ruchow. dla ofic. 20.IX.37-18.XII.37 - 8 ofic. w łącz.</p> <p>Kurs taborowy dla podof. p.r.w. 10.I. - 30.IV.38 - 5 podof. zaw. w łącz.</p> <p>Kurs instr. przewodn. psów meldunk - 1 podof. zaw. w łącz.</p> <p>Kurs instr. ćwic. ruch. dla podofic. 31.I - 30.VI.38.</p>																					

REGULAMINY ORAZ INSTRUKCJE WOJSK ŁĄCZNOŚCI

Lp.	Nazwa regulaminu	Sygnatura	Klauzula	Uwagi
1	2	3	4	5
1.	Instrukcja służby łączności dla wojsk wszelkiej broni	1919		Tłum. z franc.
2.	Polowe aparaty telefoniczne	<u>W.Ł.2</u> 1920		Unieważn.
3.	Zasady gospodarki technicznej W.Ł.	<u>W.Ł.13</u> 1920		
4.	Tymczasowy regulamin telefonicznej i telegraficznej służby ruchu	SWŁ nr 12460 1920		-"-
5.	Tymczasowy regulamin służby łączności W.Ł. 1/1920	<u>W.Ł.1</u> 1920		-"-
6.	Stacje radiotelegraficzne ćwiczebne. Przepisy służbowe i program szkolenia W.Ł.6 /1921 M.S. Wojsk. O.III Szt.1.389/ Reg. z dnia 2.IV.1921 r. t.d.u.s.	<u>W.Ł.6</u> 1921	t.d.u.s. ^{x/}	-"-
7.	Telegraf ziemny W.Ł.18 z 1922 r.	<u>W.Ł.16</u> 1922		-"-
8.	Ogniwa /sposób działania i obsługa/ w pytaniach i odpowiedziach dla szeregowych W.Ł.24/1923	<u>W.Ł.24</u> 1923		-"-
9.	Akumulatory /sposób działania i obsługa w pytaniach i odpowiedziach dla szeregowych/ W.Ł.25/1923	<u>W.Ł.25</u> 1923		-"-
10.	Aparat sygnalizacyjny pułków broni S.B.10 W.Ł.26/1923 S.G.L.6799/ /O.III/Reg. z 1923 r.	<u>W.Ł.26</u> 1923		-"-

x/ Uwaga: t.d.u.s. oznacza: tylko do użytku służbowego.

1	2	3	4	5
11.	Stacja radiotelegraficzna odbiorcza typu A.I.W.L. 27/1923	<u>W.L.27</u> 1923		Unieważn.
12.	Aparaty radiotelegraficzne: Wzmacniacz trzylampowy francuski typu 3 ter. W.L.28/1923 M.S.Wojsk. O.III.S.G.L.12879/Reg. z 10.XI.1923	<u>W.L.28</u> 1923		—
13.	Instrukcja o gołębiach pocztowych W.L.7/1923 M.S.Wojsk.S.G.L.13712/0. III/reg.	<u>W.L.7</u> 1923		—
14.	Aparaty telegraficzne. Aparat polowy induktorowy Ericssona M.S.Wojsk.O.III.S.G.L.70/Reg. z dnia 24.I.1924 r.	<u>W.L.32</u> 1924		—
15.	Aparaty telefoniczne. Aparat induktorowy stołowy Ericssona M.S.Wojsk.I.III.S.G.L.70/Reg. z dnia 24.I.1924 r.	<u>W.L.33</u> 1924		—
16.	Aparaty telefoniczne. Aparat induktorowy stołowy B.M.05 M.S.Wojsk. I.12376/24 I.Org. Reg. z dnia 24.VII.1924 r.	<u>Łącz.38</u> 1924		—
17.	Maszty polowe /opis i sposób użycia W.L.19/1924 M.S.Wojsk.O.III.S.G.L.2912/Reg. 11.I.1924r.	<u>W.L.19</u> 1924		—
18.	Aparaty sygnalizacyjne. Aparat S.D.13/A i S.D.13/B stary i nowy typ W.L.22/1924 O.III.S.G.L.70/Reg. 24.I.1924 r.	<u>W.L.22</u> 1924		—
19.	Aparaty sygnalizacyjne S.B.14 i S.B.24 W.L.23//1924 M.S.Wojsk.O.III.S.G.L.70/Reg. 24.I.1924	<u>W.L.23</u> 1925		—

1	2	3	4	5
20.	Aparaty radiotelegraficzne. Stacja korespondencyjna E3 bis i E3 bis zmodyfikowana W.L.42/1924 O.III.S.G.L. 2912/Reg.z 11.I.1924r.	<u>W.L.42</u> 1924		Unieważn.
21.	Aparaty telefoniczne. Aparat induktorowo-wibratorowy T. M.1916 W.L.29/1924 O.III. S.G.L.13460/Reg.z 1.XI.23r.	<u>W.L.29</u> 1924		-"-
22.	Aparaty telefoniczne. Łącznica 4-ro klapkowa "Routin" W.L.30/1924 M.S.Wojsk.O. III.S.G.L.70/Reg. z 24.I. 1924 r.	<u>W.L.30</u> 1924		-"-
23.	Aparaty telefoniczne. Aparaty brzęczykowe Ericssona a W.L. 31/1924 M.S.Wojsk. O.III.S.G.L.70/Reg. z 24.I.1924 r.	<u>W.L.31</u> 1924		-"-
24.	Aparaty telefoniczne. Aparat brzęczykowy "Ordonans" W.L.34/1924 O.III.S.G.L. 70/Reg. z 24.I.1924 r.	<u>W.L.34</u> 1924		-"-
25.	Aparaty telefoniczne. Aparat indukt.-wibratorowy TM. 1909-1915.Timmimoun W.L. 39/1924 M.S.Wojsk. O.III. S.G.L. 2912/Reg. z IV. 1924 r.	<u>W.L.39</u> 1924		-"-
26.	Aparaty radiotelegraficzne. Stacja korespondencyjna E. 10-bis W.L.43/1924.	<u>W.L.43</u> 1924		-"-
27.	Aparaty radiotelegraficzne. Heterodyna franc.typu T.M. nr 2/1917 W.L. 46/1924 M.S. Wojsk.O.III.S.G.L. 2912/Reg. 22.XII.1923 r.	<u>W.L.46</u> 1924		-"-
28.	Aparaty telefoniczne. Aparat induktorowo-wibratorowy T.M.1905-1915 /"Timmimoun"/	<u>W.L.39</u> 1924		-"-
29.	Aparaty telefoniczne. Łącznica klapkowa składowa wz. 16 z polem wielokrotnym M.S.Wojsk.O.III.S.G.L. 729/Reg. z dnia 18.II.25r.	<u>Łącz.55</u> 1925		-"-

1	2	3	4	5
30.	Aparaty telefoniczne. Łącz- nica klapkowa składana wz. 16 z polem wielokrotnym	<u>Łącz.55</u> 1925		Unieważn.
31.	Silniki spalinowe M.S. Wojsk.O.III.S.G.L.10016/ /Reg. z dnia 3.I.1925 r.	<u>Łącz.51</u> 1925		-"-
32.	Aparaty telefoniczne. Łącz- nica induktorowa klapkowa. BM.05 M.S.Wojsk. O.III. S.G.L.4383/Reg. z dnia 26.4.1925 r.	<u>Łącz.56</u> 1925		-"-
33.	Aparaty telefoniczne. Apa- raty ściennie B.M.03 i BM- -04 M.S.Wojsk.O.III.S.G. L.1299/Reg. z dnia 9.II.1925 r.	<u>Łącz.57</u> 1925		-"-
34.	Regulamin służby ruchu telefonicznego, telegra- ficznego i sygnalizacyj- nego łączn. 5/1925	<u>Łącz.5</u> 1925		-"-
35.	Aparaty telefoniczne. Nie- miecki aparat brzęczykowy. Łącz.36/1925 M.S.Wojsk. O.III.S.G.L.729/Reg. z dnia 18.II.1925 r.	<u>Łącz.36</u> 1925		-"-
36.	Aparaty radiotelegraficz- ne. Radiostacje korespon- den.sieci Kwat.Główniej Armii /tymczasowa/RKG/A	<u>Łącz.57</u> 1927		-"-
37.	Aparaty sygnalizacyjne. Instrukcja o aparacie sy- gnalizacyjnym S.B.13 tymcz.łącz.58/1927 t.d.u. s. II Wiceminister Spraw Wojskowych L.6963/Wyszk. z dnia 27.VII.1927 r.	<u>Łącz.58</u> 1927	t.d.u.s	-"-
38.	Instrukcja szkoleniowa w nadawaniu i odbiorze znaków Morse'a M.S. Wojsk.1928 r.	<u>Łącz.59</u> 1928		-"-
39.	Zespół spalin.-elektr. CW30 2P	<u>Łącz.61</u> 1928		

1	2	3	4	5
40.	Regulamin wojsk i oddziałów łączności cz.III Budowa polowych linii telef.i telegr. /projekt/	$\frac{\text{Łącz.2}}{1929}$		
41.	Instrukcja o sprzęcie łączności cz.I. Sprzęt telefoniczny i telegraficzny:	$\frac{\text{Łącz.3}}{1929}$ I		
	- Mors polowy wz.1928	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-A.1		
	- Aparat polowy Hughesa	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-A.5		
	- Stukawka polowa	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-A.10		
	- Aparat telefon.polowy wz.1927	$\frac{\text{Łącz.3}}{1929}$ I-B.1		
	- Telefonowanie w masce przeciwgazowej i innych szczególnych okolicznościach	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-B.2	t.d.u.s.	
	- Aparat telefoniczny pol. wz.1930 A.P.30	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-B.3		
	- Normalny aparat telef. miejscowej baterii, biurkowy	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-B.10		
	- Łącznica telef.polowa na 10 linii wz.1928	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-B.15		
	- Łącznica telef.pol.wz. 1930 /Z.P.10-30/	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-B.16		
	- Przełącznik wtyczkowy	$\frac{\text{Łącz.3}}{1933}$ I-C.1		
	- Zegar stacyjny	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-C.26		
	- Flaga stacyjna	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-C.30		
	- Latarka składana z pokrowcem	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-C.35		
	- Kaganek do latarki składanej	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-C.36		

1	2	3	4	5
-	Klucz do normalnych wkładek mikrofonowych	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-C.40		
-	Teczka na zestaw kancelaryjny stacyjny	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-C.60		
-	Kabel telefoniczny wz.A	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-D.1		
-	Kabel telefoniczny wz.B	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-D.2		
-	Kabel telefoniczny wz.S	$\frac{\text{Łącz.2}}{1931}$ I-D.3		
-	Plecionka telef. w izolacji gumowej	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-D.10		
-	Druty telefoniczne stalowe	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-D.30		
-	Złączki rurkowe	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-D.37		
-	Drut wiązankowy miedziany	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-D.38		
-	Linka uziemiająca	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-D.39		
-	Izolatorek drewniany	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-D.55		
-	Słupy teletechniczne drewniane	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-D.90		
-	Bęben do kablatelef. wz.1924	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-E.1		
-	Zwijak do kabla telef. wz.24	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-E.5		
-	Nosidło do kabla telef. wz.24	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-E.10		
-	Rososzka	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-E.20		
-	Torba skórzana na zestaw narzędzi do budowy linii pol.	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-E.25		

1	2	3	4	5
-	Złącze kablowe	$\frac{\text{Łącz.3}}{1933}$ I-E.28		
-	Dołącznik kablowy	$\frac{\text{Łącz.3}}{1933}$ I-E.29		
-	Nóż kablowy	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-E.30		
-	Szczypce uniwersalne	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-E.31		
-	Świderek ślimakowy z rączką drucianą	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-E.32		
-	Toporek z ostrzem i młotkiem	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-E.33		
-	Rękawica skórzana	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-E.35		
-	Taśma izolacyjna płócienna	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-E.45		
-	Pas bezpieczeństwa	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-E.85		
-	Wielokrażki do naciągania drutu	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-E.90		
-	Napreżak paskowy	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-E.95		
-	Uchwyt żabkowy	$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ I-E.100		
-	Wrotek do złączek rurkowych	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-E.110		
-	Motowidło	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-E.115		
-	Klucz do wkręcania haków izolac.	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-E.120		
-	Biedka telefoniczna wz.1931	$\frac{\text{Łącz.3}}{1932}$ I-E.10		
-	Gniezdnik wzór 1933	$\frac{\text{Łącz.3}}{1937}$ I-B.4		

1	2	3	4	5
	- Wybijak ziemny	<u>Łącz.3</u> 1937 I-E.8		
	- Dołącznik do linii sta- łych	<u>Łącz.3</u> 1937 I-E.9.		
	- Latarka patrolowa	<u>Łącz.3</u> 1937 I-E.11		
42.	Instrukcja o sprzęcie łącz- ności cz.II.Sprzęt radio- techniczny:	<u>Łącz.3</u> 1929 II		
	- Opornica do ładowania akumulatorów RKG/A	<u>Łącz.3</u> 1932 II-B.1		
	- Opornica do ładowania akumulatorów RKG/A	<u>Łącz.3</u> 1932 II-B.5		
	- Lampa nadawcza "N.A" Philips T.A. 1.5/15	<u>Łącz.3</u> 1932 II-C.1		
	- Lampa nadawcza "N.A" Marconi M.T.5	<u>Łącz.3</u> 1932 II-C.2		
	- Lampa nadawcza "N.G" Philips T.A.8/320 S.P.	<u>Łącz.3</u> 1932 II-C.10		
	- Lampa nadawcza "M.G" Marconi M.T.1	<u>Łącz.3</u> 1932 II-C.11		
	- Lampa oporowa /opornik samoczynny/	<u>Łącz.3</u> 1932 II-C.70		
	- Maszt RKB	<u>Łącz.3</u> 1933 II-D.1.		
	- Maszt RKG/A	<u>Łącz.3</u> 1933 II-D.5		
43.	Instrukcja o sprzęcie łączności cz.III.Pomocni- cze środki łączności:	<u>Łącz.3</u> 1929 III		
	- Aparat sygnalizacyjny p.broni wz.28 /A.S.B.18/	<u>Łącz.3</u> 1929 III-A.1		
	- Aparat sygnalizacyjny światln. wz.31 i 33	<u>Łącz.3</u> 1933 III-A.2		
	- Tarcze sygnalizacyjne	<u>Łącz.3</u> 1933 III-B.1		

1	2	3	4	5
- Futerał na zestaw płacht tożsamości		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.1		
- Płachta tożsamości dowództwa armii		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.5 t.d.u.s.		
- Płachta tożsamości dowództwa dyw.		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.10	-"	
- Płachta tożsamości dowództwa piech.dyw.		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.15	-"	
- Płachta tożsamości składnicy meldunkowej		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.20	-"	
- Płachta tożsamości pułku piechoty		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.25	-"	
- Płachta tożsamości baonu piechoty		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.30	-"	
- Płachta tożsamości i baonu strzelców		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.35	-"	
- Płachta tożsamości pułku kawalerii		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.40	-"	
- Płachta tożsamości. Znak kawalerii		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.45	-"	
- Płachta tożsamości art. pol. i górskiej		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.50	-"	
- Płachta tożsamości art. ciężkiej		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.55	-"	
- Płachta sygnałowa		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.100	-"	
- Szpilka do przypinania płacht		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-C.105	-"	
- Kosz na dwa gołębie		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-D.10		
- Kosz na cztery gołębie		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-D.15		
- Korytko na pokarm dla gołębi pocztowych		$\frac{\text{Łącz.3}}{1931}$ III-D.25		

1	2	3	4	5
	- Pojnik automatyczny dla gołębi pocztowych	<u>Zacz.3</u> <u>1931</u> III-D.35		
	- Obrączka rodowa	<u>Zacz.3</u> <u>1931</u> III-D.45		
	- Tulejka nożowa	<u>Zacz.3</u> <u>1931</u> III-D.55		
	- Torebka meldunkowa	<u>Zacz.3</u> <u>1931</u> III-D.60		
44.	Instrukcja o sprzęcie łączności cz.IV. Źródła energii i przyrządy pomiarowe:	<u>Zacz.3</u> <u>1929</u> IV		
	- Ogniwo polowe duże	<u>Zacz.3</u> <u>1931</u> IV-A.1		
	- Ogniwo polowe małe	<u>Zacz.3</u> <u>1931</u> IV-A.5		
	- Ogniwo Leclanche mokre	<u>Zacz.3</u> <u>1932</u> IV-A.10		
	- Ogniwo Meidinger lejkowe	<u>Zacz.3</u> <u>1932</u> IV-A.11		
	- Ogniwo Krüger	<u>Zacz.3</u> <u>1932</u> IV-A.12		
	- Prądnic Marconi RKG/A	<u>Zacz.3</u> <u>1932</u> IV-D.1		
	- Próbnik ogniw wz.1930	<u>Zacz.3</u> <u>1931</u> IV-E.1		
	- Voltomierz	<u>Zacz.3</u> <u>1931</u> IV-E.5		
45.	Instrukcja o sprzęcie łączności cz.V. Zestawy sprzętu łączności oraz instrukcja o naprawie sprzętu łączności:	<u>Zacz.3</u> <u>1929</u> V.		
	- Zestaw narzędzi dla mech. telegr.	<u>Zacz.3</u> <u>1933</u> V-A.1		

1	2	3	4	5
	- Zestaw narzędzi dla mech.telef.	<u>Łącz.3</u> 1933 V-B.1		
	- Usuwanie uszkodzeń w aparatach telef.pol.wz.1927 /A.P.27/ i wzór 1930 /A.P.30/	<u>Łącz.3</u> 1933 V-F.1		
46.	Regulamin służby ruchu radio-telegraficznego	<u>Łącz.30</u> 1929		
47.	Regulamin służby ruchu radio-telegraficznego	<u>Łącz.60</u> 1929		
48.	Instrukcja taktycznego użycia wojsk i oddziałów łączności	<u>Łącz.1</u> 1929		
49.	Instrukcja wyszkolenia wojsk łączności. Dział B. wyszkolenie kontyngentu MS Wojsk. Szef. Łączn. L. 900/Tjn/ Wysz. 30r z 25.III.1931	M.S.Wojsk. Szef.Łącz. L.900/Tjn/ Wysz. 1930		
50.	Przepisy sygnalizacji naziemnej /projekt/. Załącznik do rozkazu M.S.Wojsk. Szef. Łączn. L. 487/Tjn. Wysz. 30	<u>Szef.Łącz.</u> L.487/Tjn/ Wysz.30		Unieważniono
51.	Regulamin wojsk i oddziałów łączności cz.IV. Budowa stałych linii telegr. i telef.	<u>Łącz.2</u> 1931		
52.	Regulamin wojsk i oddziałów łączności cz.V. Gołębie pocztowe wraz z Instrukcją o hodowli i tresurze gołębi poczt.	<u>Łącz.2</u> 1931		
53.	Znaki umowne do oznaczania dowództw, oddziałów, stacji i połączeń w zadaniach taktycznych łączności	<u>Łącz.6</u> 1932		
54.	Instrukcja nauki telegrafowania juzem	<u>Łącz.6</u> 1932		
55.	Regulamin wojsk i oddziałów łączności, cz.II-B. Służba ruchu radiofoniczn. Łącz.2/1932 II-B"t.d.u.s."	<u>Łącz.2</u> 1932 II-B	t.d.u.s.	

1	2	3	4	5
56.	Regulamin służby ruchu radiotelefonicznego	<u>Łącz.2</u> 1932 II-B		
57.	Instrukcja wyszkolenia wojsk łączności, cz.III. Wyszukowanie szer. łączn. z cenzusem L.dz.Szef. Łączn.M.S.Wojsk.580/tjn. Wyszuk.32 z dnia 27.X. 1932 r.	1932	Tajne	
58.	Instrukcja wyszkolenia juzistek	Szefostwo Łączn.nr 2140-65/32 1932		
59.	Regulamin wojsk i oddziałów łączności, cz.VI. Psy meldunkowe wraz z Instr. o hodowli i tresurze psów meldunkowych	<u>Łącz.2</u> 1932 VI		
60.	Regulamin wojsk i oddziałów łączności, cz.II-A. Służba ruchu telefoniczn.	<u>Łącz.2</u> 1933 II-A		Unieważniono
61.	Regulamin wojsk i oddziałów łączności, cz.II-A.1. Służba ruchu telegraficzn.	<u>Łącz.2</u> 1933 II-A.1		-"-
62.	Regulamin wojsk i oddziałów łączności, cz.II-C. Służba ruchu pomocniczymi środkami łączności	<u>Łącz.2</u> 1933 II-C		-"-
63.	Instrukcja pomocnicza łączności cz.III. Instrukcja nauki telegrafowania morską i stukawką	<u>Łącz.6</u> 1933 III		
64.	Instrukcja pomocnicza łączności, cz.IV. Instrukcja nauki odbioru i nadawania znaków morsa dla radiotelegrafistów	<u>Łącz.6</u> 1933 IV		
65.	Instrukcja szkolenia radio-mechaników	<u>Łącz.6</u> 1933 V		
66.	Instrukcja pomocnicza łączności, cz.VII. Ogólne wiadomości techniczne o automatycznych urządzeniach telefonicznych	<u>Łącz.6</u> 1933 VII		

1	2	3	4	5
67.	Regulamin zawodów technicznych dla oddziałów łączności pułków piechoty i pułków artylerii lekkiej M.S.Wojsk. Szef.Łączn.nr 2300-50/Wyszk. 33 z 26.VI.1933 r.	Szef Łączn. nr 2300-50/ Wyszk.33 1933		
68.	Instrukcja o sprzęcie łączności, łącznica telefoniczna polowa na 30 przewodów z wielokrotnikiem wz.1933 /L.P. 30-33/	Łącz.3 1933 B-20		
69.	Regulamin służby ruchu radiotelegr. i radiotelefon. /projekt 1935/	Łączn.2 1935 II- tymcz.		
70.	Instrukcja wyszkolenia wojsk łączności cz.I.Szer.służby czynnej l.dz.Dtwa Wojsk Łączności M.S.Wojsk.2300/tjn. Wyszk.z dnia 26.X.1935r.	1935	Tajne	
71.	Instrukcja doskonalenia kadry zawodowej cz.III.Łączność M.S.Wojsk.Dow.Wojsk. Łączn.l.dz.2302/tjn.I.Wyszk. 35 z 15.XI.1935	1935		
72.	Regulamin wojsk i oddziałów łączności cz.IV-B.Budowa półstałych linii telegr.i telef.	Łącz.2 1936 IV-B		
73.	Regulamin wojsk łączności cz.III-B. Ruch radiowy	Łącz.2 1937 III-B		
74.	Tymczasowe wytyczne organizacji łączności radiowej w strefie bojowej.M.S.Wojsk. Dow.Wojsk Łączn.l.dz.2188/ /tjn.I Wyszk.37	Dow.W.Ł. L.dz.2168/ /tjn. 1937	Tajne	
75.	Regulamin wojsk łączności cz.III-A. Ruch telefoniczny	Łącz.2 1937 III-A		
76.	Instrukcja o sprzęcie łączności cz.II-A1.Radiostacje odbiorcze dywizji /ROD/ wz.O.P.1	Łącz.3 1937 II-A.1		

1	2	3	4	5
77.	Instrukcja o sprzęcie łączności cz.II-B-1.Radiostacje odbiorcze wywiadowe dalekiego działania /ROW/D/	<u>Łącz.3</u> 1937 II-B.1	t.d.u.s	
78.	Instrukcja o sprzęcie łączności cz.I.Usuwanie uszkodzeń w łącznicy telefonicznej polowej na 10 linii wz.1928 /L.P. 10-28/ i wz.1930 /L.P. 10-30/	<u>Łącz.</u> 1937 I-B.16		
79.	Instrukcja o sprzęcie łączności cz.II. Radiostacja korespondencyjna dywizji /RKD/	<u>Łącz.</u> 1937 II-A.2		
80.	Instrukcja dla korzystających z wojskowych urządzeń łączności	<u>Łącz.1</u> 1937		Przeznaczono na 0,23 1937
81.	Zestawy materiału łączności	<u>Łącz.2</u> 1937		Unieważniono
82.	Tabele należności materiału łączności w czasie pokoju	<u>Mat.Łącz.4</u> 1937		
83.	Regulamin wojsk łączności Cz.V-A.Żywe środki łączności	<u>Łącz.2</u> 1938 V-A		
84.	Regulamin wojsk łączności cz.III-C.Ruch telegraficzny	<u>Łącz.2</u> 1938 III-C		
85.	Instrukcja pomocnicza łączności cz.VIII.Wskazówki metodyczne do szkolenia telegrafistów w budowie linii stałych i półstałych	<u>Łącz.6</u> 1938 VIII		
86.	Regulamin wojsk łączności cz.V-B. Sygnalizacyjne środki łączności	<u>Łącz.2</u> 1938 V-B		
87.	Instrukcja wyszkolenia wojsk łączności cz.I. Zasady ogólne	<u>Łącz.7</u> 1938	t.d.u.s	

c.d.zał.30

1	2	3	4	5
88.	Instrukcja o sprzęcie łączności. Łącznica telefoniczna polowa na 30 przewodach z wielokrotnikiem wz.1933 L.P.30/33	<u>Łącz.3</u> 1938 B.20	t.d.u.s.	
89.	Instrukcja o sprzęcie łączności. Radiostacja N2	<u>Łącz.4</u> 1939 A.2	t.d.u.s.	
90.	Instrukcja o sprzęcie łączności. Radiostacja N2/B	<u>Łącz.4</u> 1939 A.2d1	t.d.u.s.	

ZESTAWIENIE
ZAKŁADÓW PRZEMYSŁU RADIOTECHNICZNEGO

Nazwa zakładu	Obrót w roku 1934	Ilość pracowników	Ilość robotników	Obrót na 1 pracownika	% kosztu płac personelu na każdy złoty obrotu
"AVA" Warszawa	362.000	32	7.116	11.300	0,23
"BEMAR"	140.000	14	3.088	10.000	0,18
"CROIX"	386.000	55	14.154	7.010	0,18
"ERICSSON"	ok.			ok.	
Telesyg/Katowice	1500.000	182	37.207	8.700	0,12
BORKIEWICZ W-wa	624.000	45	10.469	13.860	0,08
"MARCONI"	188.000	36	4.497	5.220	0,39
"NATAWIS"	629.000	118	29.562	5.330	0,29
"PHILIPS"	9383.000	752	111.022	12.480	0,17
"POLTON"	235.000	29	8.256	8.100	0,14
"TELEFUNKEN"	969.000	140	9.252	6.920	0,09
"WABO"	208.000	44	10.460	4.730	0,35
RAZEM	14436.000	1447	245.083	10.000	0,17

Załącznik nr 32

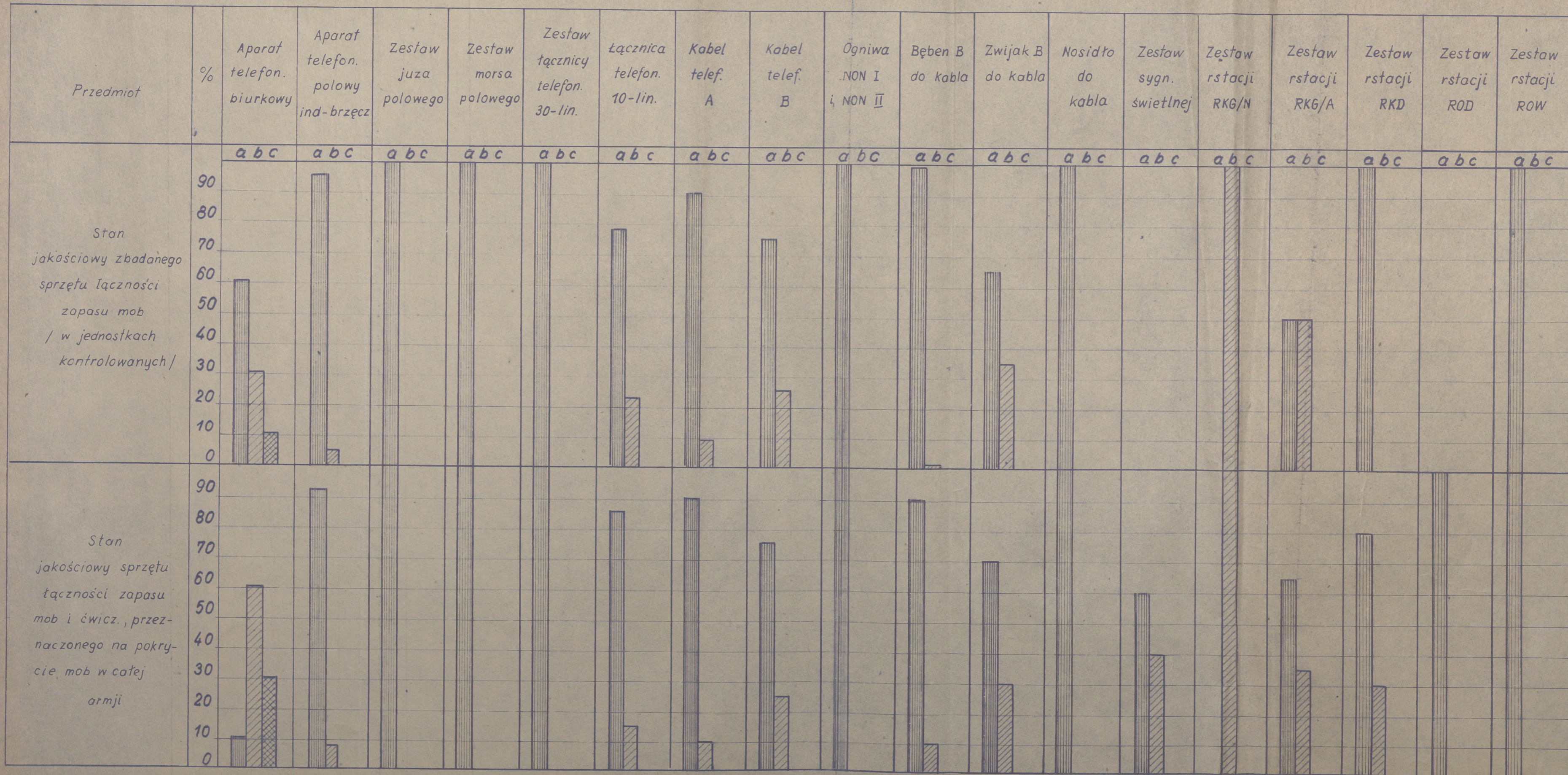
ZESTAWIENIE ZAKŁADÓW PRZEMYSŁU KABLOWEGO

Lp.	Nazwa zakładu	Adres	Właściciele & kapitałów obcych	Maksymalna mies. prod. kabla w czasie wojny /km/	Inne artykuły wyrobiane przez zakład	Ilość pracowników 31.12.1934	Przybliż. wartość bilans. fabryki /mil.zł/	Uwagi
1	Tow. Przem. S.A. "Kabel"	Warszawa ul. Kacza 11	20% Hackethel Hannover	2.000	Walcowanie miedzi, sznury, druty	150	3,6	Zakład śd. przem. wojen.
2	Fabr. Kabli w Krakowie	Kraków - Płaszów	16% kapitału czechosłowackiego. Członkowie zarządu i dyrekcji obywateli czechosłowacji i Węgier	1.500	Walcowanie miedzi, kable dalekościęż. wyroby bakelitowe rurki Bergmana	431	ok. 12 kapitał zakł. 10	-"-
3	Kabel Polski S.A.	Bydgoszcz	Malton i Guilluze /Niemcy/ Križnik /Czechosłow./	1.000	Kable dalekościężne, druty, sznury		ok. 7	Zakład ogóln. przem.
4	Polskie Fabryki Kabli i Walcownie Miedziane - Ożarów	Ożarów k/W-wy	Malton i Guilluze /Niemcy-33%; Geostr. Siemens Schukert/Werke-33% S.S. Berlin-8% AEG Berlin-33%	200	Kable dalekościężne	254	10,8	Zakład ogóln. przem. Udz. w wys. 66% zablok. na rzecz gos. polskiej
5	Fabryka Kabli i Drutu S.A.	Będzin ul. Mała-chowska-go 2	Współwłaściciel fmy inż. Goldsteub- zabiega o pożyczkę w wys. 2.000.000 zł celem wykupienia większ. akcji będących obecn. w rękach franc.	1.500	Druty, sznury		ok. 5	Zakład ogólnego przemysłu

ZESTAWIENIE OGÓLNYCH KOSZTÓW ROZBUDOWY ŁĄCZNOŚCI

Wyszczególnienie jednostek	Koszt jednorazowy w tys. złotych															U w a g i	
	Sprzęt łączności		Uzbrojenie	Środki przewozowe		Sprzęt pomocniczy	Wyposaż.intend.		Koszt budowy			Razem	Koszt stały rocznie w tys.złotych				
	Dotacja	Rezerwa		Mechaniczne	Konne		Materiały ped- ne na 100 dni	Inny materiał i sprzęt	Koszary	Garáže i zbior- niki	Wozownie i ma- gazyny		Utrzymanie i szkol.person.	Konserwacja sprzętu	Konserwacja obiektów		Razem
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Pułki piechoty	691	-	151	1.102	-	-	162	151	-	350	100	2.707	-	151	1.000	152	
Pułki kawalerii	750	-	56	110	22	-	23	80	-	-	70	1.151	-	45	-	45	
Pułki art.lek.dywiz.	4.961	-	-	-	205	-	-	-	-	-	273	5.439	-	324	2.000	326	
Dyony art.cieźk.dyw.	2.180	-	-	-	123	-	-	-	-	-	200	2.503	-	108	2.000	110	
Dyony art.konnej	469	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	498	-	42	1.000	43	
Artyleria lekka N.W. /dodatkowy sprzęt radio/	836	-	-	-	19	-	12	-	-	26	55	948	-	53	3.000	56	
Artyleria ciężka N.W. /dodatkowy sprzęt radio/	2.070	-	-	-	28	-	120	-	-	300	95	2.613	-	147	5.000	152	
Art.najcięższa N.W. /dodatkowy sprzęt radio/	900	-	-	-	-	-	100	-	-	250	-	1.250	-	25	2.000	27	
Dywizje piechoty	7.031	-	1.557	5.875	2.093	65	570	1.544	-	1.176	274	20.185	130	913	4.000	1.047	
Brygady kawalerii	759	-	3	597	44	-	74	3	-	50	-	1.530	-	115	-	115	
Kompanie stacyjne	390	-	360	4.401	9	-	316	400	-	-	-	5.876	-	520	16.000	536	
Kompanie kablowe	1.787	-	701	3.318	182	-	252	694	-	-	-	6.934	36	510	5.000	551	
Kompanie budowlane	27	-	24	3.633	27	-	210	62	-	-	-	3.985	-	440	7.000	447	
Kompanie radio	4.805	-	60	1.470	-	-	56	60	-	-	-	6.451	-	193	3.000	196	
Samodz.plut.radio-koresp.	180	-	11	148	-	-	10	10	-	-	-	359	-	28	-	28	
Samodz.plut.radio-wyw.	464	-	44	20	-	-	29	55	-	-	-	612	-	7	-	7	
Samodz.drużyny gołębi poczt.	-	-	-	208	-	-	10	-	-	-	-	218	-	-	5.000	5	
Park łączności	144	-	9	52	-	-	3	19	-	-	-	227	-	7	-	7	
Komp.łącz.w.Kw.Gł.	480	-	3	x/	-	-	6	3	-	-	-	492	-	15	-	15	x/liczo- no w rb.
Rezerwa sprzętu	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	
Na budownictwo	-	-	-	-	-	-	-	-	14x/	-	-	14	-	-	55	55	łącz.z garaż.i mag.
Radio wyw.głęboki	1.178	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.178	680	-	-	680	
R A Z E M:	30.102	20	3.019	20.934	2.752	65	1.953	3.081	14	2.152	1.096	99154	846	3.643	111	4.600	

Wykresy stanu jakościowego sprzętu łączności.

 klasa a=100% wartości użytk.
 klasa b=90%-50% wartości użytkowej.
 klasa c=poniżej 50% wartości użytk. nie nadaje się do naprawy.

Stan ilościowy sprzętu łączności
przeznaczonego na wyposażenie wyjściowe.

Aparat teleg. juża	157	100 %	
Łącznica telef. polowa 30-lin.	190	100 %	
Łącznica telef. polowa 10-lin.	2500	93 %	72
Łącznica telef. polowa 6-lin.	562	100 %	
Aparat telef. polowy	11300	44 %	19680 25563 33 % uż. bież.
Kabel telef. polowy A	13656	80 %	17370 20 % w tym 10% z uż. bież.
Kabel telef. polowy B	32570	56 %	49490 30% uż. bież.
Wóz telef. drużynowy	976	80 %	brak
Radiostacja N ₁ /S	126	76 %	brak
Radiostacja N ₁ /T	418	70 %	brak
Radiostacja N ₂ /S	67	50 %	brak
Radiostacja N ₂ /T	456	39 %	brak
Radiostacja N ₂ /B	324	81 %	brak
Radiostacja ROW	91	22 %	106
Radiostacja ROK	2	9 %	32

wraz z użyt. bież.

Do okresu budżetowego 1934/35 włącznie

Od okresu budż. 1935/36 do 1938/39 włącznie

Uwaga: cyfry nad wykresami oznaczają ilość sztuk lub km. kabla.

ZESTAWIENIE
WYPOSAŻENIA W SPRZĘT RADIOWY

Szczegół dow. Do roku 1935/36		W latach 1936 - 1939
<u>A. WOJSKA ŁĄCZNOŚCI</u>		
Naczelne Dowództwo	Jedna stacja Nacz. Dtwa typu RK9 nie nadająca się do pracy	Dwie stacje Nacz. Dtwa typu "W", nowoczesne o zasięgu europejskim /jedna półstała w schronie w Warszawie - druga na samochodach/
Armii i Grupy oper.	Jedna stacja typu RKG/A, jedna stacja RKG/A typ przestarzały	Stan ten sam, z tym, że ulepszono odbiorniki i zwiększono zapas drogą przejścia z lotnictwa 10 radiostacji, których lotnictwo nie zużyło. Nowy model W1 w przygotowaniu
Dywizja Piechoty	Trzy stacje typu FRD typ przestarzały	Dwie stacje typu RKD do chwili zastąpienia przez przygotowujący się typ stacji W2. Dwie stacje nowoczesne typu N1. Zamówione w 1939r. stacje w Anglii nie doszły na czas
Brygada kawalerii	Dwie stacje typu RKD	Jedna stacja typu RKD do chwili zastąpienia przez W2. Dwie stacje typu N1. Projektowano dodanie 3 stacji N1
Brygada kawal. zmotoryzow.	-	Trzy stacje typu RKD. Dwie stacje typu N1
<u>B. PUŁKI BRONI</u>		
Pułk piechoty	nic	Jedna stacja typu N1. Trzy stacje typu N2. Poza tym została oddana piechocie próbna seria stacji tornistrowej typu N3 dla patroli rozpoznawczych oraz typu "S" dla łączności pomiędzy batalionami a kompaniami.

Szczebel dow.	Do roku 1935/36	W latach 1936 - 1939
		Projektowano wprowadzenie tych stacji w latach 1940-1941
Pułk kawalerii	nie	Dwie stacje typu N2 zamiast stacji typu N1 wskutek ich zaangażowania w innych rodzajach broni /kompanie dozoru/
Pułk kawalerii zmotoryz.	nie	Cztery stacje typu N1
Dywizjon rozpoznaw.	nie	Trzy stacje typu N1
Pułk artylerii lekkiej	nie	Dwie stacje typu N2
Dyon artylerii lekkiej	nie	Dwie stacje typu N2
Bateria artylerii lekkiej	nie	Trzy stacje typu N2. Baterie przeważnie nie otrzymały stacji
Pułk artylerii ciężkiej	nie	Jak w pułku artylerii lekkiej, z tym że wszystkie stacje były typu N1 /o większym zasięgu/
<u>C. LOTNICTWO</u>		
Lotnictwo myśliwskie	nie	Dwieście trzydzieści stacji typu N2L/M
Lotnictwo obserwacyjne	nie	Około 200 szt. stacji nowoczesnego typu wytwórni "Philipsa", w której produkcja seryjna została uruchomiona w kraju. Poza tym wypracowano model przez PZT typu N1LL
Lotnictwo liniowe	Stacje typu RKL/D w ilości około 150 szt., typ przestarzały	Dostarczona próbna stacja typu wytw. "Ava"; stacja na ukończeniu dla całego stanu. Wyniki bardzo dobre

Szczegół dow.	Do roku 1935/36	W latach 1936 - 1939
Lotnictwo bombowe	-	Zamówiono na cały stan we Francji. Model Polski gotowy w listopadzie 1935. Zastąpiono stacjami dla lotnictwa obserwacyjnego
Stacje portowe stałe	-	Na cały stan z zakupu francuskiego w roku 1938/1939
Stacje portowe ruchome	-	Umowa podpisana z wytwórnią francuską na pełen stan z terminem dostawy partiami do marca 1940r.
Goniometry, nadajniki zautomatyzowane	-	W wykonaniu - połowa 1940
<u>D. BRON PANCERNA</u>		
Czołgi	-	38 szt. stacji typu N2C. W opracowaniu nowe modele

Zestawienie stanu zaopatrzenia w sprzęt ćwiczebny w r. 1934 i 1938.

Przedmiot	pułk piechoty	pułk artylerii lekkiej lub ciężkiej	dyon artylerii konnej	szwadron łączności B.K.	Uwagi								
Łącznica telefoniczna 10-lin.	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>50%</td><td>50%</td></tr></table>	50%	50%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>50%</td><td>50%</td></tr></table>	50%	50%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>33%</td><td>67%</td></tr></table>	33%	67%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>67%</td><td>33%</td></tr></table>	67%	33%	wgi tabel należności.
50%	50%												
50%	50%												
33%	67%												
67%	33%												
Aparat telefoniczny połowy	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>41%</td><td>59%</td></tr></table>	41%	59%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>55%</td><td>45%</td></tr></table>	55%	45%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td>40%</td></tr></table>	60%	40%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>67%</td><td>33%</td></tr></table>	67%	33%	
41%	59%												
55%	45%												
60%	40%												
67%	33%												
Kabel telefoniczny B	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>41%</td><td>59%</td></tr></table>	41%	59%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>55%</td><td>45%</td></tr></table>	55%	45%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td>40%</td></tr></table>	60%	40%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>67%</td><td>33%</td></tr></table>	67%	33%	
41%	59%												
55%	45%												
60%	40%												
67%	33%												
Narzędzia do budowy linii połowych	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>41%</td><td>59%</td></tr></table>	41%	59%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>55%</td><td>45%</td></tr></table>	55%	45%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td>40%</td></tr></table>	60%	40%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>67%</td><td>33%</td></tr></table>	67%	33%	
41%	59%												
55%	45%												
60%	40%												
67%	33%												
Radiostacje N2	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	
100%	100%												
100%	100%												
100%	100%												
100%	100%												
Aparat sygnalizacji świetlnej	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>67%</td><td>33%</td></tr></table>	67%	33%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>R.K.D. - 100%</td><td></td></tr></table>	R.K.D. - 100%		
67%	33%												
100%	100%												
100%	100%												
R.K.D. - 100%													
Taczanka telefoniczna	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>67%</td><td>33%</td></tr></table>	67%	33%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td></td><td>6</td></tr></table>		6	
67%	33%												
100%	100%												
100%	100%												
	6												
-106-													
Przedmiot	kompania łączności D.P.	Baon Telegraficzny	Centrum Wyszk. Łączności										
Łącznica telefoniczna 30-lin.	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>56%</td><td>44%</td></tr></table>	56%	44%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>90%</td><td>10%</td></tr></table>	90%	10%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td></td></tr></table>	60%		Legenda: Stan wyposażenia w roku 1934 przed utworzeniem Dowództwa Wojsk Łączności. Przyrost materiału łączności od r. 1935 z uwzględnieniem realizacji budż. 1938/39. cyfry z boku oznaczają ilości w jednostkach.
100%	100%												
56%	44%												
90%	10%												
60%													
Łącznica telefoniczna 10-lin.	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>86%</td><td>14%</td></tr></table>	86%	14%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>64%</td><td>36%</td></tr></table>	64%	36%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td></td></tr></table>	100%		<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td></td></tr></table>	60%		
86%	14%												
64%	36%												
100%													
60%													
Aparat telefoniczny połowy	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>48%</td><td>52%</td></tr></table>	48%	52%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>32%</td><td>68%</td></tr></table>	32%	68%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>70%</td><td>30%</td></tr></table>	70%	30%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td></td></tr></table>	60%		
48%	52%												
32%	68%												
70%	30%												
60%													
Kabel telefoniczny A	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>80%</td><td>20%</td></tr></table>	80%	20%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td>40%</td></tr></table>	60%	40%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td></td></tr></table>	100%		<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td></td></tr></table>	60%		
80%	20%												
60%	40%												
100%													
60%													
Narzędzia do budowy linii połowych	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>43%</td><td>57%</td></tr></table>	43%	57%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>30%</td><td>70%</td></tr></table>	30%	70%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>85%</td><td>15%</td></tr></table>	85%	15%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td></td></tr></table>	60%		
43%	57%												
30%	70%												
85%	15%												
60%													
Zestaw narzędzi do bud. linii półstałych	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td></td></tr></table>	60%		
100%	100%												
100%	100%												
100%	100%												
60%													
Zestaw mat. do budowy linii półstałych na 1 km	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td></td></tr></table>	60%		
100%	100%												
100%	100%												
100%	100%												
60%													
Zestaw sygnalizacji świetlnej	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>80%</td><td>20%</td></tr></table>	80%	20%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td></td></tr></table>	60%		
100%	100%												
80%	20%												
100%	100%												
60%													
Zestaw nasłuchowy	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td></td></tr></table>	60%		
100%	100%												
100%	100%												
100%	100%												
60%													
Kabel telefoniczny B	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	100%	100%	<table border="1" style="width: 100%;"><tr><td>60%</td><td></td></tr></table>	60%		
100%	100%												
100%	100%												
100%	100%												
60%													

ŚRODKI MOTOROWE
I ROWERY W FORMACJACH WOJSK ŁĄCZNOŚCI

		Samochody osobowe	Samochody ciężarowe	Przyczepki do samochod.	Motocykle z wozkiem	Rowery	Uwagi
Etat	1.XII.1934r.	6	23		50	206	a/ W tym 8 typu "Łazik"
	1.X.1938 r.	13a	98	43	123	467	b/ Odliczone
	Różnica	+7	+75	+43	+73	+261	9 motocykli, 12 rowerów z 3 plut. telegr.BK, które istniały już w 1934r.
	Utworzono 11 szwadr. łącz.		+11	+11	+24 ^b	+32 ^b	
	Ogółem zwiększenie	+7	+86	+54	+97	+293	
Zamierzenie na rok 1938/39 i 1939/40		+6 ^c	+56 ^d	+1	+3	+89	c/ Typu "Łazik" d/ Nie licząc samochodów radiostacyjnych
Stan faktyczny	1.XII.1934r.	2	16		65	208	e/ W tym 4 typu "Łazik"
	1.X.1938 r.	10 ^e	98		121	482	
	Różnica	+8	+82		+56	+274	
	Utworzono 11 szwadr. łączn.		+11		+24	+32	
	Ogółem zwiększenie	+8	+93		+80	+306	
Różnica do etatu	1.XII.1934r.	-4	-7		+15	+2	
	1.X.1938r.	-3		-43	-2	+15	

Uwaga: Szwadrony łączności brygad kawalerii od 1.04.1938r. nie wchodziły w skład wojsk łączności.

WYDAJNOŚĆ ODDZIAŁÓW I ŚRODKÓW ŁĄCZNOŚCI

I. Środki elektryczne

1. Wydaźność aparatów

Przesłanie telegramu złożonego z 20 wyrazów za pomocą:

- ap.tlgr. Hughesa - trwał przeciętnie 3 min.;
- ap.tlgr. Morse'a - trwał przeciętnie 5 min.;
- telefonu /fonogr./ trwał przeciętnie 8 min.;
- radiotelegrafu /radiogram/ trwał przeciętnie 30 min. /łącznie z zaszyfrowaniem i rozszyfrowaniem/.

2. Wydaźność oddziałów budowlanych

a/ Budowa 1 km linii kablowej 1-przewodowej przez druzynę łączności wynosiła:

- przy rozwijaniu kabla po ziemi z konia - 10 min.;
- przy rozwijaniu kabla po ziemi pieszo - 15 min.;
- przy zawieszaniu na podporach natural. - 25-20 min.;
- przy zawieszaniu na podporach sztucz. - 35-30 min.

Każda jednostka budowlana /drużyna/ budowała zasadniczo tylko jeden przewód. W nocy szybkość zmniejszała się o 50%, zaś rozwijanie z konia, w większości wypadków było niemożliwe.

b/ Budowa linii półstałej przez pluton

W dogodnych warunkach terenowych jeden pluton w ciągu dnia:

- budował nową trasę 1-2 przewodową na odcinku 12-15 km /bez przygotowania słupów i materiału/;
- budował nową trasę 2-4 przewodową na odcinku 8-10 km /bez przygotowania słupów i mat./;

- podwieszał 1 parę przewodów na trasie istniejącej na odcinku 20 km /półpluton/;
- zwijał linię 1-2 przewodową na odcinku 32 km /tempo 4 km/godz./;
- zwijał linię 1-2 przewodową na odcinku 16 km /tempo 2 km/godz./.

c/ Budowa linii stałej przez pluton

Jeden pluton w ciągu dnia w dogodnych warunkach terenowych:

- budował nową trasę 1-2 przewodową na odcinku 4 km /bez przygotowania słupów i mat./;
- podwieszał linię 1-2 przewodową na istniejącej trasie na odcinku 12-15 km;
- podwieszał linię 2-4 przewodową na istniejącej trasie na odcinku 6-8 km;
- zwijał linię jedнопrzewodową na odcinku 10-18 km /bez wykopywania słupów i zdejmowania izolatorów/.

Uwaga:

Przygotowanie słupów i materiałów wymagało takiej samej ilości czasu co budowa.

3. Zasięg linii kablowej półstałej i stałej

Linie kablowe na podporach - zasięg do 60 km.

Linie kablowe ścielone po ziemi-zasięg do 15 km/kabel nowy/.

Linie półstałe, drut 3 mm - zasięg do 150 km.

Linie stałe, drut 3 mm - zasięg do 200 km.

Linie stałe, drut 2 mm - zasięg do 150 km.

Linie stałe, drut 2 mm brąz.- zasięg do 450 km.

Uwaga:

Dwie stacje włączone w linię skracają zasięg o 1/5 długości.

4. Radiostacje nowych modeli

a/ Zasięg stacji naziemnych

Rodzaj stacji	Położenie	Zasięg w km na		Ciężar w kg
		telefon	telegraf	
N1	w marszu	6	15	ok.120
N1	na postoju	15	50	ok.120
N2	w marszu antena przyziemna	4	12	ok. 45
N2	na postoju	10	25	ok. 45

b/ Zasięg stacji broni pancernej i lotnictwa, zmontowanych na wozach i platformach.

N1	-	15	nieużywany	-
N2	-	5		

Uwagi:

- Dla stacji broni pancernej i lotnictwa wyznaczano długość fal zależnie od rodzaju kwarców znajdujących się na tych stacjach.

- Każda stacja N1 i N2 naziemna oraz stacje korespondencyjne we flocyli rzecznej, w pociągach pancernych, w czołgach dowódców komp. - posiadały drugi odpornik dodatkowy. Wyjątek stanowiły stacje N2 korespondencyjne w bateriach p,a,l, oraz stacje pokładowe lotnictwa, które dodatkowych odbiorników nie posiadały.

- Zakres fal nadajnika i odbiornika stacji N wynosił około 133,3 - 44,6 m, czyli 2250-6725 kc/s. /kilocykli/, co się równało 180 numerom fal.

c/ Zasięg stacji R K D /stare modele/

Na postoju na telefon 10 - 12 km.

Na postoju na telegraf 70 - 100 km.

W marszu /ruchu/ można było stosować tylko odbiór; nadawanie było niemożliwe. Przy pomocy dodatkowego odbiornika R0D odbierano rozmowy foniczne i niedługie sygnały telegraficzne /sygnały wywoławcze/. Odbiór szyfrogramów był bardzo utrudniony.

II. Wydażność i zasięg aparatów sygnalizacji świetlnej

<u>Typ aparatu</u>	<u>Wydażność</u>	<u>Zasięg w dzień</u>	<u>Zasięg w nocy</u>
Ap.św.S.B.28	15-20 zn/min.	4-6 km	12 km
Ap.św.A.SS.31	15-20 zn/min.	5-8 km	15 km

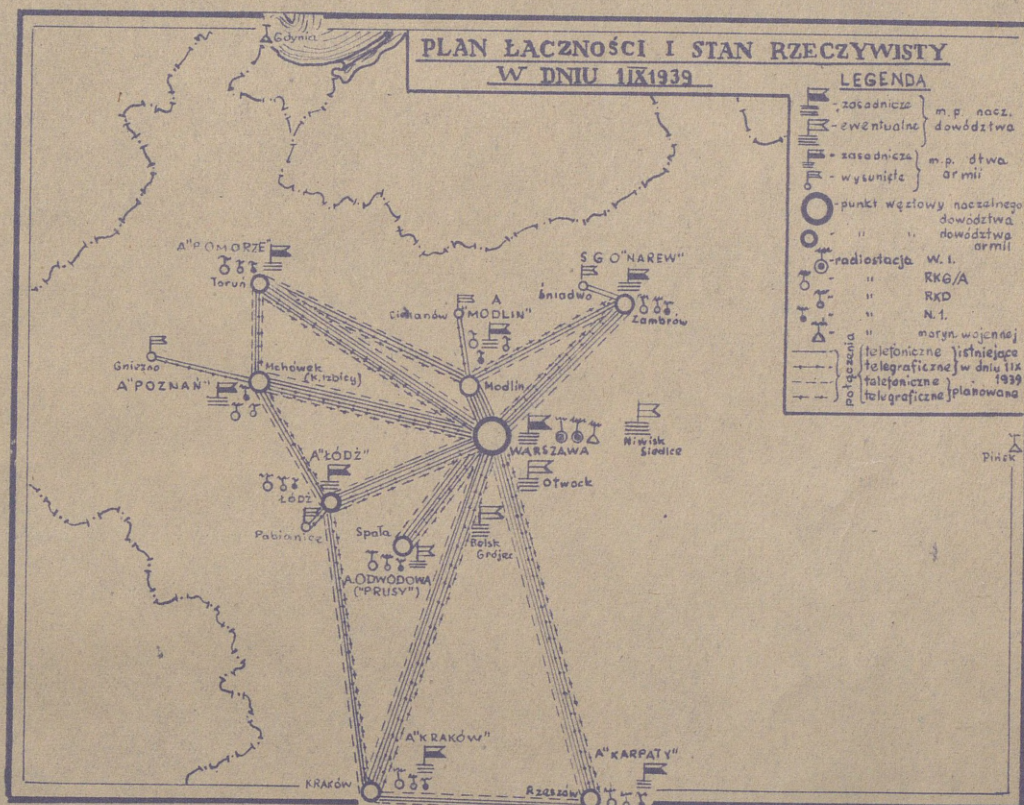
III. Środki żywe

Jeden kilometr był pokonywany w czasie:

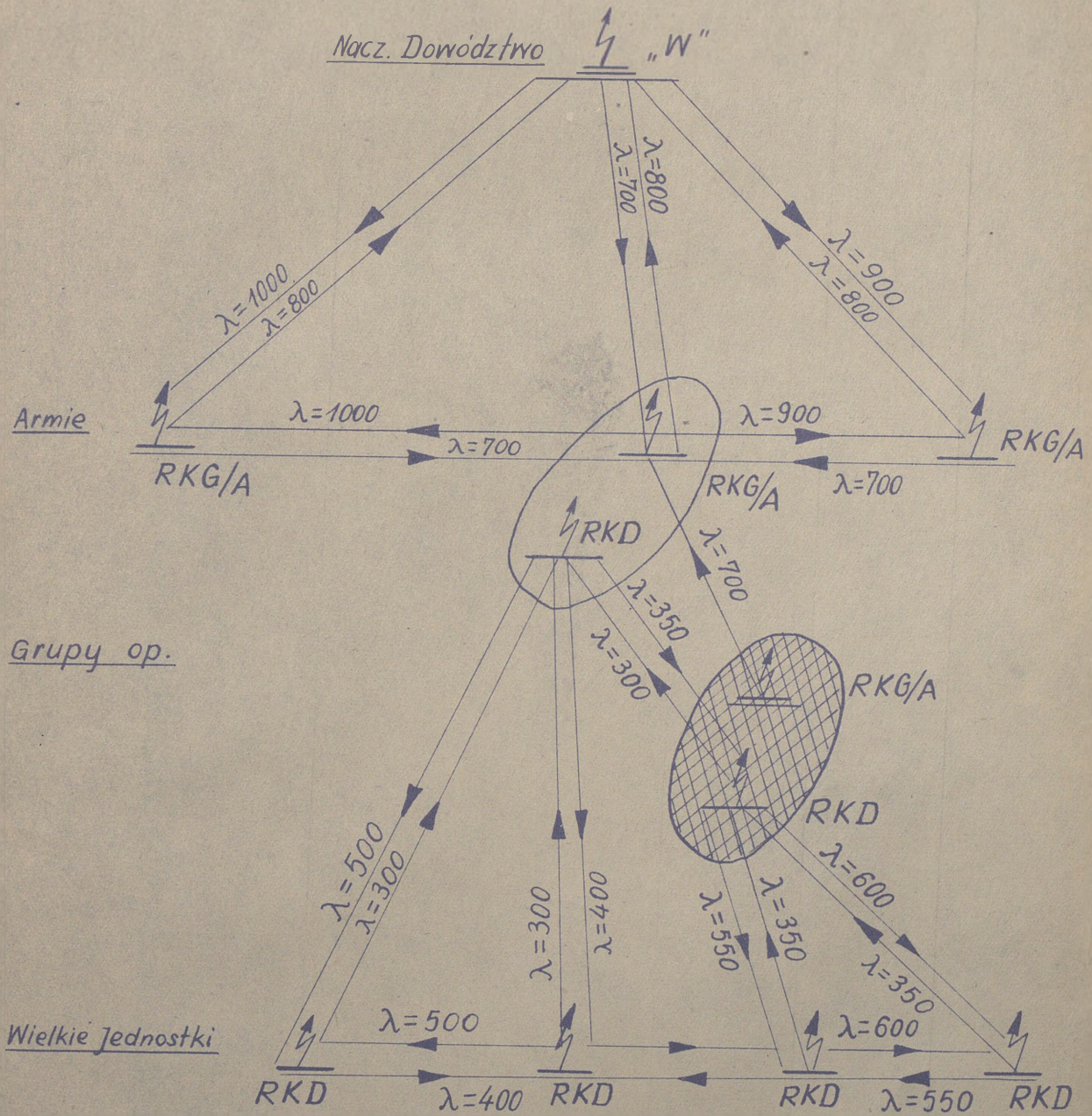
- goniec pieszy, krokiem zwykłym - 11 min.;
- goniec pieszy, krokiem szybkim - 9 min.;
- goniec pieszy, biegiem - 7 min.;
- goniec pieszy, narciarz - 5-10 min.;
- goniec konny, kłusem - 4-5 min.;
- goniec konny, stępem i kłusem - 5-7 min.;
- goniec konny, galopem - 3 min.;
- goniec konny, kłusem i galopem - 4-5 min.;
- goniec cyklista, po szosie - 4 min/10km/godz./;
- goniec cyklista, po drodze polnej - 5-6 min.;
- goniec motocyklista, po szosie - 1-2 min./40km/godz./;
- goniec motocyklista, po drodze polnej - 3 min.;
- goniec na samochodzie, po drodze polnej - 2-3 min.;
- goniec na samochodzie, po szosie - 1-2 min.;
- goniec na podwodzie - 6-7 min.

Uwaga:

- W nocy szybkość gońców zmniejszała się o 30-50%.
- Posterunki gońców pieszych /łańcuch/ były odległe od siebie o 150-300m/.
- Sztafety rozstawne /gońcy konni/ były odległe od siebie o 4 do 6 km.
- Nie wysłano gońców konnych na odległości ponad 10 km, cyklistów ponad 15 km.
- Gołąb pocztowy przebywał 1 km w jednej minucie; do lotów nocnych używano wyjątkowo gołębi specjalnie szkolonych.

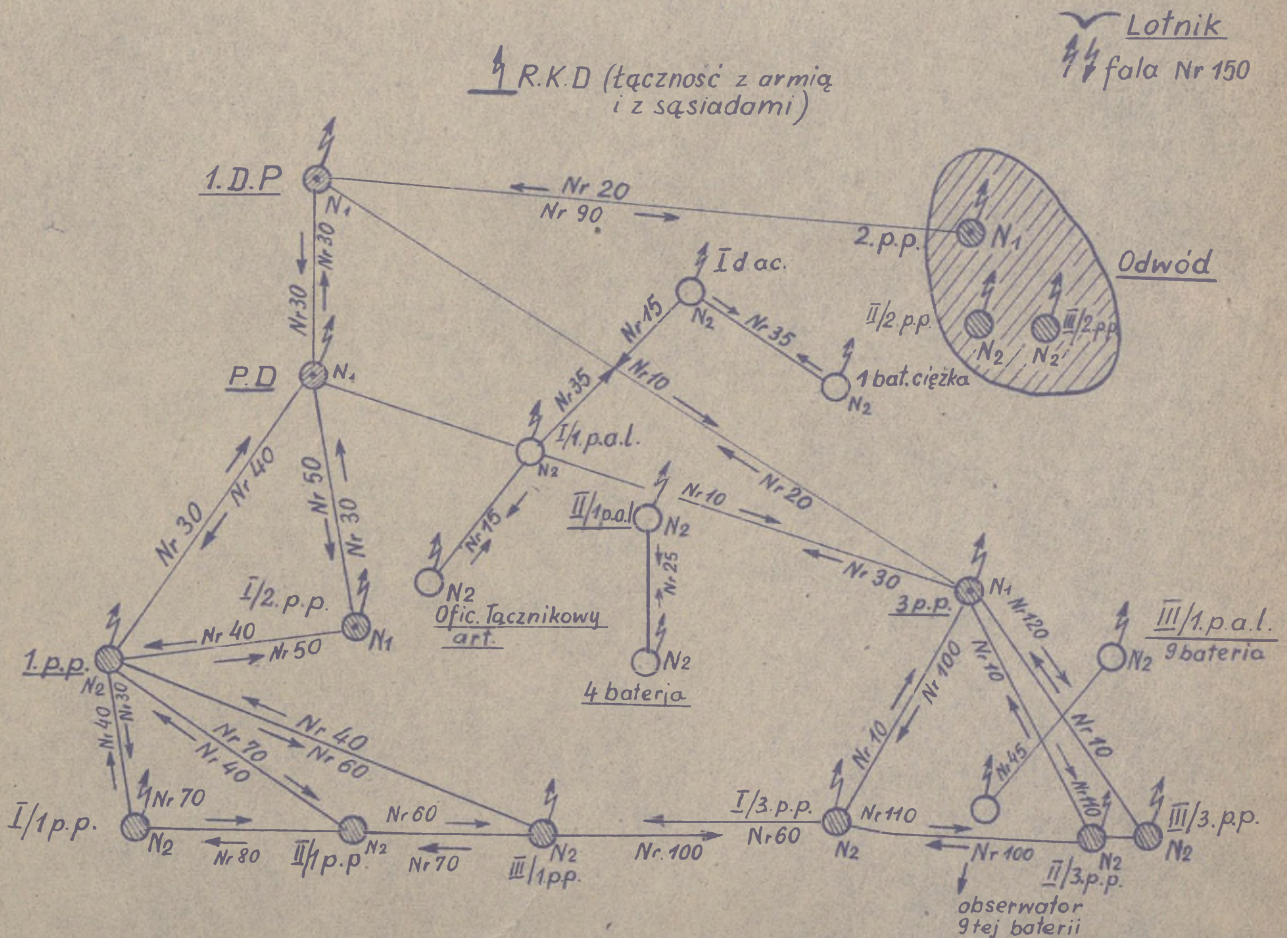
ORGANIZACJA SIECI RADIOWEJ
NA SZCZEBLU OPERACYJNYM
(Przykład schematyczny)

Uwaga: W sieci operacyjnej obowiązywał system sieci otwartej ze stałą falą odbiorczą, tj. każda stacja posiadała falę, na której słuchała i na której korespondowały z nią inne stacje. Schemat przedstawia tylko zasadnicze połączenia; dla większej przejrzystości opuszczono również połączenia z lotnictwem.

- λ - oznacza długość fali w metrach
- "W" - " " - radiostację typu "W"
- RKG/A - " " - " " - RKG/A
- RKD - " " - " " - RKD.

ORGANIZACJA SIECI RADIOWEJ
W DYWIZJI PIECHOTY
(Przykład schematyczny)

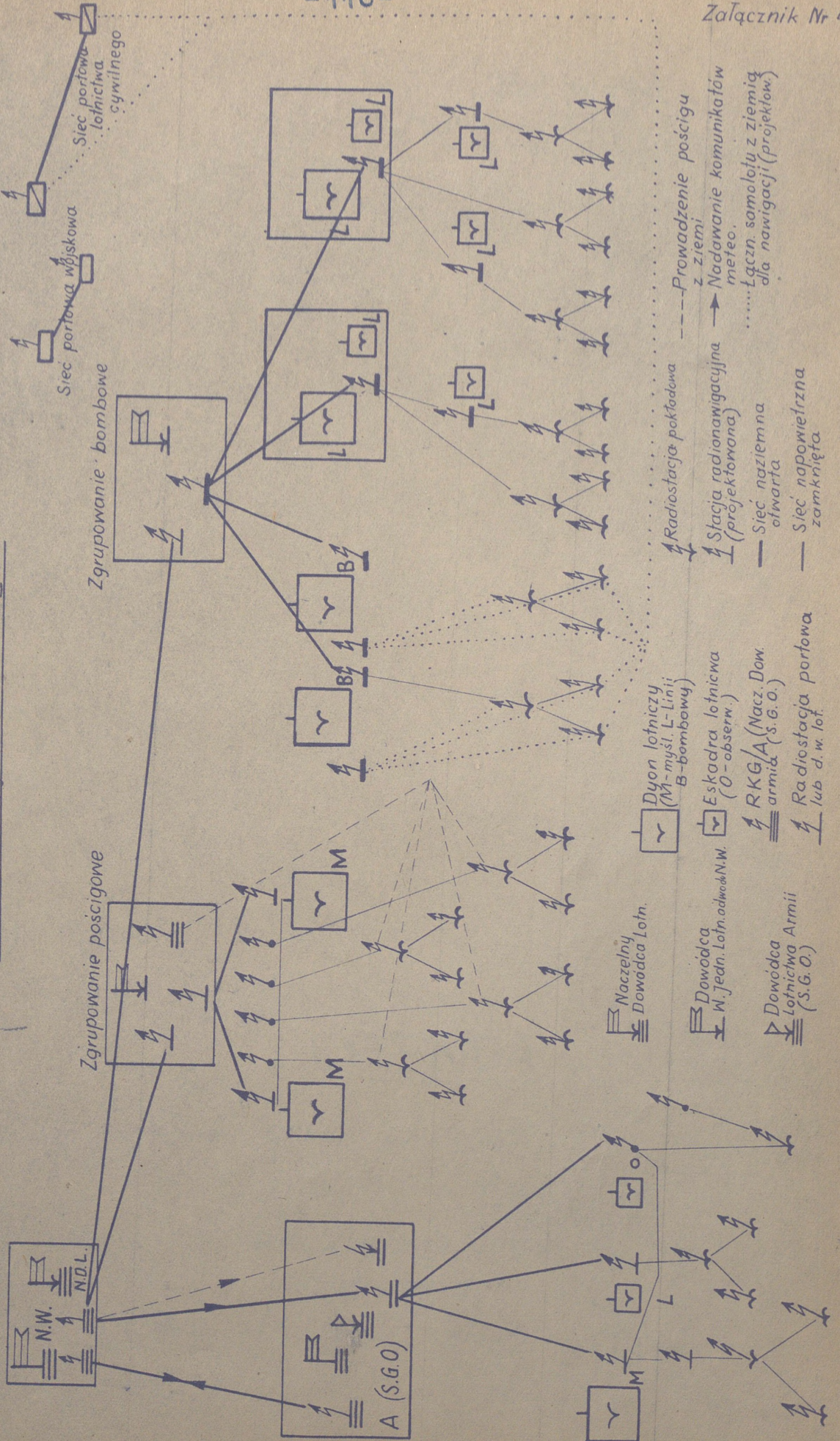

Uwaga: W ramach W.J. obowiązywał również system sieci otwartych ze statą falą odbiorczą, za wyjątkiem połączeń wewnętrznych artylerii, oraz lotnika z ziemią, które odbywały się w sieci zamkniętej (ta sama długość fali przy nadawaniu i przy odbiorze).
Numery oznaczają numery długości fal, których radiostacje N₁ i N₂ posiadały po 180. (0-180).

Legenda:

- ⊗ - Radiostacje D-twa dywizji,
- ⊘ - " " " piechoty,
- - " " " artylerii.

SCHEMAT ORGANIZACJI ŁĄCZNOŚCI RADIOWEJ
LOTNICTWA - w/g STANU na dz. 1. IX. 39r.

ŁĄCZNOŚĆ OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ

-117-

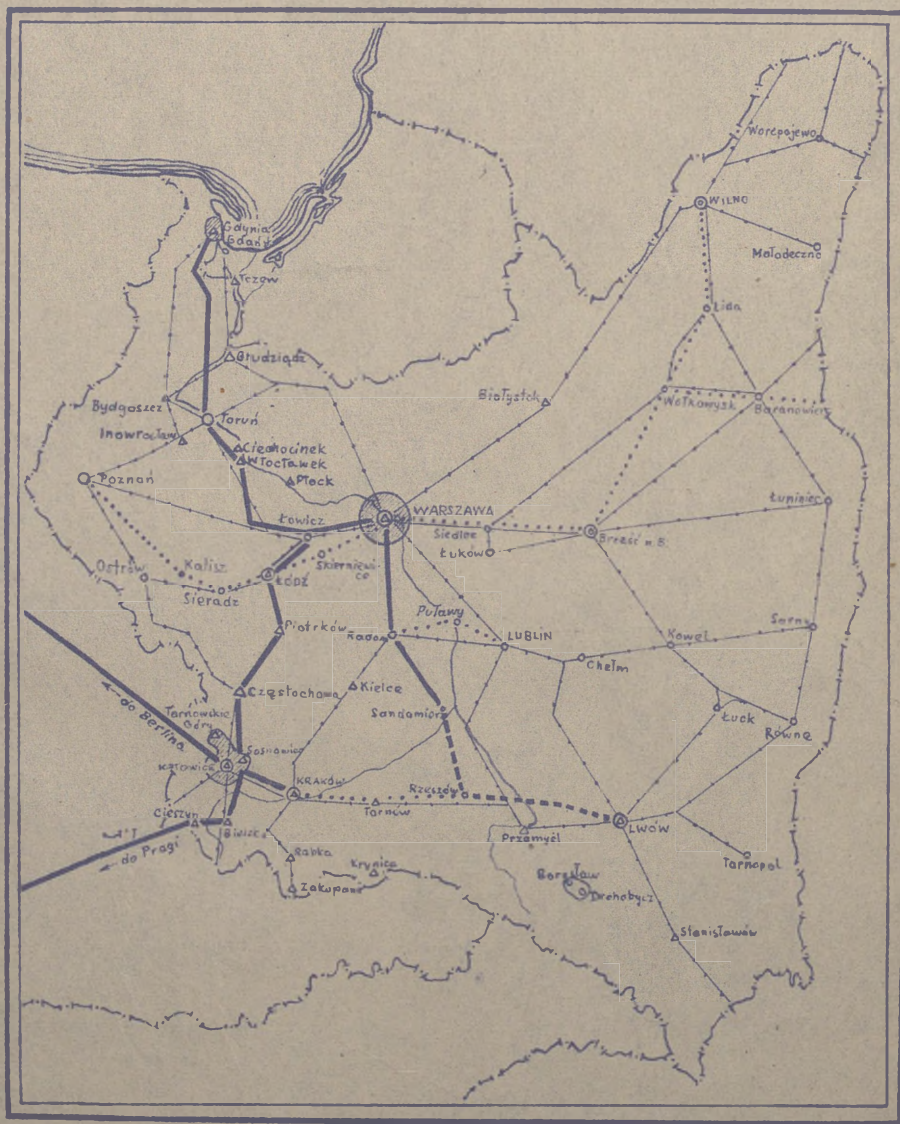
Załącznik Nr. 44...

LEGENDA

- granica państwowa
- połączenia telefoniczne
- - - - - łańcuchy posterunków dozoru
- rejon dozoru

TELEKOMUNIKACYJNA SIĘĆ MIĘDZYMIASTOWA
DRUTOWA I KABLOWA W PRZEDEDNIU WOJNY

Legenda:

- Linie kablowe podziemne gotowe
- - - - - " " " wykonane między 1 a 3.IX.1939
- · - · - - " " " niewykonczone
- · · · · " " " projektowane na 1940 rok
- Główne linie telefoniczne napowietrzne
- ⊙ Centrale węzłowe
- △ Ośrodki miejskie zautomatyzowane
- ⊙ Okręgi zautomatyzowane

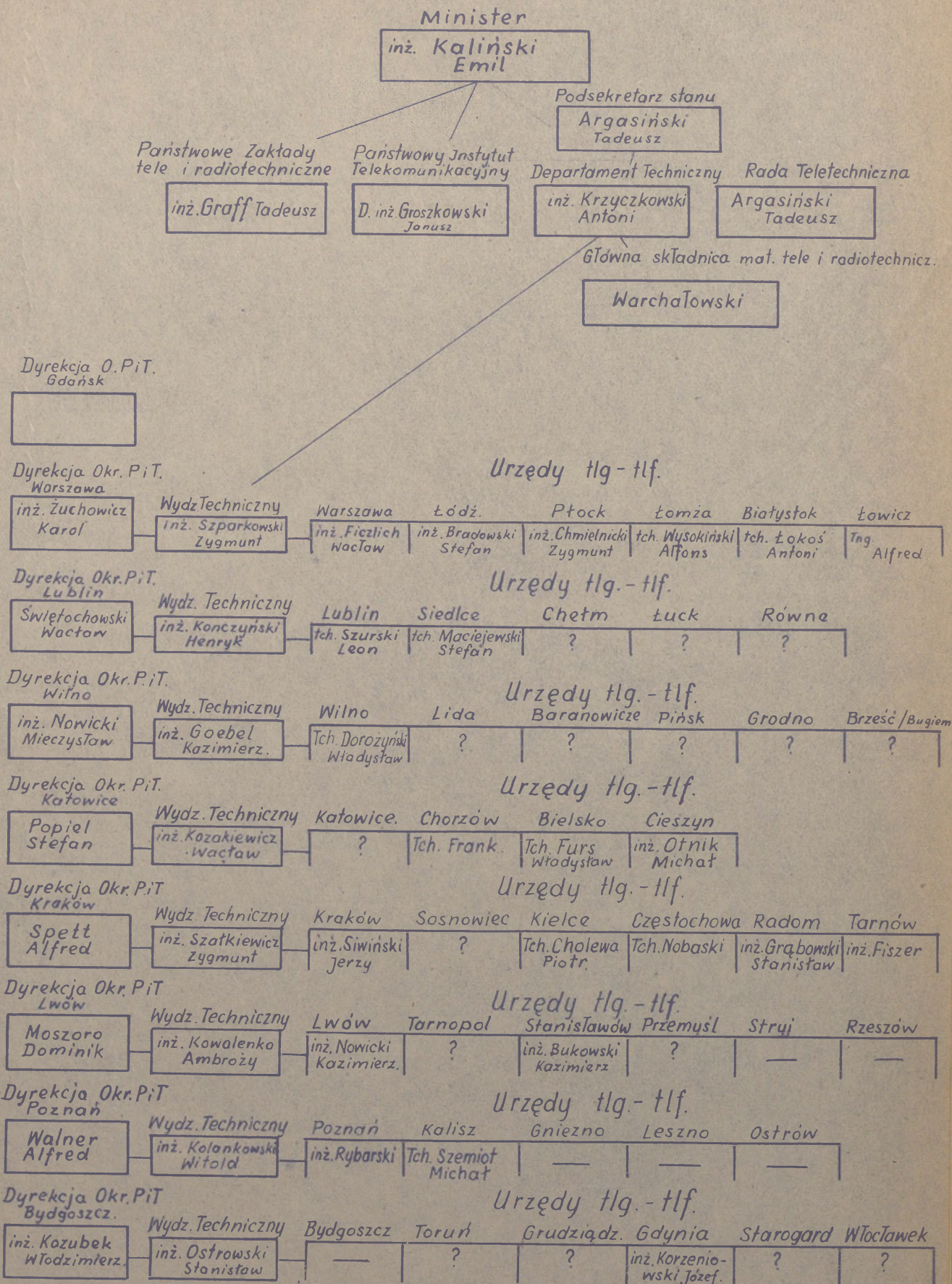
URZĄDZENIA RADIOKOMUNIKACYJNE
SŁUŻBY STAŁEJ I POBRZEŻNEJ

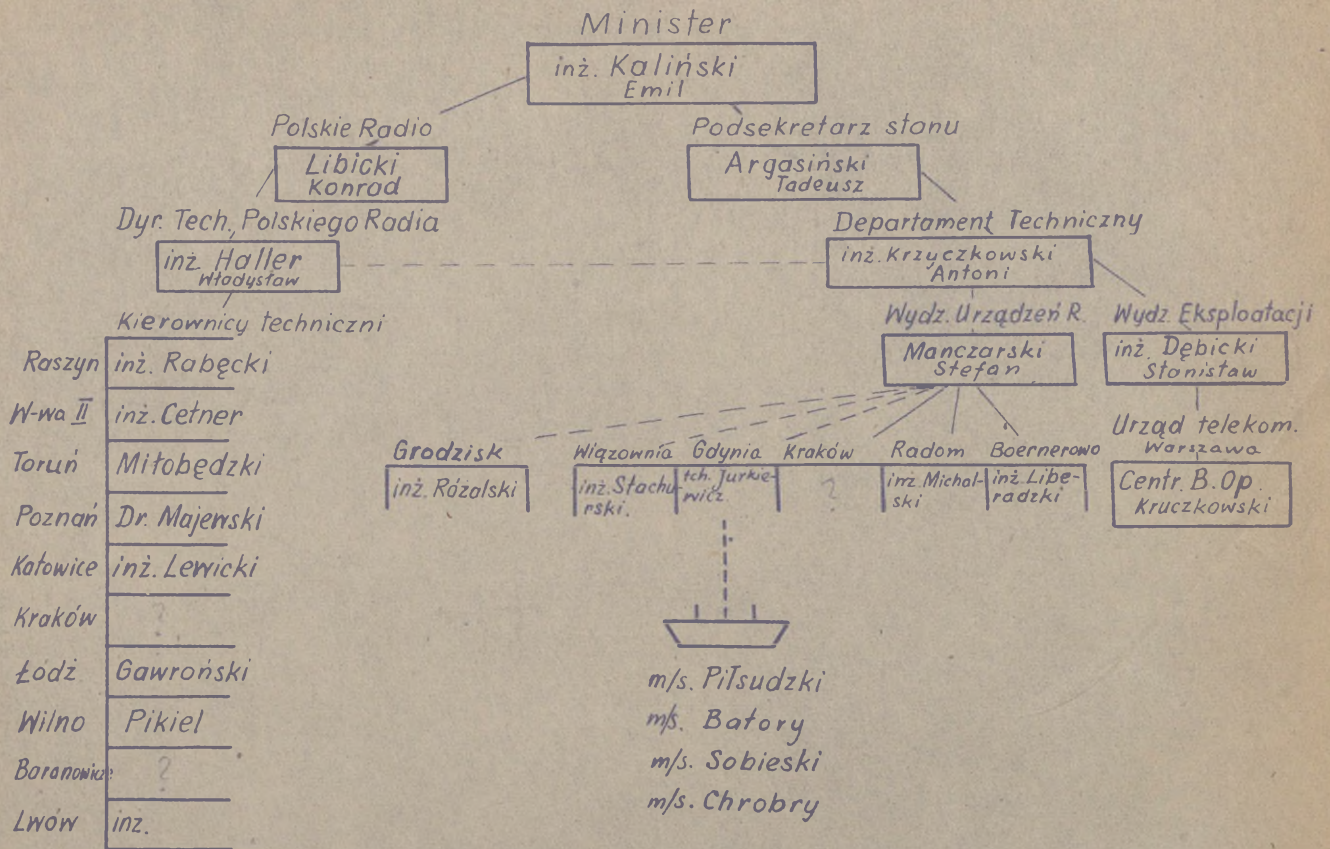
- ☐ ⚡ Ośrodek radiotelegr. nadawczy
- ☐ ⚡ ~~~~~ odbiorczy
- ☐ ~~~~~ Ośrodki projektowane

Skala 1: 5000.000.

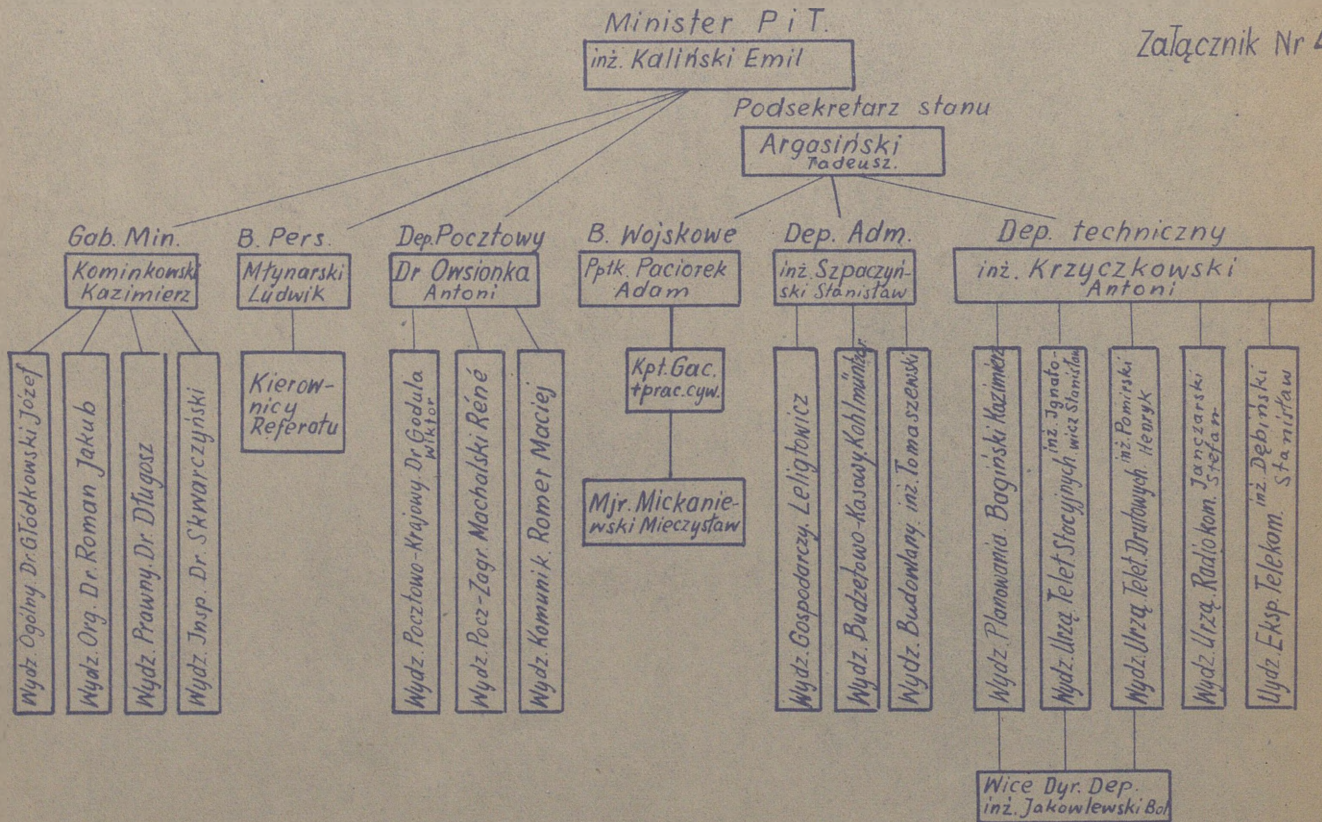
SCHEMAT I OBSADA SŁUŻBY TELEKOMUNIKACYJNEJ
PRZESIĘBIORSTWA PAŃSTWOWEGO-POLSKA POCZTA TELEGRAF I TELEFON

SCHEMAT I OBSADA SŁUŻBY RADIOKOMUNIKACYJNEJ

SCHEMAT I OBSADA MINISTERSTWA POCZT I TELEGRAFÓW W DNIU 1.VIII.39r.

GENERALNY INSPEKTOR
SIŁ ZBRÓJNYCH

Warszawa, dn. 27. III. 1929 r.

Ścisłe tajne

L. dz. 465/tjn./B.I.

Do

Szefa Sztabu Głównego,
obu Wiceministrów Spraw Wojsk.,
wszystkich Panów Inspektorów
Armii, wszystkich Generałów
inspektujących wojska, wszystkich
dowódców dywizji piechoty i ich
zastępców, oraz do wszystkich
oficerów przykomenderowanych do
dowództw dywizji dla łączności,
Szefa Brygady łączności i dowód-
ców batalionów łączności, oraz
do szefa sekcji łączności przy
drugim Wiceministrze i do dowód-
cy obozu łączności w Zegrzu.

O łączności

W tym roku do dowództw dywizji piechoty przydzieliłem jako część integralną dowództwa, oficerów łączności. Nie mogę nie zwrócić uwagi na ten fakt stanowiący wyłom dotychczasowej dostatecznie idiotycznej pracy konstrukcyjnej w stosunku do wojska. Łączność w wojsku podczas wojennych wypadków jest taką samą bronią jak armata, karabin maszynowy, jak kuchnia polowa, jak wóz amunicyjny kompanii. Jest nawet więcej i więcej znaczy dla działań wojennych niż te wszystkie wymienione rodzaje służb czy broni. Bez łączności bowiem niema i być nie może skoordynowanej pracy wojska, niema złączenia wysiłków krwawych żołnierza dla odniesienia zwycięstwa i krew ludzka leje się darmo, leje się niepotrzebnie, tak jak w jakiejś awanturze karczemnej bezcelowo i bez żadnej korzyści dla celu postawionego wojsku szukania zwycięstwa nad nieprzyjacielem. Dlatego też powtarzać zawsze będą, że lepsza jest dobra łączność niż armata, niż karabin maszynowy, niż kuchnia polowa i wóz amunicyjny. Moje okreś-

lenie, które stale przy grach wojennych powtarzam jest, że wojsko bez pracy nad łącznością staje się zwyczajną dziewczką publiczną, szukającą awantur miłosnych po różnych lasach i pagórkach, bez żadnej korzyści dla wojny oprócz zadowolenia rozdziwaczony pindy.

Jest to stare i prawdziwa prawda, że oficer, który najmniejszą częścią wojska dowodzi, musi być tak zrobiony, iż zupełnie mechanicznie, nie myśląc specjalnie o tem, szuka połączenia siebie a/ z dowódcą wyższym, który nim dowodzi, b/ z sąsiednimi grupami, ażeby zdobyć wspólną prawdę wspólnego bezpieczeństwa tak, aby darmo i niepotrzebnie krwi ludzkiej nie przelewać, to znaczy, iż oficer przedtem nim zje, nim napije się herbaty, nim w ogóle odpocząć sobie pozwoli, musi najzupełniej mechanicznie, nie starając się zupełnie o to, upewnić siebie czy dostatecznie urządził połączenia siebie w należytych kierunkach. I jest wszystko jedno, czy wojska idą w swoim wojennym rozwoju od objęcia przestrzeni widocznej gołym okiem zatem z połączeniami łatwymi, dla których wystarczą nogi ludzkie i końskie, do przestrzeni znacznie większych, sięgających nieraz w dziesiątki km, tak jak jest to obecnie, gdzie szukać już trzeba technicznych urządzeń, które połączenia jednak dają - zawsze jest jedno i to samo - wojsko musi być łączone w swoich wysiłkach, w swojej pracy tak, aby krew darmo i niepotrzebnie się nie lała.

Jeżeli takie truizmy, takie zwyczajne rzeczy powtarzać w tak ostry sposób muszę, jeżeli wymyślam najostrzejsze określenia dlatego, by prawdę łączności wbić w głowę naszego wojska, to muszę to czynić niestety na podstawie moich doświadczeń wojennych i na podstawie obserwacji obecnego stanu wojsk.

W doświadczeniu z ubiegłej wojny, gdzie byłem zwycięskim Naczelnym Wodzem, wyniosłem smutne wrażenia, że wojska, którymi dowodziłem nietylko nie robiły i nie czyniły łączności, ale starannie od niej uciekały, tak jakgdyby się lubowały w stanie owej ladcznicy z rozdziwaczonym organem płciowym. Rozumiem dobrze, iż organizacja naszej armii szła w sposób tak nienaturalny i tak głupi, że miało się z jednej strony oficerów wyrażonych jako wartościowych

z innych armii, którzy stawali na czele jednostek wojskowych przewyższających znacznie ich umiejętność i wprawę, z drugiej zaś strony wielką ilość młodych i bitnych oficerów, którzy nigdy większą jednostką nie dowodzili i wszystkie prawdy o łączności mieli w głowie w zakresie jedynie najniższym, w zakresie plutonu, kompanii czy batalionu. Dlatego też męką największą jaką ja, jako Naczelny Wódz nie chcący darmo krwi przelewać, miałem - była kwestia łączności. Jedynym wyjściem, które przy tym stosunku wojska do łączności widziałem, była stale przezemnie urządzana próba łączenia wojsk za pomocą siebie samego oraz oficerów z mego otoczenia, których wsadzałem na auta, ażeby możliwie szybko wojska, które uciekały od łączności, woląc być ladacznicą z rozdziwaczoną płcią, połączyć w jednym skoordynowanym wysiłku, przy którym - powtarzam - krew nie leje się darmo, lecz celowo. Nie mogę nie stwierdzić, że narażenie zarówno Naczelnego Wodza jak i jego oficerów przekraczało wszystkie dopuszczalne dotąd normy. Nie mogę też nie stwierdzić, że system ten ani jest wystarczający, ani też dostatecznie zabezpieczający pod względem czasu. To jest moje doświadczenie wojenne, doświadczenie Naczelnego Wodza, który niestety o swoim wojsku tak gorzkie prawdy powiedzieć musi, że wołało ono stan rozdziwaczonyj kurwy, niż stan dobrej służby żołnierskiej.

Przy późniejszej rozbudowie wojska już w czasie pokojowym, na którą niestety zbyt mały wpływ wywierałem, jakgdyby umyślnie dla uniemożliwienia naprawy pracy tak złej i tak niedobrej w naszym wojsku, zrobiono z łączności coś w rodzaju alchemicznej prawdy złota, schowanej możliwie starannie w tajemniczych i smrodliwych laboratoriach. Zrobiono z łączności specjalność zupełnie wyodrębnioną i uciekającą dla swojej alchemii i robienia złota możliwie daleko od wszelkiego oka żołnierskiego i od wszelkiej wspólnoty z pracą czego innego jak owych alchemicznych i smrodliwych laboratoriów. Zajęto się u Góry tej łączności wyszukaniem na świecie dostaw możliwie lichego materiału lecz zato kosztującego możliwie drogo, tak że moje porównanie do alchemii robiącej złoto jest literalnie ścisłe. W tej specjalizacji wojsko karmione było myślą, że samo ono, samo woj-

sko może spokojnie kurwą z rozdziwaczoną pindą pozostać, gdyż centralnie łączność będzie urządzona w sposób alchemiczny.

Z chwilą gdy zacząłem odbudowę pracy łączności w wojsku próbując organizacji dotąd u nas nieznannej, chcę mieć ten rok jako rok próby, by po tym roku móc organizację uzupełnić, dopełnić lub ją zmienić tak, aby łączność - jak powtarzam raz jeszcze - stała się armatą, kuchnią polową czy inną służbą czy bronią nieodłączną od wojska. Dlatego też polecam i rozkazuję:

1/ dowódcy dywizji piechoty wraz z swymi pomocnikami, obowiązani są starać się o to, aby nie tylko u siebie ale i u podwładnych główną prawdą łączności, że jest nieodbycie konieczną bronią, wcisnąć do głów tak silnie, bym nie spotkał zawodu u panów oficerów. Zastrzegam, że braki pod tym względem będą wystarczające dla dyskwalifikacji oficera jako dowódcy. Dowódcy dywizji i ich pomocnicy muszą w przeciągu tego roku zbadać organizację łączności w pułkach, batalionach i kompaniach tak, by w końcu roku ich doświadczenie i ich badania dały dostateczny materiał do naprawy wojska pod tym względem. Obserwacje swoje komunikować muszą panom Inspektorom Armii i inspektującym generałom.

2/ Panowie Inspektorowie Armii i inspektujący generałowie muszą zwrócić najbaczniejszą uwagę na prace dywizji piechoty w sprawie łączności, oraz porobić ze swojej strony uwagi co do braków czy organizacji, czy uposażenia wojska w sprawach łączności. Jako generała, który obowiązany jest zebrać w końcu roku wszystkie w tej sprawie prace i postarać się zlać je w jedno, wyznaczam generała Rydza Śmigłego.

3/ Drugi Wiceminister Spraw Wojskowych wraz z podwładnymi mu - obozem łączności w Zegrzu, szefem brygady łączności i szefem sekcji łączności przy Wiceministrze, obowiązany jest w przeciągu tego roku te same sprawy, które są włożone na dowódców dywizji i Inspektorów Armii, oświetlić z punktu widzenia oficerów łączności i ich pracy dla wojska.

Dodać muszę słów parę o naszej kawalerii, którą opuściłem zupełnie w swoich dotychczasowych rozważaniach. Uczyniłem to dlatego, że nie przypuszczam, aby bez zupełnie specjalnych ad hoc wymyślonych środków można było jazdę wpro-

wadzić do spełniania służby nakazanej innym żołnierzom. Wszystkie doświadczenia wojny z początku 1914 roku, które przestudiowałem, wskazują wyraźnie i jasno, że jazda nie uważała nigdy za stosowne trzymać łączność z kimkolwiek na świecie oprócz sama z sobą, była zatem ideałem wymarzoną tej dziewczki publicznej, czyniąc awantury miłosne po różnych kątach bez celu i potrzeby. Wobec tego zaś, że nasza jazda jak dotąd za najwyższą tradycję uważa była jazdę rosyjską, która była najwybitniejszą przedstawicielką tego kurwiarskiego kierunku, nie sądzę, aby przy dodatkowym kierunku specjalizacji, o którym mówiłem wyżej i możliwego wyodrębnienia się jak najdalej, jaknajbardziej stanowczo od koleżeństwa z kimkolwiek bądź oprócz z sobą, można było łączyć jazdę we wspólnym rozkazie dla innych broni.

Będą więc musiał obmyślić prawdę o łączności dla jazdy zupełnie ad hoc, zupełnie specjalnie, bez łączenia jej z prawdą o łączności w reszcie wojsk.

Generalny Inspektor Sił Zbr.

/-/ J. PIŁSUDSKI

PIERWSZY MARSZAŁEK POLSKI

Za zgodność:

/-/ J. Gąsiorowski płk.

Otrzymują:

Pan Szef Sztabu Głównego	ezg. Nr 1
" I. Wiceminister	" " 2
" II. "	" " 3
Panowie Inspektorowie Armii	" " 4 - 11
" Generałowie do prac	" " 12 - 16
" Generałowie Inspekcjonujący	" " 17 - 21
" Dowódcy Dywizji	" " 22 - 51
Dowódca Brygady łączności	" " 52
Dowódcy pułków łączności	" " 53 - 55
" batalionów łączności	" " 56 - 58
Szef łączności przy II. Wicemin.	" " 59
Dowódca obozu szkol. łączn. w Zegrzu	" " 60
Szef B. Insp. G.I.S.Z.	" " 61
Zapas	" " 62 - 65

ZESTAWIENIE ŹRÓDEŁ ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik nr 1 - Opracowanie własne.
- Załącznik nr 2-8 - Kpt.Z.Chamski: Studium łączności, cz.I /AGS/.
- Załącznik nr 9 - Sprawozdanie dowódcy wojsk łączności /CAW, Dowództwo Wojsk Łączności, t.14 i 15/.
- Załącznik nr 10 - O.de B. jednostek łączności /CAW, GISZ, t.171/.
- Załącznik nr 11 - Materiały dotyczące rozbudowy łączności /CAW, Oddz. I Szt.Gł., Szef Sztabu, t.59/.
- Załącznik nr 12-14 - Kpt.Z.Chamski: Studium łączności, cz.I /AGS/.
- Załącznik nr 15 - Relacje Kier.Wydz.Org.Dowództwa Wojsk Łączności ppłka Zenona Konarskiego/?/. /Szefostwo Wojsk Łączności MON. Teczka relacji przedwojennych oficerów łączności/.
- Załącznik nr 16-18 - Sprawozdania, zestawienia i plany /CAW, Dowództwo Wojsk Łączności, t.14 i 15/.
- Załącznik nr 19-24 - Kpt.Z.Chamski: Studium łączności, cz.I /AGS/.
- Załącznik nr 25 - Sprawozdania, zestawienia, plany /CAW, Dowództwo Wojsk Łączności, t.14 i 15/.
- Załącznik nr 26-28 - Kpt.Z.Chamski: Studium łączności, cz.I /AGS/.
- Załącznik nr 29 - Plany szkolenia /CAW, Dowództwo Wojsk Łączności, t.14/.
- Załącznik nr 30 - Dodatek tajny nr 2 do Dz.Rozk. z dnia 6.03.1937 r. wraz z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami.
- Załącznik nr 31-32 - Materiały dotyczące zwiększenia produkcji sprzętu łączności /CAW, Oddz.I Szt.Gł., Kanc.Sz.Szt., t. nr 106/.
- Załącznik nr 33 - Materiały dotyczące rozbudowy łączności /CAW, Oddz.I Szt.Gł., Szef Sztabu, t.59/.

c.d.zał.51

- Zał. nr 34 - Sprawozdanie gen.dyw.Piskora, l.dz.290/mob. 36/ CAW, Oddz.I Szt.Gł., Wydz.Og.-Mob., t.53/.
- Zał. nr 35 - Zestawienie graficzne /CAW, Dowództwo Wojsk Łączności, t.14/.
- Zał. nr 36 - Relacje gen.bryg.H.Cepy /AGS/.
- Zał. nr 37-38 - Zestawienia porównawcze /CAW, Dowództwo Wojsk Łączności, t.14/.
- Zał. nr 39 - Opracowanie własne.
- Zał. nr 40 - Polskie Siły Zbrojne, Londyn 1951, tom I, str.327.
- Zał. nr 41-43 - Kpt.Z.Chamski: Studium łączności, cz.I /AGS/.
- Zał. nr 44 - Relacja mjra Lange/?/. /Szefostwo Łączności MON,teczka relacji przedwojennych ofic. łączności/.
- Zał. nr 45-49 - Mjr A.Krzyczkowski: Studium łączności, cz.II /AGS/.
- Zał. nr 50 - CAW. Akta Głównego Inspektora Sił Zbrojnych.
- Zał. nr 51 - Opracowanie własne.

